

ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ด้วยเกณฑ์
 ธรรมมาภิบาล ของโรงเรียนเสนาวิทยา โคราชศึกษา จังหวัดนครราชสีมา

พระวรราชภัฏ วรนาถ (ฉันทน์ไพบูลย์)

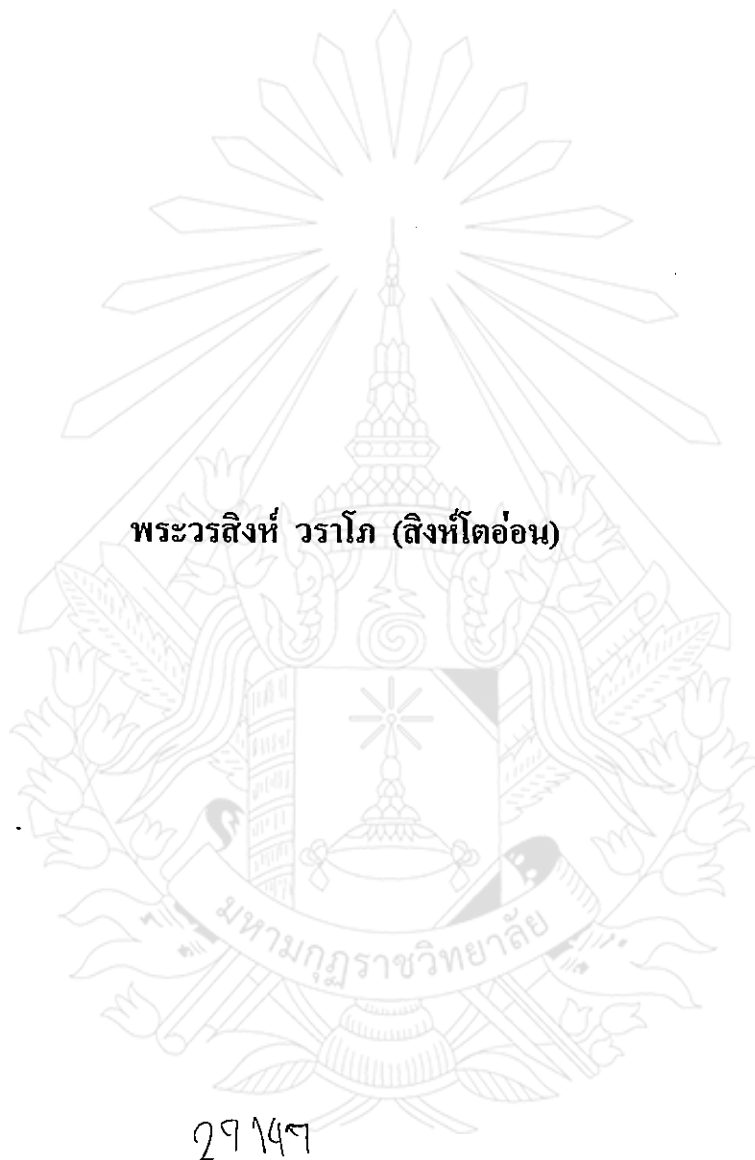
วิทยานิพนธ์นี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของข้อกำหนดของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

พฤษภาคม ๒๕๕๓

ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลัก
ธรรมาภิบาล ของโรงเรียนนิสิตานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

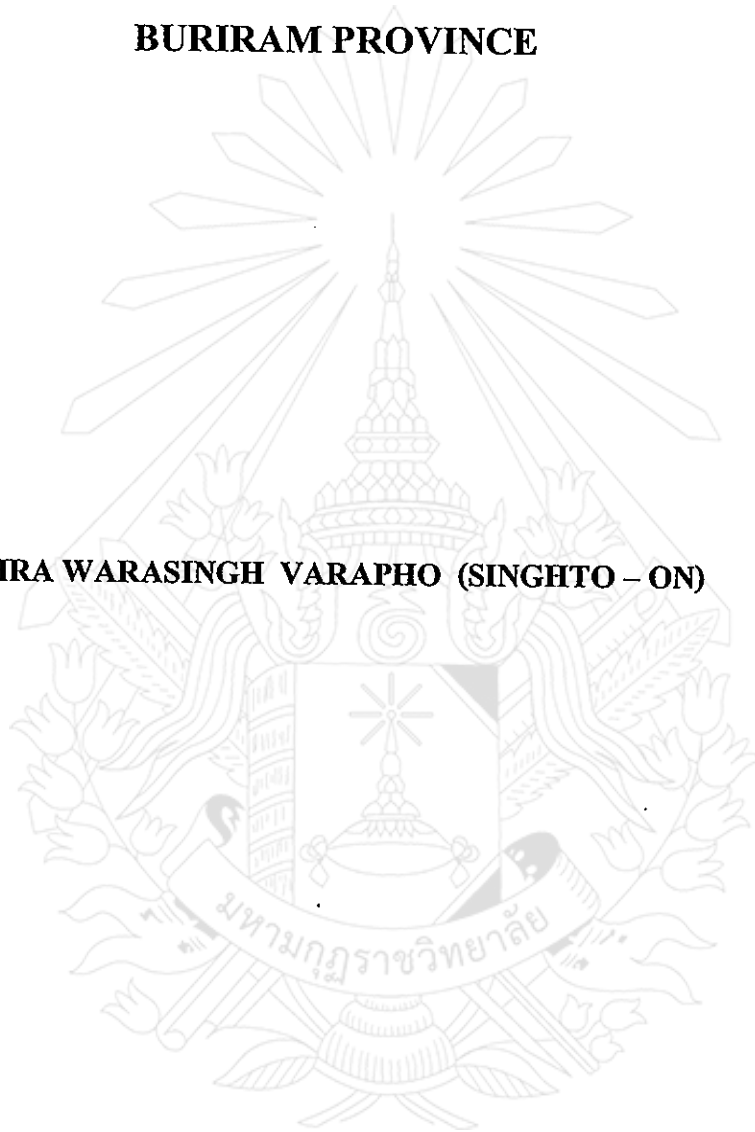
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๓

**SATISFACTION OF STUDENTS' PARENTS AND GUARDIANS
TOWARD MANAGEMENT WITH GOOD GOVERNANCE
AT ISAN KOSOL SUKSA SCHOOL,
BURIRAM PROVINCE**

PHRA WARASINGH VARAPHO (SINGHTO – ON)

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2553 (2010)**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตาม
หลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์
ชื่อนักศึกษา : พระวรสิงห์ วราโถ (สิงโตอ่อน)
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. ประพิศ โบราณมูล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์ธงชัย เจริญนนท์

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ (ดร.))

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ (ดร.))

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.ประพิศ โบราณมูล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ธงชัย เจริญนนท์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เอนก ศิลปนิลมาลัย)

..... กรรมการ
(ดร.สาธิตี รักกตัญญู)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : Satisfaction of Students' Parents and Guardians toward Management
with Good Governance at Isan Kosol Suksa Shool, Buriram Province

Student's Name : Phra Warasingh Varapho (Singhto – on)

Department : Government

Advisor : Dr. Prapit Boranmoon

Co-Advisor : Lect. Thongchai Charoennon

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaiyajan Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn (Dr.))

Thesis Committee

P. Sampipattanaiyajan Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn (Dr.))

P. Boranmoon Advisor
(Dr. Prapit Boranmoon)

Thongchai Charoennon Co - Advisor
(Lect. Thongchai Charoennon)

Anake Silp Member
(Asst. Prof. Dr. Anake Silpanilmalaya)

S. Raggatanyoo Member
(Dr. Salinee Raggatanyoo)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	: ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลัก ธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์
ชื่อนักศึกษา	: พระวรสิงห์ วราโก (สิงห์โตอ่อน)
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร. ประพิศ โบราณมูล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: อาจารย์ธงชัย เจริญนนท์
ปีการศึกษา	: ๒๕๕๓

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ๒) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจ ที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ของผู้ปกครองนักเรียนที่มี เพศ อายุและระดับการศึกษาแตกต่างกัน ๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ ๐.๘๗ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา ตำบลในเมือง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๓๓๗ คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยหลักการคำนวณของ “ยามานะ” (Yamane) โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลมี ๒ ประเภท ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา คือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน คือ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA or F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

๑) ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความร่วมมือ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า

๒) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

๓) ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ สามารถแยกเป็นด้านมีรายละเอียดดังนี้ คือ ๑) ด้านหลักนิติธรรม ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการ บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อตกลงของสถานศึกษา ๒) ด้านหลักคุณธรรม ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการ ควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการบริหาร และจัดการเรียนการสอน ๓) ด้านหลักความโปร่งใส ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการ ควรมีการทำรายงานผลการจัดการศึกษาประจำปี เสนอผู้เกี่ยวข้อง และสาธารณชน ๔) ด้านหลักความมีส่วนร่วมได้เสนอแนะเกี่ยวกับควรจัดให้ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๕) ด้านหลักความ รับผิดชอบ ได้เสนอแนะเกี่ยวกับ ควรมุ่งเน้นให้ครูปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ และ กล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน ๖) ด้านหลักหลักความคุ้มค่า ได้เสนอแนะเกี่ยวกับ ควรมี การรักษาและซ่อมแซมครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีเสมอ

Thesis Title : Satisfaction of Students' Parents and Guardians toward Management with Good Governance at Isan Kosol Suksa School, Buriram Province

Student's Name : Phra Warasingh Varapho (Singtho - on)

Department : Government

Advisor : Dr. Prapit Boranmoon

Co-Advisor : Lect. Thongchai Charoennon

Academic Year : B.E. 2553/2010

ABSTRACT

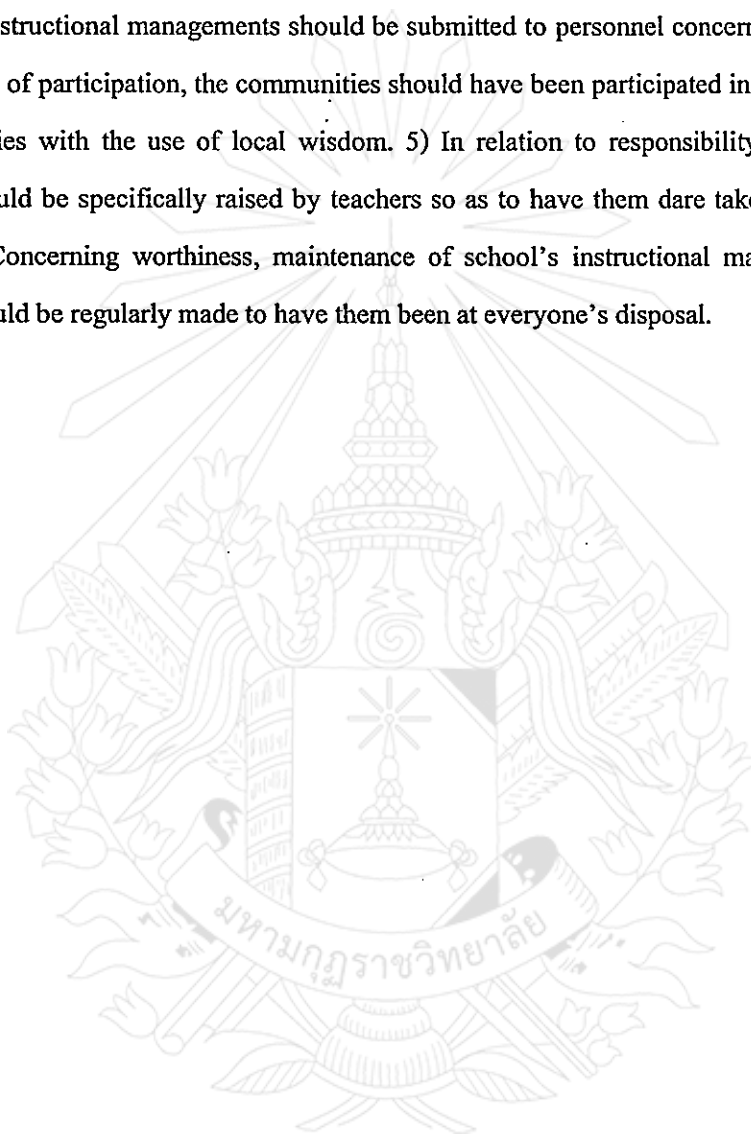
The objectives of the thesis' sought to: 1) explore satisfaction of students' parents and guardians toward good governance management of Isan Kosol Suksa School located in the town of Buriram Province, 2) compare satisfaction of their good governance management there, Parents of students with age, education level, different. and, 3) closely examine parents and guardians' suggestions on good governance management of the aforementioned school. The tool used for carrying out the research was the questionnaires, The reliability of the tool was 0.87. Data collection was conducted from the sampling group of 337 parents of students studying at the school, of which the sampling group was set through Yamane's table by stratified sampling, The statistics utilized analyzing data were of two types: descriptive statistics, frequency, percentage, mean, standard deviation; analytical statistics, t-test and F-test.

The research's results were found as follows :

1) Satisfaction of students' parents and guardians toward good governance management of Isan Kosol Suksa School located in the town of Buriram Province in the overall six aspects was in the high level. With a single aspect taken into account, it was found that satisfaction of theirs in every single aspect was at the high level. Those aspects enumerated in descending order were: legal justice, virtues, participation, transparency, responsibility and worthiness.

2) The research results were found that students' parents and guardians with differing genders, ages and educational backgrounds were identically satisfied with good governance management of the aforementioned school in the overall six aspects.

3) Suggestions of students' guardians' and parents on good governance management of their school were: 1) For legal justice, school's personnel should be encouraged to follow its rules, regulations or agreements. 2) Regarding virtues and morality for administration, they should be implemented and mingled with instructional activities. 3) With regard to transparency, annual reports on instructional managements should be submitted to personnel concerned and the public. 4) In respect of participation, the communities should have been participated in organizing instructional activities with the use of local wisdom. 5) In relation to responsibility, students' awareness of it should be specifically raised by teachers so as to have them dare take their own consequences. 6) Concerning worthiness, maintenance of school's instructional materials and heavy furniture should be regularly made to have them been at everyone's disposal.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้เพราะได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือและความกรุณาจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณสถาบัน องค์การและบุคคลที่ได้ให้ความช่วยเหลือดังต่อไปนี้ ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา จนสามารถนำความรู้มาเขียนวิทยานิพนธ์นี้ได้ และกรุณาชี้แนะทางในการศึกษาค้นคว้า

ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ซึ่งประกอบด้วย พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ ประธานกรรมการ ดร.เอนก ศิลป์นิลมาลัย และดร.สาธิตี รักกัตัญญู กรรมการ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ตรวจสอบวิทยานิพนธ์และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจนแล้วเสร็จเรียบร้อย

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยทุกท่านที่ได้อุทิศแรงกายและแรงใจให้บริการที่ดีเยี่ยมสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จ

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือด้วยการเติมเต็มสิ่งที่ขาดแคลนและคอยให้กำลังใจ ด้วยดีเสมอมา ขอขอบคุณ ดร.ประพิศ โบราณมูล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหา และแนะนำเกี่ยวกับรูปแบบการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องตามรูปแบบของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ทุกท่านที่กล่าวมาได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา แนะนำองค์ความรู้ ให้บริการ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนแล้วเสร็จสมบูรณ์

ท้ายที่สุดขอขอบคุณพระคุณบิดา มารดา ครูบาอาจารย์ ตลอดจนทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีทุกประการ

พระวรสิงห์ วราโก (สิงห์โตอ่อน)

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ด
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ ธรรมชาติฐานของการวิจัย	๓
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๓
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๔
๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๕
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	๗
๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ	๑๑
๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล	๔๔
๒.๔ สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย	๕๕
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕๗
๒.๖ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	๗๑

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ	๑๖๕
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	๑๗๐
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	๑๗๒
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม	๑๗๘
ภาคผนวก จ ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	๑๘๐
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) ของแบบสอบถาม	๑๘๕

ประวัติผู้วิจัย

๒๐๓

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๓.๑ จำนวนนักเรียน โรงเรียนอิสานโกศลศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๕๒	๓๔
ตารางที่ ๔.๑ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	๓๓
ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	๓๓
ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	๓๔
ตารางที่ ๔.๔ แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวม ทั้ง ๖ ด้าน	๓๕
ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับแสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม	๓๖
ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม	๓๗
ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส	๓๘
ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ด้านหลักการมีส่วนร่วม	๓๙

ตารางที่ ๔.๘	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ	๕๓
ตารางที่ ๔.๑๐	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ด้านหลักความคุ้มค่า	๕๕
ตารางที่ ๔.๑๑	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามเพศ	๕๖
ตารางที่ ๔.๑๒	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามเพศ	๕๖
ตารางที่ ๔.๑๓	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามเพศ	๕๗
ตารางที่ ๔.๑๔	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามเพศ	๕๗
ตารางที่ ๔.๑๕	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามเพศ	๕๘
ตารางที่ ๔.๑๖	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามเพศ	๕๘

<p>ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลัก ความโปร่งใส จำแนกตามเพศ</p>	<p>๑๐๐</p>
<p>ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามเพศ</p>	<p>๑๐๐</p>
<p>ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ</p>	<p>๑๐๑</p>
<p>ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ</p>	<p>๑๐๑</p>
<p>ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามเพศ</p>	<p>๑๐๒</p>
<p>ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ จำแนกตามเพศ</p>	<p>๑๐๒</p>
<p>ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามเพศ</p>	<p>๑๐๓</p>
<p>ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามเพศ</p>	<p>๑๐๓</p>

- ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามอายุ ๑๐๔
- ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามอายุ ๑๐๔
- ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอายุ ๑๐๕
- ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอายุ ๑๐๕
- ตารางที่ ๔.๒๙ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอายุ ๑๐๖
- ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอายุ ๑๐๖
- ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอายุ ๑๐๗
- ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอายุ ๑๐๗

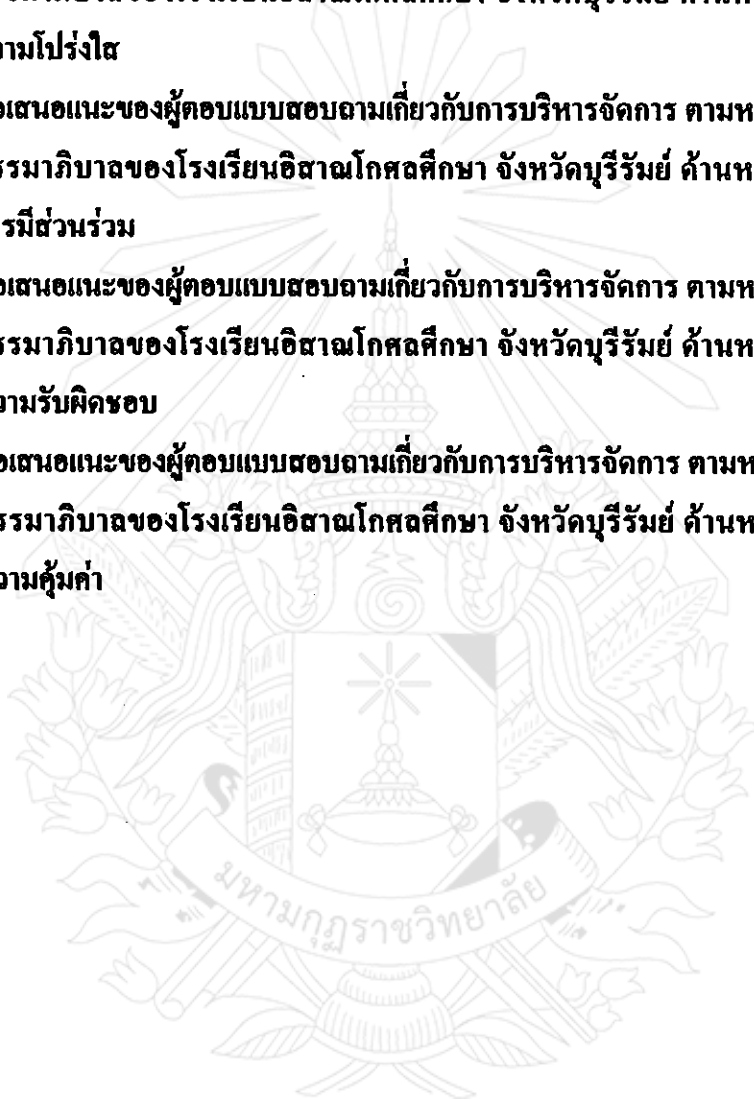
ตารางที่ ๔.๓๓	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม	๑๐๘
ตารางที่ ๔.๓๔	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม	๑๐๘
ตารางที่ ๔.๓๕	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ	๑๐๘
ตารางที่ ๔.๓๖	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ	๑๐๘
ตารางที่ ๔.๓๗	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า	๑๑๐
ตารางที่ ๔.๓๘	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า	๑๑๐
ตารางที่ ๔.๓๙	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า	๑๑๑
	อายุด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe)	๑๑๑

- ตารางที่ ๔.๔๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๑๒
- ตารางที่ ๔.๔๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๑๒
- ตารางที่ ๔.๔๒ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ๑๑๓
- ตารางที่ ๔.๔๓ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๑๔
- ตารางที่ ๔.๔๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๑๔
- ตารางที่ ๔.๔๕ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามระดับการศึกษาด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ๑๑๕
- ตารางที่ ๔.๔๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๑๖

- ตารางที่ ๔.๔๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน
อิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตาม
ระดับการศึกษา ๑๑๖
- ตารางที่ ๔.๔๘ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความพึงพอใจของ
ผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของ
โรงเรียน อิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม จำแนก
ตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ๑๑๗
- ตารางที่ ๔.๔๙ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจ
ของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล
ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส
จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๑๘
- ตารางที่ ๔.๕๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน
อิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตาม
ระดับการศึกษา ๑๑๙
- ตารางที่ ๔.๕๑ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความพึงพอใจของ
ผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของ
โรงเรียน อิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส
จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ๑๒๑
- ตารางที่ ๔.๕๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจ
ของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล
ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม
จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๒๐
- ตารางที่ ๔.๕๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน
อิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตาม
ระดับการศึกษา ๑๒๐

- ตารางที่ ๔.๕๔ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ๑๒๑
- ตารางที่ ๔.๕๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๒๒
- ตารางที่ ๔.๕๖ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๒๒
- ตารางที่ ๔.๕๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๒๓
- ตารางที่ ๔.๕๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๒๓
- ตารางที่ ๔.๕๙ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่าจำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ๑๒๔
- ตารางที่ ๔.๖๐ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม ๑๒๕

- ตารางที่ ๔.๖๑ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลัก
ธรรมาภิบาลของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลัก
คุณธรรม ๑๒๖
- ตารางที่ ๔.๖๒ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลัก
ธรรมาภิบาลของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลัก
ความโปร่งใส ๑๒๖
- ตารางที่ ๔.๖๓ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลัก
ธรรมาภิบาลของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลัก
การมีส่วนร่วม ๑๒๗
- ตารางที่ ๔.๖๔ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลัก
ธรรมาภิบาลของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลัก
ความรับผิดชอบ ๑๒๘
- ตารางที่ ๔.๖๕ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลัก
ธรรมาภิบาลของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลัก
ความคุ้มค่า ๑๒๘

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ ๒.๑ รูปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

หน้า

๘๑

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการหย่อนประสิทธิภาพของกลไกการบริหารกิจการบ้านเมือง การบริหารราชการ การกำหนดนโยบาย สาธารณะและการทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ อันเป็นความรับผิดชอบของภาคราชการทั้ง ฝ่ายบ้านเมืองและฝ่ายประจำ ขณะเดียวกันในภาคประชาชนอันเป็นพลังสำคัญที่มีความจำเป็นที่ จะต้องสร้างความตื่นตัวและความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของแต่ละฝ่ายเพิ่มขึ้น หากความอ่อนแอและหย่อนประสิทธิภาพ ดังกล่าวไม่ได้รับการจัดการแก้ไขอย่าง แท้จริงและรีบด่วน อาจจะทำให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อเศรษฐกิจสังคม และการเมืองประเทศ ยิ่งขึ้น การสร้างระบบบริหารหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หรือหลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมและภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชนซึ่งครอบคลุมไปถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการและฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือ สร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤติที่อาจจะมามีในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และความมีส่วนร่วม เป็นต้น อันเป็น คุณลักษณะสำคัญของการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทยและกระแสโลกยุคปัจจุบัน

การปฏิรูปการศึกษาเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาไปสู่สิ่งที่ดีขึ้น เพื่อให้ได้ คนไทยที่มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข การพัฒนาคน ไทยให้มีคุณภาพต้องอาศัยการจัดมีบุคลากรมืออาชีพ บริหารงบประมาณด้วยความโปร่งใสและใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ กระทรวงศึกษาธิการมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ จึงได้ปฏิรูป โครงสร้างและระบบบริหารใหม่ การกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่ จะทำให้สถานศึกษามีอิสระมีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ ดังนั้น ผู้บริหาร โรงเรียนจึงจำเป็นต้องจัดระบบการบริหารงานทั้งงานวิชาการ งบประมาณ

บริหารงานบุคคลและบริหารงานทั่วไปให้มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลหรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ที่ยึดทั้งหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใสและหลักความคุ้มค่าเป็นเครื่องมือในการนำวิสัยทัศน์และนโยบายสู่การปฏิบัติ

โรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ผลิตนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โดยจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้ในปัจจุบัน ให้เป็นผู้มีความรู้ มีพื้นฐานทักษะด้านการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง มีจรรยาบรรณ เป็นคนดี มีความสุข เป้าหมายของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพแก่ผู้เรียน โดยใช้โอกาสพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข การบริหารจัดการ โรงเรียนเอกชนมีการแข่งขันสูง ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการบริหาร โรงเรียนจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการ โรงเรียนเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ ขณะเดียวกันในภาคประชาชนหรือผู้ประกอบการอันเป็นพลังสำคัญที่มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความตื่นตัวและความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของแต่ละฝ่ายเพิ่มขึ้น เพื่อให้เกิดความยุติธรรม ความโปร่งใส และความมีส่วนร่วม เป็นต้น อันเป็นสิ่งสำคัญที่จะก้าวไปสู่การพัฒนา เพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤติที่อาจจะมาในอนาคต

ดังนั้น ด้วยเหตุผลข้างต้นดังกล่าวมานี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยครั้งนี้มาพัฒนาและยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ให้ตรงกับนโยบายและเพื่อเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคม ภาครัฐและภาคประชาชนซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศสำหรับการยกระดับคุณภาพการศึกษา ซึ่งผลของการวิจัยยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลัก
 ธรรมเนียมปฏิบัติ ของ โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจ ที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติ ของ
 โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ของผู้ปกครองนักเรียนที่มี เพศ อายุและระดับการศึกษา
 ต่างกัน

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลัก
 ธรรมเนียมปฏิบัติ ของ โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย

๑.๓.๑ ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลัก
 ธรรมเนียมปฏิบัติ ของ โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน

๑.๓.๒ ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลัก
 ธรรมเนียมปฏิบัติ ของ โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน

๑.๓.๓ ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตาม
 หลักธรรมเนียมปฏิบัติ ของ โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ชั้นมัธยมศึกษา
 ปีที่ ๑ - ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๒ จำนวนทั้งสิ้น ๒,๑๔๖ คน

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยจำกัดขอบเขตด้านเนื้อหาไว้ดังนี้

ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจผู้ปกครองนักเรียนที่มี
 ต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติ โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งกำหนด
 หลักพื้นฐานการบริหารตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติ ๖ ประการ ดังนี้

- ๑) หลักนิติธรรม
- ๒) หลักคุณธรรม
- ๓) หลักความโปร่งใส
- ๔) หลักความมีส่วนร่วม
- ๕) หลักความรับผิดชอบ

๖) หลักความคุ้มค่า

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ โรงเรียนอิสานโกศลศึกษา ถนนอนุวรรตน์ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๕.๑ ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๕.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจ ที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ของผู้ปกครองนักเรียนที่มี เพศ อายุและระดับการศึกษาแตกต่างกัน

๑.๕.๓ ทำให้ทราบข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๕.๔ ทำให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุงคุณภาพการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็นความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนแต่ละบุคคลต่อการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียน ชาย - หญิง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาใน โรงเรียนอิสานโกศล จังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา ๒๕๕๒

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชาย - หญิง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาใน โรงเรียนอิสานโกศล จังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา ๒๕๕๒

การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงานต่าง ๆ ที่เป็นภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน อิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านงานวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไป

หลักธรรมาภิบาล หมายถึง แนวทางในการดำเนินงานที่มุ่งเน้นให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน มีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยหลักพื้นฐาน ๖ หลักอันได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า รายละเอียดมีดังนี้

๑) หลักนิติธรรม หมายถึง การปฏิบัติงานโดยยึดระเบียบ กฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ให้เป็นที่ยอมรับของบุคลากรและสังคม และส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบหลักเกณฑ์ข้อบังคับเหล่าและแนวปฏิบัติของทางราชการ โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล

๒) หลักคุณธรรม หมายถึง การปฏิบัติงานโดยการยึดมั่นในความถูกต้องดีงามการส่งเสริมให้บุคลากรนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ การส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทนมีระเบียบวินัย จนเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม

๓) หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากร การปรับปรุงกลไกการทำงานของทุกฝ่ายให้มีความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวก อีกทั้งมีกระบวนการตรวจสอบที่ถูกต้องและชัดเจน

๔) หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากร และประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ เพื่อให้แสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ แก้ปัญหา รวมถึงการดำเนินงานต่าง ๆ ของหน่วยงาน การประชาพิจารณ์ หรือการแสดงประชามติอื่น ๆ

๕) หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ของตนเอง การสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การกระตือรือร้นในการทำงานหรือการแก้ปัญหา การเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง และคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม

๖) หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยตรงจุด ให้บุคลากรมีความประหยัด ใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า มีการทำงานที่รวดเร็ว มีคุณภาพ มีการรายงานผลการใช้ทรัพยากรอย่างเป็นระบบ รวมถึงการรักษาและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน ให้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม

โรงเรียน หมายถึง สถาบันสังคมแห่งที่สองที่สมาชิกในสังคมจะได้รับการอบรม ชัดเจนตาต่อจากครอบครัว โรงเรียนเป็นแหล่งให้ผู้เรียนได้มีความเจริญงอกงามใน ที่สำหรับการศึกษาค้นคว้าความรู้ สถานที่สำหรับการเรียนการสอนของครูและนักเรียน ในที่นี้กล่าวถึง โรงเรียนอิสาน โสศลศึกษา เลขที่ ๒๗ ถ.อนุวรรตน์ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม หมายถึง สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๒ โรงเรียนอิสาน โสศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ คือ เพศ อายุ และระดับการศึกษา

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๒ เพศ คือ

๑) เพศชาย และ ๒) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น ๔ ช่วง คือ
๑) ต่ำกว่า ๓๐ ปี ๒) อายุระหว่าง ๓๐ - ๔๐ ปี ๓) ๔๑ - ๕๐ ปี และ ๔) อายุ ๕๑ ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ ๑)ต่ำกว่าปริญญาตรี ๒)ปริญญาตรีและ๓)สูงกว่า
ปริญญาตรี

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลัก
ธรรมาภิบาล ของ โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

๒.๔ สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๖ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

๒.๑.๑ ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของงานให้บรรลุ
เป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นผลจากการที่ได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจหรือ
ความต้องการของแต่ละบุคคล ในแนวทางที่เขาประสงค์ มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจที่
แตกต่างกันและคล้ายคลึงกันหลากหลาย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของความพึงพอใจ ดังนี้

ชานันท์ ถ้าถู่ กล่าวว่า “บุคคลจะเกิดความพึงพอใจในการทำงานได้ถ้าสภาพของงานดี ซึ่ง
หมายถึง การมีตำแหน่งที่ดี มีรายได้เพียงพอกับการดำรงชีวิต มีความมั่นคงในหน้าที่การงาน ซึ่งจะ
ก่อให้เกิดสถานภาพทางสังคมสูง และทำให้บุคคลสามารถปรับบุคลิกให้เข้ากับสภาพสังคมทั้ง
ภายในและภายนอกองค์กรได้”^๑

^๑ชานันท์ ถ้าถู่, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเลิศหล้า”,
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา), ๒๕๔๕,
หน้า ๗.

บุญส่ง ศรีสายัณห์ กล่าวว่า “ความพึงพอใจคือ ความรู้สึกที่ดีในสภาพการจัดองค์ประกอบที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน ตลอดจนการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน”^๒

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ คือ ระดับความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองทั้งในด้านวัตถุและในด้านจิตใจ โดยเปรียบเทียบระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับกับความคาดหวัง การประเมินค่าแนวคิด ความรู้สึก ของแต่ละบุคคลเกี่ยวกับความพึงพอใจนั้นเกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กับทัศนคติอย่างแยกกัน ไม่ออก ความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติที่ดีของบุคคลที่ได้รับการตอบสนองเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่ตนต้องการก็จะเกิดความรู้สึกที่ดีในสิ่งนั้น

๒.๑.๒ ความสำคัญของความพึงพอใจ

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีผู้กล่าวถึงและให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของความพึงพอใจหลากหลาย ดังนี้

สกล หมื่นสุข กล่าวว่า “ในการบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บังเกิดความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจมาใช้ เช่น ทฤษฎีความต้องการของ Maslow ทฤษฎีสองปัจจัยของ Herzberg ทฤษฎีความคาดหวังของ Vroom และทฤษฎีของ Cooper เป็นต้น”^๓

^๒บุญส่ง ศรีสายัณห์, “ความพึงพอใจผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนบ้านป่าปง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (สำนักบัณฑิตศึกษา : สถาบันราชภัฏเชียงราย), ๒๕๔๖, หน้า ๑๓.

^๓สกล หมื่นสุข, “ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาข้าราชการครูและผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต ๒”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์), ๒๕๔๘, หน้า ๒๐.

อุทัย กนกวุฒิพงศ์ กล่าวว่า “ความพึงพอใจ เป็นการให้ค่าความรู้สึกของคนเราที่มีความสัมพันธ์กับโลกทัศน์ที่เกี่ยวกับความหมายของสภาพแวดล้อม ซึ่งค่าความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสภาพแวดล้อมจะแตกต่างกัน เช่นความรู้สึกดี เลว พอใจ ไม่พอใจ สนใจ ไม่สนใจ เป็นต้น”^๔

ฉัฐิกา วงษาวัตติ กล่าวว่า “การพัฒนาคุณลักษณะใด ๆ ตามวิถีทางธรรมชาติ ควรต้องสร้างกิจกรรมที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในตัวเอง เพราะการพอใจที่จะทำให้คนมีการพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม ส่วนความเจ็บปวดแม้จะทำให้เกิดการตอบสนองแต่ก็ไม่ทำให้คนพอใจ ไรท์เฮดสรุปว่า ในการสร้างพลังความคิดไม่มีอะไรมากไปกว่าสภาพจิตใจที่มีความพึงพอใจในขณะที่ทำกิจกรรม สำหรับการศึกษาด้านเซาว์ปัญญา นั้น เสรีภาพเท่านั้นที่จะทำให้เกิดความคิดที่มีพลังและความคิดริเริ่มใหม่ ๆ”^๕

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดแรงจูงใจ หรือความต้องการในขั้นต่อไป คือ ความต้องการความรัก ความเป็นเจ้าของ อยากมีเพื่อนพ้อง อยากมีชื่อเสียงเกียรติยศ ต้องการให้คนอื่นยกย่อง นับถือ อยากมีอำนาจบารมีเหนือคนอื่น ต้องการความเจริญก้าวหน้า ความสำเร็จและต้องการรักษาความมีชื่อเสียง เกียรติยศ ความโดดเด่น รวมทั้งความสำเร็จ

๒.๑.๓ องค์ประกอบของความพึงพอใจ

มาสโลว์ (Maslow) ได้ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับการจูงใจ โดยสมมติฐานว่ามนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ และไม่มีที่สิ้นสุดเมื่อความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างหนึ่งอาจจะยังไม่ทันหมดไปความต้องการอีกอย่างหนึ่งก็จะเกิดขึ้น ซึ่งความต้องการจะเป็นไปตามลำดับ ดังนี้

๑) ความต้องการด้านสรีระ (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นมูลฐานของมนุษย์และเป็นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการการพักผ่อน และความต้องการทางเพศ

^๔อุทัย กนกวุฒิพงศ์, “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในการรับบริการแบบศูนย์บริการฉุกเฉินเบ็ดเสร็จของประชาชนที่มาใช้บริการณสำนักงานเขตยานนาวากรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา), ๒๕๔๗, หน้า ๔๕.

^๕ฉัฐิกา วงษาวัตติ, “ผลการเรียนรู้และความพึงพอใจ วิชาทัศนศิลป์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ ค่ายบทรายานคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่สร้างมโนทัศน์ก่อนการเรียน”, วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ), ๒๕๕๑, หน้า ๓๓.

๒) ความต้องการปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความรู้สึกที่ต้องการความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่ง รวมถึงความก้าวหน้าและความอบอุ่นใจ

๓) ความต้องการความรัก และความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging) เมื่อความต้องการทางร่างกายและความต้องการความปลอดภัย

๔) ความต้องการเห็นตนเองมีคุณค่า (Esteem Needs) ความต้องการด้านนี้เป็นความต้องการการระดับสูงที่เกี่ยวกับความอยากเด่นในสังคม ต้องการให้บุคคลอื่นยกย่องรวมถึงความเชื่อมั่นในตนเอง ความรู้ ความสามารถ ความเป็นอิสระและเสรีภาพ

๕) ความต้องการที่จะทำความเข้าใจตนเอง (Need for Self Actualization) เป็นความต้องการที่จะเข้าใจตนเองตรงตามสภาพที่ตนเองเป็นอยู่ เข้าใจถึงความสามารถความสนใจความต้องการของตนเอง^๖

วินัย ราภรณ์ กล่าวว่า การศึกษาความพึงพอใจกับผู้ใช้บริการในการรับรู้เป็นแนวคิดที่นักวิชาการ และนักจิตวิทยาได้มีการทดลองในการรับรู้ของผู้ใช้บริการหรือลูกค้าว่าการรับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่ผ่านการรู้สึก หรือสภาพตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับลูกค้าว่าเป็นอย่างไรเกี่ยวกับการรับรู้และมีองค์ประกอบดังนี้

๑) การเลือก

๒) การจัดหมวดหมู่สิ่งเร้า

๓) การตีความของผู้ใช้บริการ^๗

สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สร้างความพึงพอใจ ได้แก่ สภาพแวดล้อมและสิ่งต่าง ๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ที่มนุษย์ต้องการ ความต้องการเป็นรากฐานสำคัญของการจูงใจ เกิดเป็นความรู้สึกส่วนบุคคลอาจเกิดความพึงพอใจหรือความรู้สึกขัดแย้ง ในสิ่งต่าง ๆ ตามปัจจัยและสิ่งกระตุ้น ซึ่งสาเหตุและประเด็นสำคัญที่ก่อให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ ส่วนหนึ่งมาจากความต้องการที่บุคคลพึงปรารถนา ทำให้บุคคลนั้นเกิดความพยายามที่จะปฏิบัติงานจนเป็นผลสำเร็จ

^๖ Maslow, *Motivation and Personality*, อ้างใน บุญญาภา สุทธิวงศ์, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนนุ่่มประสงค์วิทยาจังหวัดนครพนม”, ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม), ๒๕๕๐, หน้า ๗ - ๘.

^๗ วินัย ราภรณ์, “ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการธนาคารออมสิน : กรณีศึกษาสำนักงานใหญ่”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จพะพระยา), ๒๕๕๖, หน้า ๒๗.

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

๒.๒.๑ ความหมายการบริหาร

การบริหารเป็นกิจกรรมของสังคมมนุษย์ เกิดขึ้นมาควบคู่กับการดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นกระบวนการที่ช่วยให้สังคมมนุษย์ดำรงอยู่ได้อย่างสงบสุข โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้กิจกรรมหรืองานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในทางทฤษฎี ได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่า “การบริหาร” ไว้มากมายหลายแนวคิด ดังนี้

วิชัย โนนทิง ได้ให้ความหมายของการบริหารว่าคือ “กระบวนการทางสังคมที่บุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป มาร่วมกันดำเนินการเพื่อทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด”^๔

ธีระ ธานีวัน ได้ให้ความหมายของการบริหารว่าคือ “การทำงาน โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปตามกระบวนการบริหารซึ่ง ได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการการวางแผนการดำเนินการตามแผนและการประเมินผล โดยมีคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการเป็นปัจจัยในการบริหาร”^๕

สรุปได้ว่า การบริหารมีลักษณะดังนี้ การบริหารต้องมีวัตถุประสงค์ การบริหารอาศัยปัจจัยบุคคลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด การบริหารต้องใช้ทรัพยากรการบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน การบริหารมีลักษณะการดำเนินการเป็นกระบวนการ การบริหารเป็นการดำเนินงานร่วมกันของกลุ่ม การบริหารมีลักษณะเป็นการร่วมมือกันดำเนินการอย่างมีเหตุผล

ความสำคัญของการบริหาร

การบริหารยุทธศาสตร์ถือเป็นหลักการในการบริหารที่จะช่วยทำให้องค์การมีการกำหนดทิศทางที่ชัดเจน มีแนวทางในการปฏิบัติเพื่อไปสู่ทิศทางที่ต้องการ รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลที่ชัดเจน ซึ่งการที่จะทำให้องค์การเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูงนั้น ความสามารถในการบริหารยุทธศาสตร์ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการขับเคลื่อน ประกอบด้วยหลักการสำคัญ ๕ ประการ คือ

^๔วิชัย โนนทิง, “สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต ๓”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), ๒๕๕๐, หน้า ๑๐.

^๕ธีระ ธานีวัน, “การบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนที่ได้รับการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้นกรณีพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม), ๒๕๔๖, หน้า ๑๒.

หลักการที่ ๑ ผู้นำต้องเป็นผู้ทำการขับเคลื่อน และเปลี่ยนแปลงองค์การ (Mobilize and Change Through Executive Leadership)

หลักการที่ ๒ การแปลงยุทธศาสตร์สู่สิ่งที่สามารถจับต้องได้ (Translate Strategy into Operational Terms)

หลักการที่ ๓ การทำให้ทั้งองค์การสอดคล้อง และเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ (Align the Organization to the Strategy)

หลักการที่ ๔ การจูงใจเพื่อให้ทุกคนให้ความสำคัญ และปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ (Motivate to make Strategy Everyone's Job)

หลักการที่ ๕ การดูแลให้การบริหารยุทธศาสตร์เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง (Govern to make Strategy a Continual Process)^{๑๐}

องค์ประกอบการบริหาร

อู๋ทัย กนกวุฒิพงศ์ ได้สรุปทฤษฎีการบริหารของนักวิชาการหลายท่านไว้ ดังนี้

๑) ทฤษฎีการบริหารแบบระบบราชการ (Bureaucratic Management) ทฤษฎีนี้บางครั้งก็เรียกว่าทฤษฎีองค์กรแบบราชการ เป็นทฤษฎีที่เวเบอร์ (Weber) นักสังคมวิทยา และนักรัฐศาสตร์ชาวเยอรมัน ผู้คิดค้นขึ้นตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ โดยมีความเชื่อว่า บุคคลทั้งหลายมีทั้ง ขี้เกียจและขยัน การที่ผู้บริหารจะให้กลุ่มบุคคลร่วมมือปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ดั่งนั้น จะต้องมีการจัดองค์กรหรือหน่วยงานแบบ “ระบบราชการ” จะต้องมีการจัดองค์กรให้มีการลดหลั่นในการบังคับบัญชา มีกฎเกณฑ์กำหนดการปฏิบัติงาน มีการกำหนดตำแหน่งหน้าที่ ตัวบุคคลผู้ดำรงตำแหน่ง และมีการเลือกบุคคลเข้าปฏิบัติงาน โดยหลักคุณวุฒิ และยึดความสามารถเป็นสำคัญ แนวคิดของเวเบอร์ (Weber) จึงก่อให้เกิดทฤษฎีองค์กรแบบระบบราชการ หรือการบริหารแบบระบบราชการขึ้น ทฤษฎีนี้ประกอบด้วยหลัก ๖ ประการ คือ

๑.๑) หลักกฎหมายและเหตุผล (Legal and Rationale)

๑.๒) หลักสายการบังคับบัญชา (Hierarchy)

๑.๓) หลักระบบคุณธรรม (Merit System)

๑.๔) หลักการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างมีแบบแผน (Formal)

๑.๕) หลักการฝึกอบรมและพัฒนา (Training)

^{๑๐} กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร, “แนวทางการบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ”, กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๒, (อัดสำเนา).

๑.๖) หลักการไม่ยึดตัวบุคคล (Impersonal)

๒) ทฤษฎีการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) การบริหารแบบวิทยาศาสตร์เป็นการบริหารงานที่มีระบบ มีเหตุผล มีการกำหนดมาตรฐานการทำงานไว้แน่นอน เลือกวิธีที่ดีที่สุดในการทำงาน และกำหนดเครื่องมือควบคุมในการทำงานไว้อย่างเหมาะสม เทเลอร์ (Taylor) วิศวกรชาวเยอรมัน เป็นผู้คิดค้นการบริหารงานแบบวิทยาศาสตร์ขึ้น เมื่อ ค.ศ. ๑๘๑๑ โดยมีความเชื่อว่า คนแต่ละคนเปรียบเสมือนเครื่องมือที่ผู้บริหารสามารถปรับปรุงเพิ่มผลผลิตได้ ผู้บริหารจะต้องจัดแบ่งงานแบ่งเวลากำหนดหน้าที่ของแต่ละคน และสังเกตการปฏิบัติการอย่างมีระบบ เพื่อหาวิธีทำงานที่ดีที่สุดเพียงวิธีเดียวสำหรับใช้ในการเพิ่มผลผลิตโดยใช้จ่ายน้อยแต่ได้ผลมากที่สุด วิธีการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ และหลักการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ตามแนวความคิดของ เทเลอร์ (Taylor) มี ๔ ประการ คือ

- ๒.๑) พัฒนาระบบการทำงานให้เป็นระเบียบ
- ๒.๒) เลือกคนงานที่มีความรู้ความสามารถสูง
- ๒.๓) ฝึกอบรมให้คนงานทำงานอย่างถูกวิธี
- ๒.๔) จัดให้มีการประสานสัมพันธ์กันอย่างดี ระหว่างคนงานกับฝ่ายบริหาร

๓) ทฤษฎีการบริหารการจัดการ (Administrative Management) เฟโย (Fayol) นักบริหาร และนักอุตสาหกรรมชาวฝรั่งเศส ได้คิดทฤษฎีการบริหารการจัดการขึ้นเมื่อ ค.ศ. ๑๘๑๖ โดยเน้นถึงเกณฑ์การบริหารที่เป็นสากลอันจะนำไปใช้กับการบริหารทุกอย่างได้อย่างกว้างขวาง เริ่มแรกเขาได้ตีความหมายของการบริหารว่ามีส่วนประกอบของปัจจัย ๕ ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์กร การสั่งการ การประสานงาน และการควบคุมงาน หลังจากนั้นจึงได้เสนอหลักการเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารไว้ ๑๔ ประการ คือ

- ๓.๑) จัดแบ่งงานตามความชำนาญอย่างมีสัดส่วน
- ๓.๒) กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบไว้ให้ชัดเจน
- ๓.๓) ต้องมีวินัย เพื่อเป็นหลักในการทำงานให้ราบรื่น
- ๓.๔) ต้องมีเอกภาพในการบังคับบัญชาเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้ว่า ใครเป็นผู้บังคับบัญชาและเป็นผู้สั่งการ
- ๓.๕) ให้มีเอกภาพในการอำนาจการเพื่อให้งานดำเนินไปตามแผน และบรรลุวัตถุประสงค์
- ๓.๖) ให้ผู้ปฏิบัติงานยึดผลประโยชน์ส่วนตัวรองจากประโยชน์ส่วนรวม
- ๓.๗) ให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนได้รับค่าตอบแทน
- ๓.๘) ให้มีการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง

- ๓.๘) จัดให้มีสายการบังคับบัญชา
- ๓.๑๐) ให้มีระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัดเพื่อให้งานอยู่ในกรอบ
- ๓.๑๑) ให้มีความเสมอภาคในการจัดหน่วยงาน
- ๓.๑๒) ผู้บริหารต้องสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา
- ๓.๑๓) ผู้บริหารต้องมีความคิดริเริ่มในการทำงาน
- ๓.๑๔) ผู้บริหารต้องรู้จักสร้างทีมงาน

๔) ทฤษฎีการบริหารงานตามหลักมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation Management) การบริหารงานตามหลักมนุษยสัมพันธ์ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการบริหารงานตามหลักพฤติกรรมศาสตร์ ได้รับการสนใจอย่างจริงจังเมื่อปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ เป็นต้นมา บรรดานักจิตวิทยา นักมนุษยวิทยา และนักสังคมวิทยา ได้ให้ความสนใจในการทำงานของคนงานในด้านต่าง ๆ และเชื่อว่าคนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารงานมากกว่าวิธีการจัดการ เพราะคนมีชีวิตจิตใจ เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงได้ ต้องการขวัญและกำลังใจในการทำงาน การที่คนจะทำงานมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งเหล่านี้ นักทฤษฎีกลุ่มนี้จึงได้ศึกษาเรื่องคนมากกว่าการจัดการ การบริหารตามหลักมนุษยสัมพันธ์ได้รับการยกย่องมากและเป็นต้นกำเนิดทฤษฎีนี้

๕) ทฤษฎีการบริหารงานแบบระบบ (System Approach) ทฤษฎีการบริหารงานแบบระบบ เป็นระบบการบริหารงานที่ถือว่าปัจจัยต่าง ๆ ที่ประกอบกันเข้าเป็นองค์การนั้น ต่างมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน สามารถส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกันได้ แคสท์และโรเซนวิก (Kast and Rosenzweig) ได้ให้คำจำกัดความทฤษฎีระบบว่า ระบบเป็นการจัดการให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ระหว่างปัจจัยอิสระหรือปัจจัยย่อยตั้งแต่สองปัจจัยขึ้นไป และปัจจัยอิสระหรือปัจจัยย่อยรวมทั้งตัวระบบดังกล่าวจะต้องมีขอบเขตที่กำหนดไว้ชัดเจน ในอันที่จะแบ่งแยกออกจากสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ดังนั้นเราอาจสรุปความหมายของระบบได้ว่า ระบบเป็นกระบวนการของความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยอิสระตั้งแต่สองปัจจัยขึ้นไปจนเกิดเป็นกระบวนการซับซ้อน และระบบหนึ่ง ๆ จะต้องมีขอบเขตของความสัมพันธ์ซึ่งจะเป็นตัวแบ่งแยกระบบออกจากสภาพแวดล้อม

๖) ทฤษฎีการบริหารโดยสถานการณ์ (Contingency Management) เป็นการผสมผสานหลักการและทฤษฎีการบริหารต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะกับเหตุการณ์หนึ่ง โดยไม่ยึดแนวการบริหารแบบใดแบบหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ให้เหตุการณ์เป็นตัวกำหนดว่าจะใช้หลักการบริหารแบบไหน ทองศรี กาญ ญ อุษรยา ได้สรุปหลักการบริหารโดยสถานการณ์ไว้ ๓ ประการ ดังนี้

๖.๑) การบริหารโดยสถานการณ์ยึดถือความเป็นไปได้สถานการณ์หนึ่ง ๆ เป็นหลัก

๖.๒) เนื่องจากเหตุการณ์ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงได้ การบริหารโดยสถานการณ์ จึงไม่ควรยึดสถานการณ์อันใดอันหนึ่งตายตัว เพื่อจะเป็นแบบอย่างการบริหารต่อไป

๖.๓) การบริหารโดยสถานการณ์ จะคำนึงถึงงานวิชาการหรือสิ่งแวดล้อม และความต้องการของบุคคลในหน่วยงานเป็นหลัก เพื่อให้เกิดผลงานมากกว่าที่จะแสวงหาวิธีการอันดีเลิศมาใช้ในการทำงาน^{๑๑}

สรุปได้ว่า การบริหาร คือ กระบวนการวางแผนทรัพยากรเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างมีระบบ ซึ่งจะต้องจัดการให้ทรัพยากรทั้งที่เป็นคน และวัสดุสามารถประสานเข้าด้วยกัน เพื่อร่วมทำงานอย่างมีประสิทธิภาพได้และขณะเดียวกันก็จัดการนำองค์การให้สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมภายนอกได้อย่างดีที่สุด การบริหารเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์กร

๒.๒.๒ ความหมายการบริหารโรงเรียน

คเชนพงษ์ สุมาลย์โรจน์ ได้ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนว่า คือ “การบริหารงานของสถานศึกษาเป็นการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและจัดการศึกษาแก่สมาชิกของสังคมให้เป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นศาสตร์และศิลป์”^{๑๒}

สุจิตรา เรื่องชนะพีช ได้ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนว่า คือ “การดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ จากบุคคลหลายฝ่ายร่วมมือเพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามที่รัฐกำหนดไว้ โดยจะต้องพัฒนานักเรียนในทุกด้าน ตั้งแต่ร่างกาย อารมณ์

^{๑๑}อุทัย กนกวุฒิพงศ์, “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในการรับบริการแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จของประชาชนที่มาใช้บริการ ณ สำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแก้ว, หน้า ๑๒ - ๑๕.

^{๑๒}คเชนพงษ์ สุมาลย์โรจน์, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในอำเภอหนองม่วงไข่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่เขต ๑”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์), ๒๕๕๐, หน้า ๑๔.

สังคม สติปัญญา ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข”^{๑๓}

สุนิจจา ทักษาสตร์ กล่าวว่าการบริหารโรงเรียน หมายถึง “การบริหารจัดการในสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ซึ่งใช้รูปแบบต่าง ๆ เช่น การบริหารแบบประชาธิปไตย การบริหารที่ครูใหญ่เป็นผู้ชี้หน้า การบริหารโดยคณะผู้ปกครอง การบริหารโดยคณะกรรมการในพื้นที่สถานศึกษา”^{๑๔}

สรุปได้ว่า ความหมายของการบริหารการศึกษาว่า คือ การจัดการ ควบคุม และอำนวยความสะดวกในการดำเนินการเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียนทุกอย่าง เช่น การเรียนการสอน และงานธุรการต่าง ๆ การบริหารการศึกษา คือ การดำเนินการของกลุ่มบุคคล เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคม ให้มีความเจริญงอกงามเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และประเทศชาติ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานความรู้สากล และภูมิปัญญาไทยอย่างเป็นระบบและเลือกใช้วิธีการที่ก่อให้เกิดประสิทธิผล เพื่อบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ความสำคัญของการบริหารจัดการ

๑) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

เป็นกฎหมายที่กำหนดกรอบการพัฒนากระบวนการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งนี้ในหมวดที่ว่าด้วยการบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดินตลอดระยะเวลาการบริหารราชการของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๑๓) ให้ส่วนราชการต้องกำหนดแผนปฏิบัติราชการไว้ล่วงหน้า โดยแผนนั้นต้องมีรายละเอียดของขั้นตอน ระยะเวลา งบประมาณที่จะต้องใช้ในการในแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจและตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ และต้องจัดให้มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ส่วนราชการ

^{๑๓} สุจิตรา เรืองชนะพิช, “ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา), ๒๕๕๕, หน้า ๘.

^{๑๔} สุนิจจา ทักษาสตร์, “การศึกษาความพร้อมในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา), ๒๕๔๖, หน้า ๑๐.

กำหนดขึ้น นอกจากนั้นยังกำหนดลักษณะของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่จะต้องบรรลุเป้าหมาย ๑ ประการ ประกอบด้วย

- ๑.๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- ๑.๒) เกิดสัมฤทธิ์ผลต่อภารกิจของรัฐ
- ๑.๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ๑.๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- ๑.๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ๑.๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- ๑.๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ^๕

๒) คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีในนโยบายการศึกษา

๒.๑) ปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และระดมทรัพยากรเพื่อการปรับปรุงการบริหารจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษาพัฒนาครู พัฒนาระบบการคัดเลือกเข้าสู่มหาวิทยาลัย พัฒนาหลักสูตร รวมทั้งปรับหลักสูตรวิชาแกนหลักรวมถึงวิชาประวัติศาสตร์ ปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน พัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์ ปรับบทบาทการศึกษานอกโรงเรียนเป็นสำนักงานการศึกษาตลอดชีวิต และจัดให้มีศูนย์การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมการกระจายอำนาจให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อนำไปสู่เป้าหมายคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นคุณธรรมนำความรู้อย่างแท้จริง

๒.๒) ส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เพื่อให้สนองตอบความต้องการด้านบุคลากรของภาคเศรษฐกิจ

๒.๓) พัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้ครูดี ครูเก่ง มีคุณธรรม มีคุณภาพ และมีวิทยฐานะสูงขึ้น ลดภาระงานครูที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามโครงการคืนครูให้นักเรียน มีการดูแลคุณภาพชีวิตของครูด้วยการปรับโครงสร้างหนี้และจัดตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตครู ควบคู่ไปกับการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เน้นการพัฒนา

^๕กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร, “แนวทางการบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา”, กระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพมหานคร : ห้องประชุมศูนย์ปฏิบัติการกระทรวง (MOC), ๒๕๕๒, (อัดสำเนา).

เนื้อหาสาระและบุคลากรให้พร้อมรองรับและใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างคุ้มค่า

๒.๔) จัดให้ทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาฟรี ๑๕ ปี ตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เกิดความเสมอภาคและความเป็นธรรมในโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทั้งผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ผู้บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา และชนต่างวัฒนธรรม รวมทั้งยกระดับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชน

๒.๕) ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ โดยการจัดกลุ่มสถาบันการศึกษาตามศักยภาพปรับเงินเดือนค่าตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้สูงขึ้น โดยภาครัฐเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างของการใช้ทักษะอาชีวศึกษาเป็นเกณฑ์กำหนดค่าตอบแทนและความก้าวหน้าในงาน ควบคู่กับการพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้วยการเพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา

๒.๖) ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้คุ้มยืมเพื่อการศึกษา ให้มีการประណอมและใกล้เคียงหนี้ รวมทั้งขยายกองทุนให้คุ้มยืมเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้นเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและปริญญาตรีเพิ่มขึ้น

๒.๗) ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเชิงสร้างสรรค์อย่างชาญฉลาด เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้

๒.๘) เร่งรัดการลงทุนด้านการศึกษาและการเรียนรู้อย่างบูรณาการในทุกระดับการศึกษาและในชุมชน โดยใช้พื้นที่และโรงเรียนเป็นฐานในการบูรณาการทุกมิติ และยึดเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นหลักในการยกระดับคุณภาพโรงเรียนที่ดีกว่าเกณฑ์^{๖๖}

สรุปได้ว่า การบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษามีหลักการสำคัญในการเชื่อมโยงและบูรณาการนโยบายและยุทธศาสตร์ การติดตามประเมินผลและทบทวนนโยบายและยุทธศาสตร์ รวมทั้งการขับเคลื่อน โดยการสร้างเครือข่ายและมีมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในระดับกลุ่มจังหวัดทั้งภายในและนอกกระทรวงอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพ

ขอบเขตการจัดการศึกษา

สำหรับการศึกษาขอบเขตการจัดการศึกษา ผู้วิจัยได้พิจารณางานด้านบริหาร โรงเรียน

^{๖๖}สุรพล วิริยะบรรเจิด, “คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี”, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๕๑, (อ้างตาม).

ออกเป็นแต่ละด้านเพื่อความสะดวกในการศึกษางานบริหารในแต่ละด้านและเข้าใจง่าย ดังนั้นในการศึกษาขอบเขตการจัดการจัดการศึกษาจึงประกอบด้วยเนื้อหา ๔ ด้าน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป เพราะงานทั้ง ๔ ด้านนี้ สามารถครอบคลุมงานบริหาร โรงเรียน และสอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนอิสลามโศกศึกษา โดยการบริหารงานโรงเรียนในแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

การบริหารงานวิชาการ

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๒ ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จากการศึกษาบริบทที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๐) แผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔) กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดสาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนี้

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรต้นแบบในการบริหารการปฏิบัติราชการที่มีหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ

พันธกิจ

๑) เร่งรัด ส่งเสริม สนับสนุนและกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมหรือจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

๒) พัฒนาการศึกษาระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

๓) เร่งรัดพัฒนาข้าราชการครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้ได้มาตรฐาน

๔) พัฒนาและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ

๕) มุ่งมั่นสร้างสรรค์พัฒนาระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

ตัวชี้วัด

๑) จำนวนผู้รับบริการการศึกษาในระบบและนอกระบบ

๒) ร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการ

ประเมินระดับชาติเพิ่มขึ้น

- ๓) จำนวนข้าราชการครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการพัฒนา
- ๔) จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการประเมิน
- ๕) จำนวนหน่วยงานและสถานศึกษาที่เข้าถึงและใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- ๖) ระดับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพเกี่ยวกับการศึกษา

เป้าหมาย

- ๑) ผู้ใช้บริการการศึกษาในระบบและนอกระบบ จำนวน ๓,๑๔๔,๗๗๘ คน
- ๒) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลัก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการประเมินระดับชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒

๓) ข้าราชการครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา จำนวน ๒๘,๘๐๐ คน

๔) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการประเมิน จำนวน ๘๕๐ คน

๕) หน่วยงาน และสถานศึกษา เข้าถึง และใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จำนวน ๓๒,๐๐๐ แห่ง

๖) ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพเกี่ยวกับการศึกษาอยู่ในระดับ ๔ ยุทธศาสตร์

- ๑) สร้างโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ๒) พัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา ในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๓) เสริมสร้างความเข้มแข็งระบบบริหารงานบุคคล พัฒนาและสร้างความก้าวหน้าของข้าราชการครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

๔) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เป็นกลไกการขับเคลื่อนการบริหาร

๕) พัฒนาระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

กลยุทธ์

๑) จัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้หลากหลาย ครอบคลุมทุกพื้นที่ทุกกลุ่มเป้าหมาย

๒) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาเอกชน

๓) สนับสนุนทุนการศึกษาและทุนการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (๑ อำเภอ ๑ ทุน)

๔) เร่งรัดพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษา

ตามอรรถาธิบาย

- ๕) พัฒนาการศึกษและการเรียนรู้ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๖) ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความประพฤติดี มีคุณธรรม จริยธรรม
- ๗) ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาการศึกษา
- ๘) พัฒนาศักยภาพ และความก้าวหน้า ของข้าราชการครู คณาจารย์ และบุคลากร

ทางการศึกษา

- ๙) เสริมสร้างความเข้มแข็งระบบบริหารงานบุคคลได้มาตรฐาน
- ๑๐) พัฒนาและส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการ
- ๑๑) พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้
- ๑๒) พัฒนาระบบบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
- ๑๓) ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือกับองค์กร หน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้งใน

ประเทศและต่างประเทศ

- ๑๔) พัฒนาการตรวจสอบระบบการตรวจราชการและติดตามประเมินผล
- ๑๕) พัฒนากฎหมาย และส่งเสริมให้มีการปฏิบัติ การบังคับใช้กฎหมายอย่างถูกต้อง

และทั่วถึง

แผนงานหลัก

- ๑) แผนงานส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา
- ๒) แผนงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
- ๓) แผนงานส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียน นักศึกษา
- ๔) แผนงานพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ๕) แผนงานส่งเสริมและสนับสนุนเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- ๖) แผนงานพัฒนาระบบการบริหารจัดการ^{๑๑}

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ คือ การดำเนินงานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา

ความสำคัญการบริหารงานวิชาการ

มาลี ฉินนะโสต กล่าวว่่า “บริหารงานวิชาการปฐมวัย เป็นงานหลักของการบริหาร การศึกษามีความสำคัญเป็นหัวใจของการบริหารงาน โรงเรียน ให้ผู้เรียนมีความพร้อมตามหลักสูตร

^{๑๑}เรื่องเดียวกัน.

กำหนดผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก และต้องใช้เวลาดำเนินงานคิดเป็น ๑ ใน ๓ ของการบริหารงานด้านอื่น ๆ อย่างมีคุณภาพ”^{๑๔}

สกุล หมั่นสุข กล่าวว่า “งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญของโรงเรียน เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการในด้านการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และเกิดการเรียนรู้ รวมถึงงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด”^{๑๕}

สรุปได้ว่างานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษามีความสำคัญเป็นหัวใจของการบริหารงานโรงเรียน ให้ผู้เรียนมีความพร้อมตามหลักสูตรที่กำหนด ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

- ๑) งานพัฒนาหลักสูตร หรือการดำเนินงานเพื่อนำหลักสูตรไปใช้
- ๒) งานนิเทศการศึกษา ผู้บริหารจะต้องใช้การสนับสนุนแนะนำและชี้แนะวิธีการสอนอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนให้แก่ครู และผู้ร่วมงานในโรงเรียนได้
- ๓) งานวัดและประเมินผลการศึกษา ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีการประเมินผลตามระเบียบข้อบังคับการวัดผลจะต้องสามารถวัดพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ซึ่งรวมไปถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิธีการวัดผล และประเมินผล ทั้งแบบที่ใช้แบบทดสอบและไม่ต้องใช้แบบทดสอบ จนกระทั่งการตัดสินผลการศึกษาของนักเรียน
- ๔) งานจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน เช่น การจัดการสอนซ่อมเสริมให้แก่เด็กที่ยังไม่สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- ๕) งานแนะแนวทั้งการแนะแนวการศึกษา อาชีพ และปัญหาของแต่ละบุคคล เช่น การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายมีความรู้ ความเข้าใจการแนะแนวให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการแก้ปัญหาของนักเรียน

^{๑๔} มาลี ฉินนะ โสต, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานด้านวิชาการระดับปฐมวัยโรงเรียนชุมชน ไผ่ตงวิเศษสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต ๒”, ภาคนิพนธ์-ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม), ๒๕๕๐, หน้า ๑๕.

^{๑๕} สกุล หมั่นสุข, “ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต ๒”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๓๕.

๖) งานติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการมาแล้ว เช่น การตรวจเยี่ยมห้องเรียน สํารวจอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ

๗) งานประชุมเพื่อประสานแผนการทำงานและปรับปรุงการปฏิบัติงานรวมทั้งจัดห้องอบรมให้แก่บุคลากรในโรงเรียนเอกชน

๘) งานด้านวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงานการเรียนการสอน

๙) งานประชุมทางด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารต้องให้ครูใน โรงเรียนของตนมีโอกาสดำเนินการทางด้านการเรียนการสอน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

๑๐) งานห้องสมุด ห้องสมุดเป็นแหล่งที่รวบรวมหนังสือประเภทต่าง ๆ สิ่งพิมพ์และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาเป็นอย่างดี^{๑๐}

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ คือ งานด้านหลักสูตร หลักสูตรทางการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางการศึกษาของโรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณภาพที่ดีและสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักการจัดการงานด้านหลักสูตรจะต้องให้มีความสอดคล้องตามนโยบายการจัด การศึกษาของประเทศตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

การบริหารงบประมาณ

หมูเพ็ง พันธะจันทร์สุข กล่าวไว้ว่า “การดำเนินการวางแผนการรับ การเก็บรักษา และการจัดทำเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับการเงินของ โรงเรียนดำเนินไปด้วยความถูกต้องเรียบร้อยตามระเบียบและแนวปฏิบัติของทางราชการอย่างครบถ้วนตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุน การดำเนินงานให้บรรลุตามแผนที่กำหนดไว้”^{๑๑}

ไพศาล ตั้งสมบุญธรรม กล่าวไว้ว่า “การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหาร มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จาก

^{๑๐}เทิด ไทย อภิแสงปัญญา, “ปัญหาการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), ๒๕๕๑, หน้า ๓๗.

^{๑๑}หมูเพ็ง พันธะจันทร์สุข, “สภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี), ๒๕๔๗, หน้า ๑๕.

ทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริหารมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน”^{๒๒}

รณนชัย รัตน์ไตรแก้ว กล่าวไว้ว่า “การบริหารงบประมาณ คือ การดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณ ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน ได้แก่ การจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตามประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารการบัญชี และการบริหารพัสดุและสินทรัพย์”^{๒๓}

สรุปได้ว่า การบริหารงบประมาณ คือ การดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน

ความสำคัญที่เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับ ดูแลสถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา (มาตรา ๓๑)

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ (มาตรา ๒๐) ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ มีผู้ตรวจราชการกระทรวงเพื่อทำหน้าที่ในการตรวจราชการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม และประเมินผลระดับนโยบาย เพื่อเนืเทศให้คำปรึกษาและแนะนำเพื่อการปรับปรุงพัฒนา จากข้อกำหนดในกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดการตรวจราชการ^{๒๔}

สรุปได้ว่า การบริหารงบประมาณในสถานศึกษามีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับการบริหารทุก ๆ ด้าน เพราะการบริหารงบประมาณเป็นตัวช่วยในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน

^{๒๒}ไพศาล ตั้งสมบูรณ์การ, “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทราสาร”, สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร), ๒๕๔๘, หน้า ๔๑.

^{๒๓}รณนชัย รัตน์ไตรแก้ว, “การประเมินการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ-นครสวรรค์), ๒๕๔๕, หน้า ๒๓.

^{๒๔}กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร, “แนวทางการบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ”, อ่างแล้ว, (อึดสำเนา).

บริหารทุก ๆ ด้าน เพราะการบริหารงบประมาณเป็นตัวช่วยในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียนและทั้งเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงมาตรฐานและคุณภาพของการจัดการศึกษาด้วย

ขอบข่ายการบริหารงานงบประมาณ

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ของสำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษากรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงาน ควบคุมการบริหารงบประมาณและติดตามประเมินผลให้เป็นที่ไปตามนโยบาย แผนงาน โครงการ และเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการของหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

วิสัยทัศน์

สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นส่วนงานที่มีศักยภาพสูง มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สามารถสนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

พันธกิจ

๑) ประสานการตรวจราชการและสนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๒) ศึกษาวิเคราะห์จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ จัดทำแผนปฏิบัติการฯ แผนการตรวจราชการ และรายงานผลการตรวจราชการ

๓) ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย ติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา

๔) ติดตามประเมินผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๕) สร้างและพัฒนาเครือข่ายการตรวจราชการ

๖) ส่งเสริม สนับสนุน การจัดกิจกรรมทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

๗) เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการ

เป้าประสงค์

๑) การตรวจราชการมีประสิทธิภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มในการจัดการศึกษา

๒) ชี้นำประเด็นการตรวจ การให้คำปรึกษา แนะนำ ได้สอดคล้องกับสภาพปัญหา

๓) การตรวจราชการและกิจกรรมทางการศึกษาในเขตพื้นที่การตรวจราชการเป็นไป

อย่างบูรณาการ

๔) สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษากรุงเทพมหานคร มีการบริหาร

จัดการแนวใหม่ มีผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม

กลยุทธ์

๑) การเพิ่มประสิทธิภาพและมูลค่าเพิ่มของการตรวจราชการ : บูรณาการการตรวจราชการ การติดตามประเมินผล โดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในการตรวจและติดตามผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๒) การสร้างความรู้ใหม่เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำ : วิเคราะห์ วิจัย ประเมินผล และสร้างองค์ความรู้ใหม่ในพื้นที่เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำการตรวจราชการ

๓) การบูรณาการการตรวจราชการและกิจกรรมทางการศึกษา : สร้างระบบและบูรณาการการตรวจราชการ สร้างประสานเครือข่ายการตรวจราชการ การรายงานผล

๔) การบริหารงานสนับสนุนการตรวจราชการแนวใหม่ : การบริหารจัดการสำนักฯ แนวใหม่ มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประเมินผลงานทั้งการประเมินตนเองและการประเมินผลภายนอก สร้างค่านิยมใหม่ในการตรวจราชการ^{๒๕}

สรุปได้ว่า การวางแผนบริหารงบประมาณ การจัดทำเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ เงินสวัสดิการและค่าตอบแทน การระดมทรัพยากร และการลงทุน เพื่อการศึกษาการบริหารการเงิน การเบิกจ่ายเงิน การจัดซื้อ จัดจ้างการติดตามตรวจสอบประเมินผลงบประมาณ

การบริหารงานบุคคลากร

ชานันท์ ถ้าคู่ กล่าวไว้ว่า “บุคลากรทางการศึกษานับเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานอันหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการบริหารหน่วยงานใด ถ้าการบริหารงานขาดประสิทธิภาพหน่วยงานนั้นๆ จะเจริญได้ยาก การบริหารงานบุคคลใน โรงเรียนเช่นกัน งานจะได้ผลดีหรือผลเสียก็อยู่ที่อยู่ที่ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ ขาดขวัญและกำลังใจ หย่อนประสิทธิภาพ งานก็บกพร่อง ผู้บริหารโรงเรียนควรจะต้องบริหารบุคคลให้ได้ผลดี และได้รับความสำเร็จ ในการทำให้บุคลากรทุกฝ่ายในหน่วยงานร่วมมือกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ”^{๒๖}

นิสากร ชัชวาลพาณิชย์ กล่าวไว้ว่า “ครูนับว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่จะสร้างศรัทธาให้เกิดในตัวผู้เรียนและครูเป็นปัจจัยสำคัญที่บ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ครูเป็น

^{๒๕} เรื่องเดียวกัน.

^{๒๖}ชานันท์ ถ้าคู่, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของ โรงเรียน เลิศหล้า”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๑๖.

บุคคลที่ทำให้คุณภาพการสอนของโรงเรียนดำเนินไปตามเป้าหมายที่วางไว้”^{๒๓}

สุจิตรา เรื่องชนะพีช กล่าวว่า “การบริหารงานบุคลากรเป็นการดำเนินงานซึ่งเกี่ยวกับบุคลากรในองค์กร ตั้งแต่การหาบุคลากรมาปฏิบัติงานการบำรุง รักษาบุคลากรการพัฒนาบุคลากร และการให้บุคลากรพ้นจากงาน เพื่อให้บุคลากรได้รับความพึงพอใจที่จะทำงานให้มีประสิทธิภาพ และให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด”^{๒๔}

สรุปได้ว่า การบริหารงานบุคลากร คือ การจัดสรรและกำหนดภาระหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพตรงตามความสามารถที่มีอยู่ในแต่ละบุคคลเพื่อให้เกิดศักยภาพในการทำงานในแต่ละบทบาทได้อย่างเหมาะสม และเพื่อเป็นการพัฒนาคน รักษาคนดีเอาไว้ เพื่อให้คนที่มีประสิทธิภาพ และมีความสามารถอยู่ในองค์กรอย่างเพียงพอและเหมาะสม

ความสำคัญการบริหารงานบุคลากร

ไพศาล ตั้งสมบุญการ ให้ความสำคัญการบริหารบุคคล ไว้ดังนี้

๑) เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลถูกต้อง รวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

๒) เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

๓) เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานวิชาชีพ

๔) เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงาน ได้ตามมาตรฐานวิชาชีพได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ”^{๒๕}

^{๒๓} นิสากกร ชัชวาลพาณิชย์, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกรพิทักษ์ศึกษา เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต), ๒๕๔๘, หน้า ๒๔.

^{๒๔} สุจิตรา เรื่องชนะพีช, “ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๑๔.

^{๒๕} ไพศาล ตั้งสมบุญการ, “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร”, สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๔๒ - ๔๓.

ปณฺธุชฺช โปะโรสง ให้ความสำคัญการบริหารบุคคลไว้ว่า “ความสำคัญของการบริหารงานบุคคลเป็นหัวใจที่สำคัญที่จะบริหารองค์การให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์การ จะเป็นไปได้ในทิศทางใดนั้น ทุกกร็ย้อมเป็นผลมาจากคน ดังนั้น คนจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะผลักดันให้ผลงานเป็นไปได้ในทางใดทางหนึ่ง ได้เสมอ หากองค์การใดประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความเป็นผู้นำ มีคุณธรรม ใช้สติปัญญา มีความฉลาดในการแก้ปัญหาการทำงานได้ดี ก็จะสามารถแสวงหาปัจจัยอื่น ๆ มาช่วยแก้ปัญหาในการดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หรืออย่างน้อยก็ช่วยลดปัญหาลงได้ในระดับหนึ่ง”^{๓๐}

สรุปได้ว่า การบริหารงานบุคคลากรเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันให้ผลงานเป็นไปได้ในทิศทางที่กำหนดในแต่ละภาระหน้าที่ หากองค์การใดประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความเป็นผู้นำ มีคุณธรรม ใช้สติปัญญา มีความฉลาด ในการทำงานภายในองค์กรนั้นก็สามารรถแก้ปัญหาการทำงานและดำเนินงาน ได้ดียิ่งขึ้น

ขอบข่ายการบริหารงานบุคคลากร

หมุเพ็ง พันธะจันท์สุข กล่าวไว้ว่า “การวางแผนบริหารบุคคลากรการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและอำนาจในการดำเนินงานให้แก่บุคลากรแต่ละคน กำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานให้เป็นที่เข้าใจแก่บุคลากรทุกคน การทำงานให้บุคลากรรักอาชีพและองค์กรของตนเอง ปกครองให้ทุกคนได้รับความสุข ความเป็นธรรม ความเสมอภาค และภราดรภาพ การพัฒนาบุคลากร การตอบแทนบุคลากรในรูปแบบของเงินเดือน ค่าจ้าง การสร้างสภาพความมั่นคงในการทำงาน การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย การบำรุงขวัญกำลังใจ การประเมินผลและวัดผลการบริหารบุคคล การนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุง”^{๓๑}

ไพศาล ตั้งสมบุญธรรม กล่าวถึงขอบข่ายและภารกิจการบริหารบุคคลากร ดังนี้

- ๑) การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
- ๒) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- ๓) การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

^{๓๐}ปณฺธุชฺช โปะโรสง, “หลักกรรมาภิบาลกับการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย”, สารนิพนธ์พัฒนาแรงงานและสวัสดิการมหบัณฺฑิต, (บัณฺฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๕๑, หน้า ๑๔ - ๑๕.

^{๓๑}หมุเพ็ง พันธะจันท์สุข, “สภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฺฑิต, อ่างแก้ว, หน้า ๒๑.

๔) วินัยและการรักษาวินัย

๕) การออกจากราชการ^{๓๒}

สุจิตรา เรื่องชนะพีช กล่าวว่า “ขอบข่ายการบริหารด้านบุคลากร ประกอบด้วย การวางแผน การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การโอนย้าย การพิจารณาความดีความชอบ การพัฒนาบุคลากร การจัดสวัสดิการ และการประเมินบุคลากร”^{๓๓}

สรุปได้ว่า การวางแผนบริหารบุคลากรการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและอำนาจในการดำเนินงานให้แก่บุคลากรแต่ละคน กำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานให้เป็นที่เข้าใจแก่บุคลากรทุกคน

การบริหารงานทั่วไป

หมูเพ็ง พันธะจันทร์สุข กล่าวไว้ว่า “การบริหารกิจกรรมทุกชนิดหรือทุก ๆ ด้านในสถานศึกษาหรือโรงเรียนและเกี่ยวข้องกับปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ก็เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจในวิชาการต่าง ๆ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เหมาะสมกับอัตราและสถานะสภาพความเป็นอยู่ และสามารถช่วยเหลือเพื่อนบ้าน ตลอดถึงสังคมได้”^{๓๔}

ไพศาล ตั้งสมบูรณ์การ กล่าวไว้ว่า “การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจน การมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและ

^{๓๒}ไพศาล ตั้งสมบูรณ์การ, “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุททาสคร”, สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๔๑.

^{๓๓}สุจิตรา เรื่องชนะพีช, “ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๑๕.

^{๓๔}หมูเพ็ง พันธะจันทร์สุข, “สภาพและปัญหาการบริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๒๔.

ประสิทธิผล”^{๓๕}

รณันชัย รัตน์ไตรแก้ว กล่าวไว้ว่า “การบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งมีขอบข่ายภารกิจครอบคลุมหลายประการ ได้แก่ การดำเนินงานธุรการการพัฒนา ระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การประชาสัมพันธ์ งานบริการสาธารณะ และงานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานวิชาการ งานงบประมาณ และงานบริหารบุคคล”^{๓๖}

สรุปได้ว่า การบริหารกิจกรรมทุกชนิดหรือทุก ๆ ด้าน ในสถานศึกษาหรือโรงเรียนและเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญการบริหารงานทั่วไป

หลักการของการบริหารยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ จากความเป็นมาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแนวคิดในการบริหารยุทธศาสตร์ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดหลักการสำคัญของการบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการประกอบด้วย

๑) หลักการบริหารภารกิจ ได้แก่

๑.๑) การเชื่อมโยงและบูรณาการ

๑.๒) การติดตามประเมินผลและทบทวน

๑.๓) การขับเคลื่อนสร้างเครือข่ายและมีส่วนร่วม

๒) หลักการบริหารองค์กร ได้แก่ การพัฒนาองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงตามหลักธรรมาภิบาล”^{๓๗}

^{๓๕}ไพศาล ตั้งสมบูรณ์การ, “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร”, สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๔๓.

^{๓๖}รณันชัย รัตน์ไตรแก้ว, “การประเมินการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๔๐.

^{๓๗}กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร, “แนวทางการบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ”, อ่างแล้ว, (อัดสำเนา).

ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป

แผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ของสำนักงานปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ จำแนกหลักการของการบูรณาการการศึกษา ไว้ดังนี้

๑) การเชื่อมโยง และบูรณาการการบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา จะต้องมี
มีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนการบริหารราชการ
แผ่นดินและนโยบายของรัฐบาล (Agenda Based) ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ (Function
Based) ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด (Cluster Based) และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด (Area
Based) รวมทั้งจะต้องบูรณาการ แผนงาน โครงการ งบประมาณ บุคลากรและทรัพยากรในกลุ่ม
จังหวัดตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษากลุ่มจังหวัด ซึ่งจะช่วยลดความซ้ำซ้อนของการใช้
งบประมาณแผ่นดินและเกิดการระดมทรัพยากรร่วมกัน ตลอดจนการสื่อสารส่งเสริมกลไกในการ
ดำเนินการให้บรรลุผลตามตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่กำหนด

๒) การติดตามประเมินผลและทบทวน การบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา
จะต้องมีการตรวจติดตาม ประเมินผล และทบทวนการดำเนินงานตามตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายตาม
แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษากลุ่มจังหวัดและแผนปฏิบัติการพัฒนาศึกษากลุ่ม
จังหวัด โดยจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหารระดับสูงเป็นระยะเพื่อใช้เป็นข้อมูลใน
การทบทวนยุทธศาสตร์ รวมทั้งการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่
ทันสมัยในการบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา ตลอดจนศึกษา วิจัยและริเริ่มคิดค้นหรือ
พัฒนาเครื่องมือทางการบริหารเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

๓) การขับเคลื่อนสร้างเครือข่ายและมีส่วนร่วม การบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการ
การศึกษา จะขับเคลื่อนด้วยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภายในกระทรวงและตามพันธกิจที่ได้รับ
มอบหมาย รวมทั้งแสวงหาและประสานเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานนอกกระทรวงในกลุ่ม
จังหวัด ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในการพัฒนา
การศึกษาในกลุ่มจังหวัด

๔) การพัฒนาองค์กร ที่มีขีดสมรรถนะสูง ตามหลักธรรมาภิบาล เป็นการเพิ่ม
ประสิทธิภาพการบริหารองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อยกระดับไปสู่การเป็นองค์กรที่มีขีด
สมรรถนะสูง (High Performance Organization) และองค์กรแห่งความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นยุทธศาสตร์
(Strategy-Focused Organization)^{๓๔}

^{๓๔} เรื่องเดียวกัน.

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไปคือ การวางแผนบริหารทั้งงานไป การจัดองค์กร การดำเนินธุรการการพัฒนาเทคโนโลยี การพัฒนาอาคารสถานที่ การประชาสัมพันธ์ การจัดการกิจกรรมพัฒนาชุมชนการจัดทำสำมะโนนักเรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษา การจัดระบบบริหารองค์กร ให้บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งมีขอบข่ายภารกิจครอบคลุมหลายประการ ได้แก่ การดำเนินงานธุรการการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การประชาสัมพันธ์ งานบริการสาธารณะ และงานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานวิชาการ งานงบประมาณ และงานบริหารบุคคล เป็นต้น

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๔ ได้กำหนดหลักการไว้ดังนี้เป็นการศึกษา เพื่อเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยคู่กับความเป็นสากล เป็นการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น ทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังต่อไปนี้

- ๑) เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์
- ๒) มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียนและรักการค้นคว้า
- ๓) มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการมีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสาร และใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิดวิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์
- ๔) มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต
- ๕) รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
- ๖) มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภค

๗) เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๘) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาให้ การจัดการศึกษา ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม

๙) รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

โครงสร้างของหลักสูตร

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษาจึงกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

๑) ระดับช่วงชั้น

การกำหนดหลักสูตรเป็น ๔ ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียน ดังนี้

- ๑.๑) ช่วงชั้นที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓
- ๑.๒) ช่วงชั้นที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖
- ๑.๓) ช่วงชั้นที่ ๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓
- ๑.๔) ช่วงชั้นที่ ๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

๒) สาระการเรียนรู้

กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ทักษะหรือกระบวนการ เรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น ๘ กลุ่ม ดังนี้

๒.๑) ภาษาไทย

- ๒.๑.๑) สาระที่ ๑ การอ่าน
- ๒.๑.๒) สาระที่ ๒ การเขียน
- ๒.๑.๓) สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด
- ๒.๑.๔) สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษา
- ๒.๑.๕) สาระที่ ๕ วรรณคดี และวรรณกรรม

๒.๒) คณิตศาสตร์

- ๒.๒.๑) สาระที่ ๑ จำนวนและการดำเนินการ
- ๒.๒.๒) สาระที่ ๒ การวัด
- ๒.๒.๓) สาระที่ ๓ เรขาคณิต
- ๒.๒.๔) สาระที่ ๔ พีชคณิต
- ๒.๒.๕) สาระที่ ๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น

๒.๒.๖) สารระที่ ๖ ทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์

๒.๓) วิทยาศาสตร์

๒.๓.๑) สารระที่ ๑ สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต

๒.๓.๒) สารระที่ ๒ ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๓) สารระที่ ๓ สารและสมบัติของสาร

๒.๓.๔) สารระที่ ๔ แรงและการเคลื่อนที่

๒.๓.๕) สารระที่ ๕ พลังงาน

๒.๓.๖) สารระที่ ๖ กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก

๒.๓.๗) สารระที่ ๗ ดาราศาสตร์และอวกาศ

๒.๓.๘) สารระที่ ๘ ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๒.๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

๒.๔.๑) สารระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

๒.๔.๒) สารระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำรงชีวิตในสังคม

๒.๔.๓) สารระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

๒.๔.๔) สารระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

๒.๔.๕) สารระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

๒.๕) สุขศึกษาและพลศึกษา

๒.๕.๑) สารระที่ ๑ การเจริญเติบโตและพัฒนาการมนุษย์

๒.๕.๒) สารระที่ ๒ ชีวิตและครอบครัว

๒.๕.๓) สารระที่ ๓ การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและ

กีฬาสากล

๒.๕.๔) สารระที่ ๔ การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

๒.๕.๕) สารระที่ ๕ ความปลอดภัยในชีวิต

๒.๖) ศิลปะ

๒.๖.๑) สารระที่ ๑ ทศนศิลป์

๒.๖.๒) สารระที่ ๒ ดนตรี

๒.๖.๓) สารระที่ ๓ นาฏศิลป์

๒.๗) การงานอาชีพและเทคโนโลยี

๒.๗.๑) สารระที่ ๑ การดำรงชีวิตและครอบครัว

๒.๗.๒) สารระที่ ๒ การอาชีพ

๒.๗.๓) สารที่ ๓ การออกแบบและเทคโนโลยี

๒.๗.๔) สารที่ ๔ เทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๗.๕) สารที่ ๕ เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

๒.๘) ภาษาดังประเทศ

๒.๘.๑) สารที่ ๑ ภาษาเพื่อการสื่อสาร

๒.๘.๒) สารที่ ๒ ภาษาและวัฒนธรรม

๒.๘.๓) สารที่ ๓ ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

๒.๘.๔) สารที่ ๔ ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

สาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระ เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยอาจจัดแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือกลุ่มแรกประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างพื้นฐานการคิด และเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ กลุ่มที่ ๒ ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาดังประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพ ในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติม จากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้เข้ารวมและปฏิบัติ กิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกันร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัด และความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของการเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบาย ในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย มีคุณภาพเพื่อพัฒนาองค์รวมของการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมายมีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑) กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงปัญหา และการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ

๒) กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน โคนเน้นการทำงาน ร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้นำเพื่อประโยชน์ เป็นต้น

มาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณภาพ จริยธรรม และค่านิยม ของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งกำหนด เป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑) มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่ม สาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒) มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อ ผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้นคือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และ ๖ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และ ๖ มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่ จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้นสำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ สภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตลอดจนมาตรฐาน การเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนให้สถานศึกษาพัฒนา เพิ่มเติมได้

เวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไว้ดังนี้

ช่วงชั้นที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

มีเวลาเรียนประมาณปีละ ๘๐๐ - ๑,๐๐๐ ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ ๔ - ๕ ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

มีเวลาเรียนประมาณปีละ ๘๐๐ - ๑,๐๐๐ ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ ๔ - ๕ ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ ๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

มีเวลาเรียนประมาณปีละ ๘๐๐ - ๑,๒๐๐ ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ ๕ - ๖ ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ ๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

มีเวลาเรียนประมาณปีละ ๑,๒๐๐ ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ ๔ - ๕ ชั่วโมง

นโยบายการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

นโยบายการรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มีดังนี้

- ๑) ส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพ ด้วยกระบวนการรับนักเรียนที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นธรรม และเสมอภาคศึกษาเพื่อเป็นเอกภาพ
- ๒) สนับสนุนให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้รับการศึกษาทุกคน
- ๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้คนพิการและผู้ด้อยโอกาส ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ
- ๔) ส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ ให้เข้าในโรงเรียนที่มีความพร้อมต่อการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
- ๕) ส่งเสริมให้เด็กได้รับการศึกษาตามความถนัด ความสนใจ และเต็มตามศักยภาพ
- ๖) มอบหมายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประสานการรับนักเรียนระหว่างหน่วยงานที่บทบาทในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัด
- ๗) ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดแนวปฏิบัติการรับนักเรียนภายในจังหวัดร่วมกัน และดูแลการรับนักเรียนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- ๘) ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแจ้งเด็ก เยาวชน และผู้ปกครองที่นักเรียนจะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นทราบเกี่ยวกับสถานที่เรียนล่วงหน้า
- ๙) ติดตามและดูแลให้จำนวนนักเรียนต่อห้องมีความเหมาะสม ไม่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ
- ๑๐) ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ และเชิญชวนเด็ก ผู้ปกครอง สื่อมวลชนและผู้เกี่ยวข้อง เยี่ยมชมโรงเรียนก่อนการรับนักเรียน เพื่อประชาสัมพันธ์จุดเด่นของแต่ละโรงเรียน^{๓๕}

การบริหารจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเอกชน

๑) ความเป็นมาและความสำคัญของการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชน

การจัดการศึกษาเอกชนมีประวัติแต่เดิมมาจากสมัยสุโขทัย ซึ่งถือว่าโรงเรียนเอกชนนี้มีขึ้นก่อนโรงเรียนรัฐบาล โดยสถานที่ที่ใช้สอนจะใช้ วัด บ้าน และผู้เรียนจะเป็นกุลบุตร กุลธิดา ในวงศ์ตระกูลที่มียศบรรดาศักดิ์ต่อมาสมัยอยุธยาที่ได้รับพระบรมราชานุญาตจากสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ให้ตั้งโรงเรียนเพื่อเผยแพร่งานศาสนา จากนั้นสมัยกรุงธนบุรี มีการจัดตั้งโรงเรียนขนาดเล็ก จนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชชกาลที่ ๑ ใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์

^{๓๕} กัลยา แทนเอี่ยม, “การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา), ๒๕๔๘, หน้า ๘ - ๑๕.

(พ.ศ. ๒๓๒๕ - ๒๔๖๑) มีมิชชันนารีเข้ามาจัดตั้งโรงเรียนสอนศาสนา และระยะหลังประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ (พ.ศ. ๒๔๖๑ - ปัจจุบัน) พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๖๑ ขึ้น และเรียกโรงเรียนที่เอกชนตั้งขึ้นว่า “โรงเรียนราษฎร์”^{๔๐}

สรุป การจัดการศึกษาเอกชน เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน จากนั้นได้มีกลุ่มผู้สนใจที่ต้องการจัดการศึกษาด้วยตนเอง ทำให้บทบาทของการศึกษาเอกชนมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเอกชน จึงมอบหน้าที่การกำกับดูแลการศึกษาเอกชนให้สังกัดกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

๒) บทบาทหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

โรงเรียนเอกชนในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจะขึ้นอยู่กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐในกระทรวงศึกษาธิการ โดยจะรับผิดชอบควบคุม ดูแลการจัดการศึกษาของเอกชน ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา การศึกษาวิชาชีพประเภทต่าง ๆ สถานศึกษาในส่วนกลาง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเป็นผู้ดูแลจัดการศึกษาโดยตรง สถานศึกษาในภูมิภาค อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด และมีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการอำเภอและกิ่งอำเภอ เป็นผู้ดูแลการจัดการศึกษาตามกฎหมายและตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีอำนาจหน้าที่ วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ดังต่อไปนี้^{๔๑}

๒.๑) อำนาจหน้าที่

สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งออกตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการดังต่อไปนี้

๒.๑.๑) เป็นหน่วยงานในการส่งเสริม และประสานงานการศึกษาเอกชน และดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาเอกชน

^{๔๐}ชนิษฐ์ภักดิ์ สิงหลกะ, “การศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเอกชนเขตวัฒนากรุงเทพมหานคร”, สารนิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ), ๒๕๔๕, หน้า ๑๑.

^{๔๑}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๓.

๒.๑.๒) เสนอนโยบายยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน กำหนดกฎระเบียบและเกณฑ์มาตรฐานกลางในการจัดการศึกษาเอกชน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ การประกันคุณภาพ การวิจัยและพัฒนา เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาเอกชน

๒.๑.๓) ดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนทางการศึกษาเอกชน การอุดหนุนการศึกษาเอกชน การคุ้มครองการทำงาน สิทธิประโยชน์ของครูบุคลากรทางการศึกษาเอกชน และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเอกชน

๒.๑.๔) เป็นศูนย์ส่งเสริมสนับสนุนข้อมูล และทะเบียนกลางทางการศึกษาเอกชน ตลอดจนติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาเอกชน

๒.๑.๕) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๒.๒) วิสัยทัศน์

สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเป็นองค์กรหลักที่มีประสิทธิภาพในการประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาเอกชนให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ มีศักยภาพ สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

๒.๓) พันธกิจ

ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเอกชนให้คุณภาพเป็นที่ยอมรับ มีศักยภาพสามารถแข่งขันได้ระดับสากล^{๔๒}

สรุป การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จะต้องดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การจัดการศึกษาเอกชนดำเนินการไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ กฎระเบียบ และเกณฑ์มาตรฐานกลาง เพื่อเป็นที่ยอมรับ มีศักยภาพ สามารถแข่งขันในระดับสากลได้

๓) การบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเอกชน

จากประวัติความเป็นมาของการบริหารการศึกษาเอกชน นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และความคาดหวังของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาเอกชน ดังที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงชั้นที่เชื่อมต่อการพัฒนาการในหลายด้านของผู้เรียน คือ กาย ใจ สติปัญญา ฉะนั้นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีภารกิจ ที่จะต้องปฏิบัติในการดำเนินงานการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนให้สำเร็จลุล่วง ซึ่งวิธีการปฏิบัติให้ได้ค้ำขึ้นอยู่กับความเป็นผู้นำของผู้บริหาร เพราะพฤติกรรมกรรมการบริหารในแต่ละวันมีความสำคัญ มีอิทธิพลอย่างยิ่งที่จะมีผลกระทบต่อ

^{๔๒} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๓ - ๑๔.

ปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน นอกจากนี้ในฐานะผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ยังมีหน้าที่ผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพ มีความรู้ มีคุณธรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนเอกชนควรมีหลักในการบริหารจัดการเพื่อรองรับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน^{๔๐}

สรุป สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล หมายถึง โรงเรียนที่กฎหมายยอมรับให้สามารถกระทำการกิจการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองภายในขอบวัตถุประสงค์ มีสิทธิหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายอื่นซึ่งกำหนดสิทธิและหน้าที่ของสถานศึกษาไว้เป็นการเฉพาะ

บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน

จรัลพัทธ์ ศิริพรรณภรณ์ ได้สรุปบทบาทของผู้บริหารไว้ ๑๗ ประการ ดังนี้

๑) บทบาท เป็นผู้กำหนดทิศทางกรปฏิบัติงาน (Direction Setter) ผู้บริหารจะช่วยให้หน่วยงานบรรลุเป้าหมายได้ดังนี้จำเป็นต้องมีความสามารถในการชี้แจง ทำความเข้าใจเขียนวัตถุประสงค์หน่วยงาน มีความสามารถในการเขียนแผนงานและ โครงการและการบริหารงานและ วัตถุประสงค์ของผลงาน

๒) บทบาทเป็นผู้กระตุ้นความเป็นผู้นำ (Leader Catalyst) บทบาทนี้จำเป็นต้องมีความสามารถในการจูงใจ กระตุ้น และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในองค์กร มีทักษะทำงานเป็นทีม

๓) บทบาทเป็นนักวางแผน (Planner) จะต้องมีความสามารถในการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตเตรียมบุคลากรให้พร้อมในการรับมือกับสิ่งใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้น

๔) บทบาทเป็นผู้ตัดสินใจ (Decision Maker) บทบาทนี้จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีต่าง ๆ ของการตัดสินใจ และมีความสามารถในการวิจัยสังการไม่ให้เกิดความขัดแย้ง

๕) บทบาทเป็นผู้จัดองค์การ (Organizer) ผู้บริหารจำเป็นต้องออกแบบงานและกำหนดโครงสร้างขององค์กรขึ้นใหม่ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเข้าใจพลวัตรขององค์การและพฤติกรรมขององค์กรด้วย

๖) บทบาทเป็นผู้เปลี่ยน (Change Manager) ผู้บริหารเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงมาสู่สถาบันเพื่อเพิ่มพูนคุณภาพสถาบัน รู้ว่าจะเปลี่ยนอะไร เปลี่ยนอย่างไร และควรจะเปลี่ยนในสถานการณ์ใดและทิศทางใด

^{๔๐} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๔ - ๑๖.

๑) บทบาทเป็นผู้ประสานงาน (Coordinator) ผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจรูปแบบปฏิสัมพันธ์ของบุคคล เข้าใจเครือข่ายของการสื่อสาร รู้จักวิธีนิเทศงานที่พึงปรารถนา เข้าใจระบบการรายงานที่ดี สามารถประสานกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) บทบาทเป็นผู้สื่อสาร (Communicator) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการสื่อสารทั้งด้วยการพูดและการเขียน รู้จักใช้สื่อต่างๆ เพื่อการสื่อสารและจะมีความสามารถในการประชาสัมพันธ์

๓) บทบาทเป็นผู้แก้ความขัดแย้ง (Conflict Manager) เนื่องจากความขัดแย้งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ผู้บริหารต้องเข้าใจสาเหตุของความขัดแย้งจะต้องมีความสามารถในการต่อรอง โกล่เกลี่ยจัดการกับความขัดแย้งและแก้ปัญหาความขัดแย้งได้

๔) บทบาทหน้าที่ผู้แก้ปัญหา (Problems Manager) เนื่องจากปัญหาทั้งหลายไม่ลงเอยด้วยความขัดแย้ง ปัญหาจึงมีความหมายกว้างขวางกว่าความขัดแย้ง ผู้นำจะต้องมีความสามารถในการวินิจฉัยปัญหาแก้ปัญหาเป็น

๕) บทบาทเป็นผู้จัดระบบ (Systems Manager) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ระบบและกระบวนการที่เกี่ยวข้อง เข้าใจในการนำทฤษฎีทางการบริหารไปใช้ประโยชน์

๖) บทบาทเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน (Instructional Manager) ผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจในระบบการเรียนรู้อการเจริญและพัฒนาการของมนุษย์เข้าใจทฤษฎีการสร้างและพัฒนาลัทธิศูตร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีและวัฒนธรรมทางการศึกษา

๗) บทบาทเป็นผู้บริหารบุคคล (Personnel Manager) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในเทคนิคของการเป็นผู้นำ การเจรจาต่อรอง การประเมินผลงานและการปฏิบัติงานของบุคคล

๘) บทบาทเป็นผู้บริหารทรัพยากร (Resource Manager) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการเงินและงบประมาณ สามารถในการบริหารวัสดุ ครุภัณฑ์ การก่อสร้าง การบำรุงรักษา ตลอดจนการแสวงหาหารสนับสนุนจากภายนอก

๙) บทบาทเป็นผู้ประเมินผล (Appraiser) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการประเมินความต้องการ การประเมินระบบ วิธีการทางสถิติ และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

๑๐) บทบาทเป็นนักประชาสัมพันธ์ (Public Relator) ผู้บริหารจะต้องมีทักษะในการสร้างภาพพจน์ที่ดี รู้จักพลวัตของกลุ่ม รู้จักและเข้าใจเผยแพร่ข่าวสารด้วยสื่อและวิธีการต่าง ๆ

๑๗) บทบาทเป็นประธานในพิธีการ (Ceremonial Head) เป็นบทบาทที่จำเป็นยิ่งของผู้บริหาร ซึ่งจำเป็นจะต้องใช้ความสามารถในบทบาทต่าง ๆ ที่กล่าวมาเพื่อแสดงบทบาทนี้^{๔๔}

สรุปได้ว่า ผู้บริหารต้องอาศัยความรู้ระเบียบ กฎหมาย กรอบนโยบายของหน่วยงานเป็นแนวทางปฏิบัติโดยแสดงบทบาทและหน้าที่ออกมาให้ประจักษ์ชัด โดยใช้ความรู้ความสามารถ สติปัญญา อารมณ์ และบุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสม จึงจะทำให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาแนวความคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหาร การศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้กล่าวถึง สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาไว้ในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๓ ไว้ว่า “บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดการศึกษาให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับตามมาตรา ๑๗ และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน ให้ได้รับการศึกษานอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ ตามความพร้อมของครอบครัว “และ” บิดา มารดาหรือผู้ปกครอง มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ดังต่อไปนี้

๑) การสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความเลี้ยงดู

๒) เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลที่ครอบครัวจัดให้ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายกำหนด

๓) การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ หมวดที่ ๑ บททั่วไป ว่าด้วยความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา ๘ ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาให้ยึดหลัก ดังนี้

๓.๑) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน

๓.๒) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๓.๓) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ส่วนในหมวดที่ ๔ ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษา มาตรา ๒๓ ข้อ ๖ ให้จัดการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน ทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

^{๔๔} จิรภัทร ศิริพรรณภรณ์, “ทักษะการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษิตตามทัศนะของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จพะระยา), ๒๕๕๖, หน้า ๑๑ - ๑๒.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ตราขึ้นบนพื้นฐานความคิดและความเชื่อว่า บิดา มารดา คือคนที่เป็นครูที่ดีที่สุด บิดา มารดา คือ คนที่มีพลังมีทุกสิ่งทุกอย่าง รวมทั้งความตั้งใจและความปรารถนาดีต่ออนาคตของลูก ดังนั้นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงได้นำสาระสำคัญ ๒ ส่วนมาระบุไว้ คือ

๑) การศึกษาเป็นสิทธิของผู้เรียน ไม่ใช่สิทธิของครู หรือสิทธิของผู้จัดการศึกษาอย่างที่เคยเป็นมาในอดีต

๒) คนทุกคนของสังคมไทยจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อจะได้สามารถให้การศึกษากับคนทุกคนทั้งประเทศ บิดา มารดา ผู้ปกครอง จึงมีโอกาสมและมีบทบาทในการจัดการศึกษา ให้กับลูกหลานได้อีกครั้งภายใต้อำนาจของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ บิดา มารดา ผู้ปกครอง สามารถจัดการศึกษาในครอบครัวหรือที่บ้านตนเองได้ เรียกว่า Home School

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกำลังทำรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นนี้อยู่รูปแบบที่น่าจะดีที่สุด คือ ให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง ไปติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาแห่งใดแห่งหนึ่งเพื่อจะได้ทราบและเข้าใจเรื่องการศึกษา หลักสูตร วิธีการและค่าใช้จ่าย โดยกำหนดไว้ ๒ แบบ คือ

๑) บิดา มารดา ผู้ปกครองที่มีความพร้อมสามารถจัดการศึกษาได้ทุกอย่าง ทุกรายวิชา เพียงแต่รายงานผลการประเมินให้กับสถานศึกษาที่เป็นผู้ดูแล เป็นผู้ช่วยเหลือ

๒) บิดา มารดา ผู้ปกครองคนใดก็ตามที่ไม่ถนัดในบางรายวิชา ก็ให้โรงเรียนเป็นผู้จัด โดยสามารถจัดเฉพาะวิชาที่ตนถนัดได้

สำหรับบิดา มารดา ผู้ปกครองที่ไม่ต้องการจะเป็นผู้จัดการศึกษา กฎหมาย ได้กำหนดไว้ว่า สถานศึกษาทุกชนิด ทุกประเภท จะต้องดำเนินการบริหาร โดยคณะกรรมการสถานศึกษา ดังนั้น บิดา มารดา ผู้ปกครองต้องเข้าไปร่วมเป็นกรรมการของสถานศึกษานั้น ๆ จะได้มีโอกาสที่จะเป็นผู้กำหนดนโยบาย แนวทาง วิธี การจัดการเรียนการสอนให้กับบุตรหลานของตน

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ กล่าวว่า ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรอาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อ

พัฒนา ชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ^{๔๕}

ดังนั้น สถานศึกษาจะดำเนินการต่าง ๆ ได้ต้องอยู่ในกรอบของอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายและวัตถุประสงค์การจัดตั้งสถานศึกษาเท่านั้น ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้น ๆ โดยได้กำหนดให้มีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการ และมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารกิจการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์^{๔๖}

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

อภิบาล เป็นแนวคิดการปกครองที่มีมาแต่สมัยเพลโต (Plato) และอริสโตเติล (Aristotle) นักปราชญ์หลายท่านได้พยายามที่จะค้นหารูปแบบการปกครองที่ดี แต่ก็ยังไม่ได้รับความหมายและขอบเขตที่ชัดเจน อาจกล่าวได้ว่าวิวัฒนาการของรูปแบบอภิบาลที่ดีเกิดขึ้นช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ เมื่อมีการค้นหารูปแบบการปกครองที่สามารถนำประเทศไปสู่การปกครองแบบประชาธิปไตย ตะวันตกของประเทศที่เพิ่งได้รับการปลดปล่อยจากอาณานิคมและสามารถช่วยฟื้นฟูประเทศจากความเสียหายภายหลังสงคราม ซึ่งต่อมารูปแบบการปกครองดังกล่าวผสมผสานกับระบบราชการของ Weberian ได้ถูกนำไปใช้ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก อย่างไรก็ตามรูปแบบของ Weberian ยากที่จะนำไปประยุกต์ใช้และสานต่อเนื่องจากการขยายตัวของระบบราชการทำให้ยากต่อการจัดการและขาดความยืดหยุ่นในการที่จะปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบ สามารถประเมินผลงานได้อย่างชัดเจน และมีการแข่งขันเพื่อการจัดการการบริหารที่ดีขึ้น^{๔๗} อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตที่น่าสนใจประการหนึ่งเกี่ยวกับธรรมาภิบาล คือการมีรัฐบาลที่มาจาก ประชาธิปไตยนั้น เป็นพื้นฐานที่ช่วยสนับสนุนให้นำไปสู่การมีธรรมาภิบาลได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้การพัฒนาทางเศรษฐกิจจะได้ผลดีนั้นต้องเป็นการบริหารจัดการที่ดีทั้งด้านการเมือง และเศรษฐกิจของ ผู้ปฏิบัติการณ์ในทุกระดับและธนาคารโลกได้มีความเห็นไปในแนวเดียวกันที่ว่า การใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อควบคุมสังคมโดยสัมพันธ์กับการพัฒนาทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ ให้ความชอบธรรมและความโปร่งใสในการปฏิบัติการณ์ จะเป็นตัวตัดสินว่าการจัดการนั้นดีหรือไม่

^{๔๕}นิสากร ชัชวาลพาณิชย์, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกรพิทักษ์ศึกษา เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแก้ว, หน้า ๑๓.

^{๔๖}ธนนันชัย รัตนไทรแก้ว, “การประเมินการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแก้ว, หน้า ๑๐ - ๑๑.

ช่วงต้น พ.ศ. ๒๕๒๓ นักวิชาการส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่าแนวทางการบริหารภาครัฐที่เป็นอยู่ไม่สอดคล้องกับเศรษฐกิจและสังคมโลกที่ปรับเปลี่ยนตลอดเวลาและมีความจำเป็นต้องมีการปฏิรูปและปรับปรุงแบบการปกครองใหม่ ในช่วงเวลาดังกล่าวมีองค์กรระหว่างประเทศที่สำคัญ ๆ เช่น ธนาคารโลก (World Bank) และกองทุนนานาชาติ ได้เข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนและพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองที่ดี หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “Good Governance” หรือ “ธรรมาภิบาล”

ธรรมาภิบาล เป็นแนวคิดที่ใช้ในสาขารัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ โดยเป็นคำที่อยู่ร่วมกับกลุ่มคำประชาธิปไตย ประชาสังคม การมีส่วนร่วมของประชาชน สิทธิมนุษยชน และการพัฒนาที่ยั่งยืน ในช่วงศตวรรษที่ผ่านมา กลุ่มคำดังกล่าวนี้มีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับการปฏิรูปองค์กรของรัฐ นักรัฐประศาสนศาสตร์ส่วนหนึ่งมองว่า ธรรมาภิบาลเป็นมิติใหม่ที่เน้นบทบาทของผู้บริหารในการที่จะปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบ สามารถประเมินผลงานได้อย่างชัดเจน และมีการแข่งขันเพื่อการจัดการบริหารที่ดีขึ้น^{๔๓}

การศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล มีหน่วยงาน สถาบันและนักวิชาการให้ความหมายเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลไว้หลากหลาย ดังนี้

๒.๓.๑ ความหมายหลักธรรมาภิบาล

ในการศึกษา “หลักธรรมาภิบาล” องค์กรระหว่างประเทศและนักวิชาการได้ให้คำนิยามความหมายและความสำคัญของ “ธรรมาภิบาล” ดังนี้

มณีนรีดน์ ภิญโญภาพสกุล กล่าวว่า “ธรรมรัฐ คือ การทำให้ระบบการบริหารจัดการที่ดีทั้งภาครัฐและเอกชน และต้องเกิดจากสำนึกความรู้สึกรักของภาคส่วน ๆ เพื่อประโยชน์ของการอยู่ร่วมกัน โดยไม่ใช่อำนาจรัฐไปทำให้เกิดขึ้นการสร้างธรรมรัฐจึงขึ้นอยู่กับข้าราชการและนักการเมืองทั้ง ๒ ฝ่าย ต้องเป็นคนดี มีความโปร่งใส โดยเฉพาะนักการเมืองต้องโปร่งใสในด้านการแก้ปัญหาคอรัปชั่นประชาชนต้องร่วมมือกันต่อสู้กับความไม่เป็นธรรม”^{๔๔}

ไพฑูรย์ บัวชิต กล่าวว่า “ธรรมาภิบาลเป็นกระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ เอกชนที่ดีซึ่งทุกภาคส่วนที่มีส่วนที่มีส่วนร่วม ได้เสียสละได้กรอบของกฎหมายที่เป็นธรรม ได้รับความรู้ ได้ร่วม

^{๔๓}ไพศาล ตั้งสมบุญการ, “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร”, สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๒๑ - ๒๒.

^{๔๔}มณีนรีดน์ ภิญโญภาพสกุล, “การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร เขต ๓”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา), ๒๕๔๕, หน้า ๕๘.

ปฏิบัติ มีความเสมอภาค เป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยมีกลไกของรัฐเป็นแกนนำในการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ของด้านเศรษฐกิจการเมือง และสังคมที่ดี”^{๔๕}

สรุปได้ว่า ธรรมนูญการปกครองฯ เป็นการจัดการที่เน้นความเสมอภาคยุติธรรม โปร่งใส ภายใต้วินัยแห่งรัฐธรรมนูญและค่านิยมในการบริหารเพื่อประโยชน์ของสังคม มีการกำกับดูแลความก้าวหน้าอยู่เสมอ และขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร และสามารถติดตามตรวจสอบประเมินการทำงานได้ทุกชั้นตอน

๒.๓.๒ ความสำคัญของหลักธรรมนูญการปกครองฯ

ธรรมนูญการปกครองฯ (Good Governance) นับเป็นหลักการสากลที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานในระดับสากล ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ เมื่อปี ค.ศ.๑๙๙๕ นับเป็นครั้งแรกที่พบว่ามีผู้นำคำว่า Good Governance มาใช้โดยปรากฏในรายงานของธนาคารโลก (World Bank) เรื่อง “Sub - Sahara Africa from Crisis to Sustainable Growth” กล่าวถึงความสำคัญของการมี Governance และการฟื้นฟูเศรษฐกิจ รวมถึง อธิบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลที่ดี หรือ ธรรมนูญการปกครองฯ ว่าเป็น “ลักษณะและวิถีทางของการใช้อำนาจในการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจและทางสังคมของประเทศเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งครอบคลุมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ การบริหารจัดการภาครัฐ การระมัดระวัง การปรับตัวบทกฎหมายเกี่ยวกับการพัฒนาความโปร่งใสและข้อมูลข่าวสาร”^{๔๖}

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น ทำให้ประเทศไทยมีการบังคับใช้ และปรับแก้กฎหมายต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดและเสริมสร้างธรรมนูญการปกครองฯ ในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนภายในประเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๒ และมีผลบังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐตั้งแต่วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ เป็นต้นมา ทั้งนี้ ได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐดำเนินการบริหารจัดการ โดยยึดหลักการ ๖ ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลัก

^{๔๕}ไพฑูริย์ บัวชนิด, “การใช้หลักธรรมนูญการปกครองฯ ในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๒”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), ๒๕๕๐, หน้า ๓๔.

^{๔๖}สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.), “การจัดระดับการกำกับดูแลองค์กรภาครัฐตามหลักธรรมนูญการปกครองฯ ในการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)”, กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, ๒๕๕๒, (อัดสำเนา).

ความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ระเบียบนี้ได้ใช้มา ระยะเวลาหนึ่ง กระทั่งสำนักนายกรัฐมนตรีได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเมื่อสิงหาคม ๒๕๔๗ ยกเลิกระเบียบฉบับนี้

สรุปได้ว่า ทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ ขณะเดียวกันในภาคประชาชนอันเป็นพลังสำคัญก็มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความตื่นตัวและรับผิดชอบต่อสังคมตลอดจนตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของแต่ละฝ่ายเพิ่มขึ้น เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนให้สามารถเข้าร่วมในการบริหารจัดการประเทศ และสร้างภาคราชการที่มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล เน้นการบริการแทนการกำกับควบคุม และทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนาการกระจายอำนาจการบริหารจัดการประเทศสู่ภูมิภาค ท้องถิ่นและชุมชน ส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็ง สุจริต และมีธรรมาภิบาล

๒.๓.๓ องค์ประกอบของธรรมาภิบาล

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ มีสาระสำคัญประกอบด้วยหลักพื้นฐาน ๖ ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ในแต่ละหลักสามารถจำแนกใช้ในการบริหารเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับประเทศ ระดับภาค และระดับองค์กร ซึ่งแต่ละระดับมีความเชื่อมโยงกัน กล่าวคือ องค์กรที่มีการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีจะช่วยสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดีของระดับภาคและระดับประเทศต่อไป ในทางกลับกัน การกำหนดบทบาทของภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชนในระดับประเทศจะมีผลต่อบทบาทภารกิจและการบริหารจัดการของระดับภาครัฐและระดับองค์กรด้วย ทั้งนี้แนวปฏิบัติงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ทั้ง ๖ หลัก มีดังต่อไปนี้

๑) หลักนิติธรรม

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ กล่าวว่า หลักนิติธรรม หมายถึง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่ใช้ในองค์กรเป็นข้อตกลงร่วมกัน และการบังคับใช้ กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับดังกล่าวต้องเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับจากฝ่ายสมาชิกทุกฝ่ายในองค์กร กฎ และข้อบังคับเหล่านั้นต้องนำมาซึ่งความเสมอภาคของสมาชิกในองค์กร รวมทั้งสร้างภาพเอื้อต่อการควบคุมและพัฒนาสังคมด้วย^{๕๐}

สรุปได้ว่า หลักนิติธรรม หมายถึง ตรากฎหมายและกฎข้อบังคับให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม อันจะทำให้สังคมยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับ

^{๕๐}สุรพล วิริยะบรรเจิด, “คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี”, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๕๑, (อัคราเนมา).

เหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่อำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ยุติธรรมและชัดเจนของกฎหมาย เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเสมอภาคเท่าเทียมกันเป็นที่ยอมรับของสังคมอันจะทำให้สังคมยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎข้อบังคับเหล่านั้น ด้วยกระบวนการยุติธรรมและถูกบังคับใช้กับคนกลุ่มต่าง ๆ อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน โปร่งใสและตรวจสอบได้

๒) หลักคุณธรรม

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ กล่าวว่า หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงามการส่งเสริมสนับสนุนการทำงานให้มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ เป็นพลเมืองดี คือ ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ ได้แก่

สัจจะ คือ การรักษาความสัตย์

ทมะ คือ การรู้จักข่มใจตนเอง

ขันติ คือ การอดทน อดกลั้น และการอดออม

จาคะ คือ การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต^{๔๒}

สรุปได้ว่า หลักคุณธรรม เป็นการบริหารที่ดี ผู้บริหารจะต้องมีคุณธรรม มีความเป็นกลาง ไม่เห็นแก่ฝ่ายใด ไม่เอารัดเอาเปรียบ ไม่ว่าจะเป็นผู้ร่วมงาน หรือผู้มีส่วนได้เสียอื่น ในตนเองเดียวกัน ผู้ที่เกี่ยวข้องก็จะต้องเห็นแก่กิจการ เป็นการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยให้เป็นหน้าที่ของรัฐยึดถือในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย

๓) หลักความโปร่งใส

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ กล่าวว่า หลักความโปร่งใส ความหมายของ “ความโปร่งใส” คือ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในองค์กร โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เช่น บุคลากรในองค์กรรู้ขั้นตอน วิธีการทำงานที่จะติดต่องานและสามารถตรวจสอบการทำงานได้ ภายในองค์กรจะต้องมีความโปร่งใสในการตัดสินใจในการบริหารงาน บริหารเงิน บริหารคนและมีการสื่อสารที่ดีภายในองค์กร เช่น มีการกระจายข่าวรายวัน หรือรายสัปดาห์ ให้สมาชิกในองค์กรได้ทราบความเคลื่อนไหวขององค์กร^{๔๓}

^{๔๒} เรื่องเดียวกัน.

^{๔๓} เรื่องเดียวกัน.

สรุปได้ว่า หลักความโปร่งใส เป็นการสร้างความไว้วางใจกันของคนในชาติโดยปรับปรุงกลไกทำงานขององค์กรทุกองค์กรให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา โดยพร้อมถูกตรวจสอบไม่ว่าจะเป็นจากองค์กรภายในหรือองค์กรภายนอกด้วย

๔) หลักความมีส่วนร่วม

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.๒๕๔๒ กล่าวว่า หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือบุคคลในองค์กรทุกระดับเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบจากการบริหารงานหรือการดำเนินการต่าง ๆ ขององค์กร ได้ร่วมรับรู้ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ รวมทั้งร่วมสนับสนุน ติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติตามสิ่งที่ตนเองได้ร่วมตัดสินใจ^{๕๔}

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมนั้นผู้มีอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นรัฐ องค์กร สถาบันหรือผู้บริหาร ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายวิธีการดำเนินงาน ตัดสินใจ และการตรวจสอบการดำเนินงาน ประสานงานให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่สำคัญและมีผลกระทบต่อผู้คนและสังคม หลักการมีส่วนร่วมนี้ถือว่าเป็นหลักการสำคัญของการบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล

๕) หลักความรับผิดชอบ

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.๒๕๔๒ กล่าวว่า หลักความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นและตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถให้บรรลุผลสำเร็จสอดคล้องตามกฎ ระเบียบขององค์กร ปฏิบัติงานอย่างมีจิตสำนึกต่อหน้าที่ สังคม ประชาชน และประเทศชาติ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้รับบริการและส่วนรวมเป็นสำคัญ รวมทั้งยอมรับผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานดังกล่าวทั้งที่เป็นผลดีและผลเสียหาชดเชยพร้อมแสดงข้อเท็จจริงในการประกอบภารกิจต่อสาธารณชน สามารถชี้แจงเหตุผลได้ และพร้อมรับการตรวจสอบจากสาธารณะ^{๕๕}

สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ เป็นการแสดงความเอาใจใส่ตั้งใจทำงานในหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจและขยันขันแข็ง เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายความตระหนักในภาระหน้าที่การรับผิดชอบต่อสังคมการใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ความเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง ความกล้าในการที่จะยอมรับผลจากการกระทำ

^{๕๔} เรื่องเดียวกัน.

^{๕๕} เรื่องเดียวกัน.

ของตนและพร้อมที่จะถูกตรวจสอบจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๖) หลักความคุ้มค่า

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.๒๕๔๒ กล่าวว่า หลักความคุ้มค่า คือ การบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมรวมทั้งการรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้มีความยั่งยืน^{๕๖}

สรุปได้ว่า หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดด้วยความประหยัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนร่วม ทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล มีการรายงานผลการทำงานและแสดงประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรต่อสาธารณะ โดยตรงทำให้คนไทยมีความประหยัด ใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ

๒.๓.๔ แนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการร่วมมือกับมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย โดยการสนับสนุนของ United Nations Development Programmer : UNDP ได้จัดทำโครงการ “ธรรมาภิบาลกับกิจการนักเรียน” (การบริหารจัดการที่ดีกับการสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักเรียน) เป็นการนำ แนวทางการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) เข้าสู่กิจการนักเรียน เพื่อให้เยาวชน

๑) เข้าใจสาระของธรรมาภิบาล

๒) มีประสบการณ์ในการใช้ธรรมาภิบาล

๓) มีทัศนคติที่ดีต่อธรรมาภิบาล

๔) นำความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับธรรมาภิบาลไปปรับใช้ในชีวิตจริงเมื่อพวกเขาได้ก้าวออกจากรั้วโรงเรียน ก้าวสู่สังคมใหญ่ สังคมอันเป็นที่ที่พวกเขาจะได้มีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการเป็นผู้เสริมสร้างรากฐานของธรรมาภิบาลและประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมให้มั่นคง และยั่งยืนต่อไป^{๕๗}

^{๕๖} เรื่องเดียวกัน.

^{๕๗} โฟสาด ตั้งสมบูรณ์การ, “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร”, สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๕๖.

๑) ธรรมนูญในสถานศึกษา

การนำ “ธรรมนูญ” มาใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการเป็นสิ่งจำเป็น และมีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรทุกประเภท ทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรธุรกิจ องค์กรทางการศึกษา หรือองค์กรทางสังคมต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะ “ธรรมนูญ” เป็นการบริหารจัดการที่ดี เป็นการบริหารจัดการที่สร้างประโยชน์และความเป็นธรรมต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองทั้งมวล เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปมากมายและรวดเร็ว วัฒนธรรมประชาธิปไตย อุปถัมภ์ ทุนนิยม และอภิสัทธิต์ จึงยังคงอยู่และรุนแรงขึ้น อีกทั้งเพราะขาดมาตรการทางจริยธรรม ความจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ที่เหมาะสมหลายประการ จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นหน่วยงานการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งเป็นองค์กรหลักที่สำคัญยิ่งในสังคม จำเป็นต้องได้รับการปฏิรูปที่ดีกว่าเดิม การนำธรรมนูญมาใช้ในการดำเนินการเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ผู้บริหารทุกระดับจำเป็นต้องตระหนักในเรื่องนี้ ในระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความจำเป็นต้องนำ “ธรรมนูญ” มาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา เนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลง และเคลื่อนไหวหลายประการ ดังต่อไปนี้

ประการที่ ๑ รัฐบาลได้ออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อใช้กับหน่วยราชการทั่วไปภาครัฐและหน่วยงานในกำกับรัฐ โดยมีเป้าหมายหลัก ๓ ประการ ดังนี้

๑.๑) จัดส่วนราชการใหม่ โดยบูรณาการภารกิจเพื่อกำหนดแผนการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒) พัฒนาการจัดองค์การให้มีประสิทธิภาพ และรองรับการปฏิรูประบบราชการต่อไป

๑.๓) กำหนดแบบแผนการปฏิบัติราชการที่ทำให้เกิดการบริหารราชการที่ดีให้นำไปปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน และเกิดผลสัมฤทธิ์ของงานที่วัดผลได้ สอดคล้องกับมาตรา ๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

ดังนั้น สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงจำเป็นต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าว

ประการที่ ๒ การนำการบริหารจัดการฐานโรงเรียน (School - Based Management : SBM) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) จัดสัมมนาการปฏิรูปการศึกษานานาชาติ ครั้งที่ ๓ เรื่อง การศึกษารูปแบบการกระจายอำนาจทางการศึกษา : การบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM) ที่โรงแรมแอมบาสเดอร์ กรุงเทพฯ โดยมี นายปองพล อดิเรกสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) เป็นประธาน ในงานมีผู้มีประสบการณ์ด้านSBMมาให้

การบรรยายอาทิ ศาสตราจารย์ ดร.ไบรอัน เจ คาลด์เวล (Dr. Brian J. Caldwell) ผู้เชี่ยวชาญจากประเทศออสเตรเลีย ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของไทยได้เรียนรู้ประสบการณ์ จากต่างประเทศดังกล่าวว่าจะบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานได้สำเร็จอย่างไร ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ประการที่ ๓ ตามที่มี พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๓๙ บัญญัติไว้ว่า กระทรวงกระจายอำนาจการบริหาร และจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง^{๔๔}

สรุปสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงจำเป็นต้องใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการศึกษา จึงจะบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และเป้าหมายตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่มีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง คือ การปฏิรูประบบราชการ การบริหารฐาน โรงเรียน และการเป็นนิติบุคคล

๒) ธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการฐานโรงเรียน (Good Governance of SBM)

ในระยะ ๔-๕ ปี มาจนถึงปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้เพียรพยายาม นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ โดยมีโครงการพัฒนาการนำการบริหารฐานโรงเรียน (School - Based Management : SBM) มาใช้ในโรงเรียนขั้นพื้นฐาน โดยเน้นการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และได้จัดโครงการสรรหาผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้มาแล้ว ๒ รุ่น คือ รุ่นปีการศึกษา ๒๕๔๔ และรุ่นปีการศึกษา ๒๕๔๕ เพื่อเป็นการพิสูจน์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารฐานโรงเรียน (SBM) จากการนำหลักการในการบริหารฐานโรงเรียน ที่เน้นการส่งเสริมการเรียนรู้มาใช้ในโรงเรียนทำให้เกิดผลดีต่อการบริหารจัดการศึกษา และเป็นแบบอย่างได้

^{๔๔} ษนิษฐ์ภัค สิงหลกะ, “การศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเอกชนเขตพัฒนากรุงเทพมหานคร”, สารนิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, อ้างแล้ว, หน้า ๑๕.

หลักการของการบริหารฐานโรงเรียน เป็นหลักการที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลทั้งหมดซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นเรื่องเดียวกัน ในเรื่องนี้ ได้สรุปหลักการทั่วไปเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารจัดการ ดังนี้

หลักที่ ๑ การกระจายอำนาจ คือ อำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน สำหรับประเทศไทย จะมีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางและเขตพื้นที่การศึกษาไปยังสถานศึกษา

หลักที่ ๒ การบริหารตนเอง สถานศึกษามีอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเองมากขึ้น ภายใต้การบริหารในรูปขององค์กรบุคคล

หลักที่ ๓ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายและแผนการตัดสินใจกำหนดหลักสูตรท้องถิ่น ร่วมคิด ร่วมทำ ฯลฯ

หลักที่ ๔ ภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุนเป็นภาวะผู้นำเน้นการสนับสนุนและอำนวยความสะดวก

หลักที่ ๕ การพัฒนาทั้งระบบ ปรับทั้งเรื่อง โครงสร้างและวัฒนธรรมองค์กร โดยการเปลี่ยนแปลงระบบทั้งหมด อย่างเต็ม ไปด้วยบรรยากาศเห็นด้วยและสนับสนุน

หลักที่ ๖ ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ โรงเรียนต้องพร้อมให้มีการตรวจสอบ เพื่อให้การบริหารและจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

สรุปการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นนวัตกรรมทางการบริหารที่ให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารและจัดการเรียนการสอน และที่สำคัญคือ เป็นการคืนอำนาจให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งการบริหารแบบนี้เป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการบริหารที่ใช้หลักการของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล^{๕๕}

๓) แนวคิดธรรมาภิบาลกับนิติบุคคล

การบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน และเป็นสถานศึกษาของรัฐ จึงต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคลด้วย หลักการดังกล่าว ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า หลักธรรมาภิบาลอาจบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาซึ่ง ได้แก่ การดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป และเป้าหมายในการจัดการศึกษาคือ ทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข ดังมีรายละเอียดแนวคิดของธรรมาภิบาลในแต่ละด้านดังนี้

^{๕๕}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๐.

๓.๑) การบริหารงานด้านวิชาการ งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร

๓.๒) การบริหารงบประมาณ การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

๓.๓) การบริหารงานบุคคล การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

๓.๔) การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรม^{๖๐}

สรุป แนวคิดการจัดการศึกษาแบบนิติบุคคล มีหลักการบริหาร ตามหลักธรรมาภิบาลเข้าไปเกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาในทุกข่า่งงาน อาทิเช่น การบริหารงานวิชาการต้องใช้หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ และความคุ้มค่าในการบริหารเพื่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการบริหารงานบุคคล เป็นหลักนิติธรรม การมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบ สดุดท้าย การบริหารงานทั่วไปเน้นความโปร่งใส รับผิดชอบร่วมกันตรวจสอบ

^{๖๐} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๑.

๒.๔ สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา เลขที่ ๒๗ วัดอิสลาม ถนนอนุวรรตน์ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดกับ โรงเรียนเทศบาล ๒ จังหวัดบุรีรัมย์
 ทิศใต้ ติดกับ พื้นที่เอกชน
 ทิศตะวันออก ติดกับ โรงเรียนเทศบาล ๒ จังหวัดบุรีรัมย์
 ทิศตะวันตก ติดกับ ถนนบุรีรัมย์ - สตึก

ความเป็นมาโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา

ปี พ.ศ. ๒๔๗๐ - ๒๔๘๘ พระครูธีรคุณาจารย์ (ชางค์ ฐมฺมโชโต) อดีตเจ้าอาวาสวัดอิสลามและเจ้าคณะอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ได้เปิดสำนักศาสนศึกษาตามหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกธรรมแม่กองธรรมสนามหลวงขึ้น คือ นักธรรมตรี, โท, เอก

ปี พ.ศ. ๒๔๘๘ - ๒๕๓๒ พระราชธรรมโกศล (ทอง ปณฺญาปสุโต ป.ธ.๖) อดีตเจ้าอาวาสวัดอิสลามและเจ้าคณะจังหวัดบุรีรัมย์ ได้เปิดการเรียนการสอนตามหลักสูตรพระปริยัติธรรมทั้งแผนกธรรมและบาลีโดยแผนกบาลีเปิดดำเนินการสอนตั้งแต่ชั้นบาลีไวยากรณ์ - ประโยค ป.ธ. ๔

ปี พ.ศ. ๒๕๓๘-๒๕๔๖ มีพระครูโกศลธรรมสถิต เป็น (ประคิษฐ์ ค่วนทับรัมย์ น.ธ. เอก, ม. ๓) เป็นผู้จัดการ พระมหาบุญถึง ปุณฺณโก เป็นผู้อำนวยการ

ปี พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๕๐ พระครูโกศลธรรมสถิต ได้ลาออกจากตำแหน่งผู้จัดการ จึงได้ขอแต่งตั้ง พระอธิการวิเชียร ชินทฺตฺโต เป็นผู้จัดการ โรงเรียนและพระมหาบุญถึง ปุณฺณโก ได้ลาออกจากตำแหน่งผู้อำนวยการและได้แต่งตั้งพระพรหมเมศร์ สุจิณฺโณ เป็นผู้อำนวยการ

ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ พระอธิการวิเชียร ชินทฺตฺโต พร้อมทั้งคณะสงฆ์ และคณะกรรมการวัดอิสลาม ได้มีมติเห็นชอบให้จัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาขึ้น และเปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๐ โดยเปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ มี พระอธิการวิเชียร ชินทฺตฺโต เป็นผู้รับใบอนุญาต โดยมี นายบุญถึง ประเมินมงคลกุล เป็นผู้จัดการและผู้อำนวยการจนถึงปัจจุบัน

สังกัดการปกครอง

เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ ได้รับอนุญาตจัดตั้งเมื่อ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เปิดสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๑ ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖

ปรัชญา (Philosophy)

“วิชาจรณสมปโน” ถึงพร้อมด้วยวิชาและความประพฤติดี

วิสัยทัศน์ (Vision)

โรงเรียนรากหญ้า ตัวอย่าง สร้าง โอกาส “เรียนฟรี คิงจริง มีคุณภาพ”

พันธกิจ (Mission)

- ๑) สร้างเสริมความรู้ ความรัก ความอบอุ่น ความสุขให้นักเรียนทุกคน
- ๒) จัดการส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็น โรงเรียนรากหญ้า มีศักดิ์ศรีเป็นที่ไว้วางใจของชุมชน
- ๓) จัดการส่งเสริม พัฒนาให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพ เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ตลอดชีวิต คิดวิเคราะห์ มีความสามารถด้านเทคโนโลยี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๔) พัฒนา สร้างเสริมตามแนววิถีพุทธ เพื่อให้นักเรียนมีความมั่นใจในตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม รักษ์วัฒนธรรมไทย
- ๕) เร่งประสาน พัฒนาชุมชนและภาคีเครือข่าย

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา

- ๑) ผู้รับใบอนุญาต พระอธิการวิเชียร ชินทศโต
- ๒) ผู้จัดการและผู้อำนวยการ นายบุญถึง ประเมินมงคลกุล
- ๓) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ นายอนุศาสน์ วรรณภูมิ
- ๔) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริการ พระพรหมเมศร์ สุจินฺโธ
- ๕) รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงาน นายบัวทอง อติธรรมย์
- ๖) รองผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ นางวาสนา ดันต์สุระ
- ๗) รองผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง นายบัญชา นวนสาย
- ๘) รองผู้อำนวยการฝ่ายประกันฯ นายสัญญา ปรียัติพงษ์กร

จำนวนบุคลากร โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๕๒ จำนวนทั้งสิ้น ๑๒๓ คน ประกอบด้วย ครู ๘๖ คน เจ้าหน้าที่ ๒๗ คน^{๖๐}

^{๖๐}โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา, “ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา”,
บุรีรัมย์: โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา, ๒๕๕๐, (อัตตนา).

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชานันท์ ถ้ำคู่ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเลิศหล้า ผลการวิจัย พบว่า “๑) ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในการบริหารงานของโรงเรียนเลิศหล้าโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ๒) ผู้ปกครองนักเรียนหลักสูตรสองภาษา และหลักสูตรนานาชาติมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของโรงเรียนเลิศหล้าโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนหลักสูตรสองภาษา และหลักสูตรนานาชาติมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของโรงเรียนเลิศหล้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียนและด้านพฤติกรรมของนักเรียน โดยผู้ปกครองนักเรียนหลักสูตรสองภาษามีความพึงพอใจสูงกว่า ผู้ปกครองนักเรียนหลักสูตรนานาชาติ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกัน”^{๒๖}

บุญส่ง ศรีสายัณห์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนบ้านป่าปง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย พบว่า “๑) ในภาพรวมผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารงาน โรงเรียนบ้านป่าปงอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการการเงินและพัสดุและด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านวิชาการพบว่า ผู้ปกครองพึงพอใจมากที่สุด โรงเรียนมีการวัดผลและประเมินผลอย่างถูกต้อง แล้วแจ้งผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน ด้านบุคลากร พบว่า ผู้ปกครองพึงพอใจมากที่สุด คณะครูมีมารยาทและความประพฤติอันเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียน ด้านธุรการ การเงินและพัสดุ พบว่า ผู้ปกครองพึงพอใจมากที่สุด มีการต้อนรับผู้มาติดต่อราชการกับทางโรงเรียนเป็นอย่างดีด้านกิจการนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองพึงพอใจมากที่สุดจัดให้มีบริการอาหารกลางวันฟรีแก่นักเรียนที่ด้อยโอกาส ด้านอาคารสถานที่ พบว่า ผู้ปกครองพึงพอใจมากที่สุดจัดบริการให้มีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา เป็นต้น และด้านความสัมพันธ์กับชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้างโรงเรียนให้ปลอดจากปัญหาอบายมุขและความรุนแรง เช่น ยาเสพติด การพนัน การข่มขู่ เป็นต้น ๒) แนวทางการสร้างความพึงพอใจต่อการบริหารงาน โรงเรียนบ้านป่าปง พบว่า

^{๒๖}ชานันท์ ถ้ำคู่, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเลิศหล้า”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา), ๒๕๔๕, ๗๗ หน้า.

พบว่า ผู้ปกครองพึงพอใจกับแนวทางการบริหารงานของโรงเรียนทั้ง ๖ ด้านที่ผ่านมาโดยเน้นทางโรงเรียนให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นอันดับแรก”^{๖๓}

ภานุรุจ ทราชสมุทร ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดลำปาง พบว่า “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดลำปางอยู่ในระดับมากทุกด้านและลำดับความพึงพอใจในแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการปกครองนักเรียน ด้านวิชาการ ด้านบริการ ด้านอาคารสถานที่และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดลำปาง ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันอาชีพต่างกันและที่นักเรียนที่เรียนระดับชั้นต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในทุกด้านแตกต่างกัน”^{๖๔}

ไพศาล ตั้งสมบูรณ์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ผลการศึกษาพบว่า “๑. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ๒. ความคาดหวังต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๓. การปฏิบัติจริงและความคาดหวังต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาครไม่มีความแตกต่างกัน แต่ค่าเฉลี่ยของความคาดหวังสูงกว่าการปฏิบัติจริง”^{๖๕}

^{๖๓}บุญส่ง ศรีสายัณห์, “ความพึงพอใจผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนบ้านป่าปง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏเชียงราย), ๒๕๔๖, ๕๕ หน้า.

^{๖๔}ภานุรุจ ทราชสมุทร, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดลำปาง”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง), ๒๕๔๖, ๕๕ หน้า.

^{๖๕}ไพศาล ตั้งสมบูรณ์การ, “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร), ๒๕๔๘, ๑๒๐ หน้า.

มนตรีตัน ภิญโญภาพสกุล ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานครเขต ๓ ผลการศึกษาพบว่า “๑. การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวม มีการบริหารตามหลักการทุกหลักการอยู่ในระดับมากทุกด้านและทุกเรื่องยกเว้นการบริหารงานวิชาการ ตามหลักนิติธรรมในเรื่อง การจัดการหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ๒. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม โรงเรียนขนาดใหญ่ มีการบริหารงานตามหลักนิติธรรมหลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กมีการบริหารงานตามหลักความ โปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่ามากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ๒.๑ การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนทุกขนาดบริหารตามหลักนิติธรรมไม่แตกต่างกันทุกข้อ โรงเรียนขนาดใหญ่บริหารงานตามหลักคุณธรรม หลักความ โปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมหลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่าในเรื่องการจัดสื่อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอนการนิเทศและพัฒนาการเรียนการสอน ตามหลักความ โปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่าในเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็กมีการบริหารงานตามหลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่าในเรื่อง การจัดการจัดสื่อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอนตามหลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่าในเรื่อง การนิเทศและพัฒนาการเรียนการสอน และตามหลักความคุ้มค่าในเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ๒.๒ การบริหารงานบุคลากร โรงเรียนขนาดใหญ่บริหารงานตามหลักนิติธรรม ในเรื่องการวางแผนอัตราบุคลากรและตามหลักธรรมาภิบาลทุกหลักการ ในเรื่องการบำรุงรักษาบุคลากรการพัฒนาบุคลากรและการประเมินบุคลากร มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็กบริหารงานตามหลักนิติธรรม ในเรื่องการวางแผนอัตราบุคลากร ตามหลักคุณธรรม หลักความ โปร่งใสหลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่าในเรื่องการบำรุงรักษาบุคลากรตามหลักความ โปร่งใส หลักความคุ้มค่าในเรื่อง การพัฒนาบุคลากรและตามหลักความรับผิดชอบหลักความคุ้มค่าในเรื่อง การประเมินบุคลากร มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ๒.๓ การบริหารงานงบประมาณ โรงเรียนทุกขนาดบริหารงานตามหลักนิติธรรมหลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน โรงเรียนขนาดใหญ่บริหารงานตามหลักความ โปร่งใส หลักความคุ้มค่าในเรื่อง การบริหารพัสดุครุภัณฑ์ตาม หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่าในเรื่อง การระดมทรัพยากรและการจัดการสินทรัพย์ และตามหลักการมีส่วนร่วม ในเรื่องการตรวจสอบติดตามและประเมินผล มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็กบริหารงานตาม

หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่าในเรื่อง การบริหารพัสดุครุภัณฑ์และตาม หลักการมีส่วนร่วม ในเรื่องการระดมทรัพยากรและการจัดการสินทรัพย์ มากกว่าโรงเรียนขนาด กลาง โรงเรียนขนาดเล็กบริหารงานตามหลักการมีส่วนร่วมในเรื่อง การบริหารพัสดุครุภัณฑ์ มากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ๒.๔ การบริหารงานทั่วไป โรงเรียนทุกขนาดบริหารงานตามหลัก คุณธรรมหลักความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน โรงเรียนขนาดใหญ่บริหารงานตามหลักนิติธรรมใน เรื่องงานกิจกรรมนักเรียนและบริการต่าง ๆ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตาม หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมในเรื่อง งานอาคารสถานที่ตามหลักการมีส่วน ร่วมในเรื่อง การวางแผน อำนาจการและประสานงาน มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาด เล็กบริหารงานตามหลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่าในเรื่อง งานอาคารสถานที่และตามหลักการ มีส่วนร่วมในเรื่อง การวางแผนอำนาจการและประสานงาน มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ .๐๕”^{๖๖}

ชนิษฐ์ภัค สิงหลกะ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหาร สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเอกชน เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า “๑. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเอกชน เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก ๒. การเปรียบเทียบระดับการ ปฏิบัติการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเอกชน เขต วัฒนา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี หรือปริญญาตรี กับวุฒิ สูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็น โดยรวมต่อการบริหารแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .๐๕ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความรับผิดชอบ ครูมี ความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สำหรับด้านหลักนิติธรรม ด้านหลัก ความโปร่งใส และด้านหลักการมีส่วนร่วม ครูมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ๓. การเปรียบเทียบ ระดับการปฏิบัติการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเอกชน เขตวัฒนา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็น โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ๔. การเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการบริหารตามหลัก

^{๖๖}มณีรัตน์ ภิญญาภาพสกุล, “การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต ๓”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา), ๒๕๔๕, ๑๕๘ หน้า.

ธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเอกชน เขตวัฒนา ตามความคิดเห็นของครู
จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอนต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน^{๖๑}

สุวรรณ ทองคำ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมชาติใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ผลการศึกษาพบว่า “๑. ผู้บริหาร โรงเรียน
ส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมชาติในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายหลัก ส่วนใหญ่
บริหารงานตามหลักธรรมชาติในระดับมากเกือบทุกหลัก ยกเว้นหลักคุณธรรม บริหารงานตาม
หลักธรรมชาติในระดับมากที่สุด ๒. ผู้บริหาร โรงเรียนเกือบทุกคุณลักษณะและสถานภาพส่วน
ใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมชาติในระดับมาก ยกเว้นผู้บริหาร โรงเรียนที่มีคุณวุฒิทาง
การศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมชาติในระดับมากที่สุด ๓.
ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีวัยวุฒิไม่เกิน ๕๐ ปี ส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมชาติมากกว่า
ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีวัยวุฒิมากกว่า ๕๐ ปี ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าระดับ
ปริญญาตรีส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมชาติมากกว่าผู้บริหาร โรงเรียนที่มีคุณวุฒิทาง
ศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าลงมา ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์การบริหารไม่เกิน
๑๐ ปี ส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาเป็นผู้บริหาร โรงเรียนที่มี
ประสบการณ์การบริหาร ๑๑ - ๒๐ ปี และมากกว่า ๒๐ ปี ตามลำดับ และผู้บริหาร โรงเรียนที่ดำรง
ตำแหน่งในโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาเป็น
ผู้บริหาร โรงเรียนที่ดำรงตำแหน่ง โรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดเล็กตามลำดับ ๔. วัยวุฒิ คุณวุฒิ
ทางการศึกษา ประสบการณ์การบริหาร และขนาดของโรงเรียนที่ผู้บริหาร โรงเรียนดำรงตำแหน่งอยู่
กับสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมชาติใน โรงเรียนมีความสัมพันธ์กันทุกด้าน ดังนี้ ๔.๑ ด้าน
วัยวุฒิ มีความสัมพันธ์กัน ๖ รายการ โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑
จำนวน ๒ รายการ และมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๔ รายการ
จากข้อคำถามทั้งหมด ๕๐ รายการ ๔.๒ ด้านคุณวุฒิทางการศึกษา มีความสัมพันธ์กัน ๘ รายการ
โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ จำนวน ๒ รายการ และมีความสัมพันธ์
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๖ รายการ จากข้อคำถามทั้งหมด ๕๐ รายการ
๔.๓ ด้านประสบการณ์การบริหาร มีความสัมพันธ์กัน ๑๐ รายการ โดยมีความสัมพันธ์อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกรายการ จากข้อคำถามทั้งหมด ๕๐ รายการ ๔.๔ ด้านขนาดของ

^{๖๑}ชวินธุ์ภูถัก สิงหลกะ, “การศึกษาการบริหารตามหลักธรรมชาติของผู้บริหาร
สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเอกชนเขตวัฒนากรุงเทพมหานคร”, สารนิพนธ์การศึกษาศาสตรมหา
บัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ), ๒๕๔๘, ๘๘ หน้า.

โรงเรียน มีความสัมพันธ์กัน ๖ รายการ โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ จำนวน ๒ รายการ และมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๔ รายการ จากข้อคำถามทั้งหมด ๕๐ รายการ สรุปผลการวิจัย ๑. สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับมาก ๒. วิทยุคณิศรทางการศึกษา ประสบการณ์การบริหาร และขนาดของโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนดำรงตำแหน่งอยู่กับสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ และที่ระดับ .๐๑”^{๒๔}

ศิริยา โฉแก้ว ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษา โรงเรียนสิริวิฑูรวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า “(๑) สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนสิริวิฑูรวิทยาใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักความคุ้มค่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ในขณะที่ด้านหลักการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด (๒) การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนสิริวิฑูรวิทยาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอนพบว่ามีความแตกต่างกันและที่แตกต่างกันมากที่สุด คือ ด้านหลักนิติธรรม และแตกต่างกันน้อยที่สุด คือ ด้านหลักคุณธรรม (๓) ปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนสิริวิฑูรวิทยาที่พบคือ นักเรียน ครู และผู้ปกครองยังขาดระเบียบไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างจริงจังข้อเสนอแนะผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งครูไปอบรมหรือจัดอบรมภายใน โรงเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพของครูให้ดียิ่งขึ้น และควรสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้สอน”^{๒๕}

สามารถ อินตามูล ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ เขต ๕ ผลการศึกษาพบว่า “๑. การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่เขต ๕ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม ความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าในการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๒.

^{๒๔}สุวรรณ ทองคำ, “สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี), ๒๕๔๕, ๒๒๘ หน้า.

^{๒๕}ศิริยา โฉแก้ว, “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษา โรงเรียนสิริวิฑูรวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ”, ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี), ๒๕๔๘, ๑๕๗ หน้า.

เปรียบเทียบการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกัน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ พบว่า การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในทุกหลักยกเว้น หลักความคุ้มค่า และเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป กับ ตั้งแต่ ๗ - ๙ ปี มีการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมและหลักความคุ้มค่า ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตั้งแต่ ๗ - ๙ ปีกับ ตั้งแต่ ๖ ปีลงมา มีการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในหลักนิติธรรมและหลักความโปร่งใส ๑. ปัญหาในการใช้ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือผู้บริหารกำหนดหน้าที่รับผิดชอบงานต่าง ๆ ของบุคลากรไม่เหมาะสมกับความถนัดรองลงมาคือบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการงบประมาณของสถานศึกษาและผู้บริหารไม่ได้ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติ ตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดขึ้น ๔. แนวทางในการใช้ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ ที่สำคัญคือผู้บริหารควรกำหนดแผนและขั้นตอนการรับผิดชอบงานต่าง ๆ โดยที่แจ้งการปฏิบัติงานให้ชัดเจน และมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมให้บุคลากรทำตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับอย่างเคร่งครัด และต้องมีการลงโทษบุคลากรที่ประพฤติผิดกฎระเบียบ ข้อบังคับอย่างจริงจังและควรจัดกิจกรรมเพื่อยกย่อง เชิดชูบุคลากรที่ปฏิบัติงานดีเด่นเป็นประจำ^{๑๐}

พระยยุทธนา หุตทองม้วน ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของคณะกรรมการบริหาร โรงเรียน โปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า “๑. พฤติกรรมการใช้หลักธรรมาภิบาลของคณะกรรมการบริหาร โรงเรียน โปลิเทคนิคลานนาเชียงใหม่ พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านนิติธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านความคุ้มค่าและ ด้านคุณธรรม ๒. การพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของคณะกรรมการบริหาร โรงเรียน โปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่ พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การแก้ปัญหาในโรงเรียนโดยวิธีประนีประนอม

^{๑๐}สามารถ อินตามูล, “การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๘, ๑๔๗ หน้า.

และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้ชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง๓. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน พบว่า ด้านหลักนิติธรรมควรให้มีการพิจารณาความดีความชอบ โดยคำนึงถึงผลการปฏิบัติงานเป็นหลัก ด้านหลักคุณธรรมผู้บริหารควรจัดทำไปประกาศให้กับบุคลากรที่มีคุณธรรม จริยธรรม ด้านหลักความโปร่งใสควรดำเนินการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นไปตามความต้องการของผู้สอนด้านหลักการมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านหลักความรับผิดชอบควรมีการตรวจสอบผลการพัฒนาการศึกษาตามภารกิจที่รับผิดชอบของหน่วยงาน และด้านความคุ้มค่าควรมีการรักษาและซ่อมแซมวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีเสมอ”^{๑๐}

เสริม เกื้อสังข์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครตรัง ผลการศึกษาพบว่า “๑. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครตรัง ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรกคือ ๑) หลักความรับผิดชอบ ๒) หลักนิติธรรม ๓) หลักคุณธรรม ตามลำดับ ๒. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาลหลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า ต่างกัน ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาลหลักคุณธรรมต่างกัน ผู้บริหารที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมและหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ ต่างกัน ผู้บริหารที่มีจำนวนครั้งการเข้าฝึกอบรมพัฒนางานต่างกันมีการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารงานสถานศึกษาโดยภาพรวม ด้านหลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่าต่างกัน ๓. ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารต้องยึดหลักระเบียบและปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านหลักคุณธรรม ต้องยึดหลักในความถูกต้อง ด้านหลักความโปร่งใส ต้องรายงานข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ด้านหลักการมีส่วนร่วม ต้องให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ และร่วมชื่นชมผลงาน ด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารต้องเป็น

^{๑๐}พระยุพธนา ชูคทองม้วน, “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร ของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน โปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๕๐, ๕๘ หน้า.

แบบอย่างที่ดี ด้านหลักความคุ้มค่า ผู้บริหารได้ใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุดแต่ควรเพิ่มการปฏิบัติให้ต่อเนื่อง สม่่าเสมอ”^{๑๒}

เฉลิมชัย สมท่า ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต ๑ พบว่า “สภาพการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอนพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” ทั้ง ๖ หลัก เรียงตามลำดับ คือ หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักคุ้มค่าและหลักความโปร่งใส โดยมีผลงานวิจัยระดับคะแนนสูงสุดในแต่ละด้านดังนี้ ในด้านหลักนิติธรรม ข้อที่ได้คะแนนสูงสุด คือ การส่งเสริมให้บุคลากรมีระเบียบวินัยประพฤติตนตามระเบียบแบบแผนของทางราชการและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในด้านคุณธรรม ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือการส่งเสริมให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้ร่วมงาน ในด้านหลักความโปร่งใส ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ การกำกับดูแล ควบคุมให้มีการจัดทำบัญชีและทะเบียนเกี่ยวกับการเงินทุกประเภทให้เป็นปัจจุบันและถูกต้องตามระเบียบ การตรวจสอบ ในด้านหลักการมีส่วนร่วม ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน ในด้านหลักความรับผิดชอบ ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ มีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงาน การสำรวจดูแล และให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีปัญหาต่าง ๆ และในด้านหลักความคุ้มค่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ การจัดและดูแล ให้มีการใช้อาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน”^{๑๓}

เฉลิม เทียงสงค์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหาร ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ พบว่า “๑) ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน มีความคิดเห็น ต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งโดยรวมและรายด้าน ๒) ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างก็มี

^{๑๒} เสริม เกื้อสังข์, “การศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครตรัง”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต), ๒๕๕๑, ๕๖ หน้า.

^{๑๓} เฉลิมชัย สมท่า, “การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต ๑”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), ๒๕๔๙, ๑๔๕ หน้า.

ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่เกิน ๑๐ ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ น้อยกว่าความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกินกว่า ๑๐ ปี^{๑๔}

สุรินทร์ ส่งแสง ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดัง เขต ๒ พบว่า “ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดัง เขต ๒ ตามตัวแปรอยู่ในระดับมาก ทั้ง ๖ ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้คือ หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า”^{๑๕}

จรรยา พวงเงินมาก ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑ พบว่า “๑) ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง มีอายุ ๕๑ - ๖๐ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีและมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าหรือเท่ากับ ๒๑ ปีขึ้นไป ๒) ครูผู้สอนมีทักษะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลมากที่สุดของแต่ละด้าน คือ ผู้บริหารยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรมอันดีงามไม่คอร์รัปชันไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในวิชาชีพแสวงหาผลประโยชน์ ผู้บริหารสนับสนุนการทำงานเป็นทีมและการทำงานแบบมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารไม่ใช้ตำแหน่งอำนาจหน้าที่ของตนเองเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ใดๆ โดยชอบธรรม ๓) ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑ มีทักษะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ดังนี้คือ ผู้บริหาร

^{๑๔} เฉลิม เทียงสงค์, “กรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), ๒๕๕๑, ๑๒๕ หน้า.

^{๑๕} สุรินทร์ ส่งแสง, “ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดัง เขต ๒”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช), ๒๕๕๕, ๘๑หน้า.

ประพุดิตินด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและจริงใจต่อทุกคน ผู้บริหารให้บุคลากรมีโอกาสดังกล่าวแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการ การประชาพิจารณ์หรือการแสดงประชามติอย่างสม่ำเสมอ บุคลากรมีความพึงพอใจในการดำเนินการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ผู้บริหารมีเทคนิควิธีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดความเลื่อมใสเชื่อถือศรัทธาในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารมีความตระหนักและสำนึกในหน้าที่ ที่มีต่อโรงเรียนและสังคมผู้บริหารเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างกันและกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน ผู้บริหารกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อที่ประชุมและผู้อื่นด้วยเหตุผล ผู้บริหารปฏิบัติงานโดยยึดผลประโยชน์ของส่วนรวมและนักเรียนเป็นหลัก ผู้บริหารวางมาตรฐานและมาตรการการทำงานที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับได้จากการปฏิบัติงานในทุกด้านทั้งด้านดีและด้านเสีย ผู้บริหารไม่ใช้ตำแหน่งอำนาจหน้าที่ของตนเองเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ใด ๆ โดยไม่ชอบธรรมผู้บริหารรับผิดชอบคำสั่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและกล้ารับผิดชอบในการตัดสินใจของตน ๔) ครูผู้สอนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลมากที่สุดของแต่ละด้าน คือ มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน (ซื่อสัตย์จริงใจมีคุณธรรม) พึงความคิดเห็นจากทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบในหน้าที่ไม่ละเลยหรือละทิ้งงาน”^{๖๖}

จันทงค์ นาหนองตุ้ม ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๔ พบว่า “๑) การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๔ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ๒) ข้าราชการครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับมีนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕ ๓) ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับมีนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕ ๔) ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็น

^{๖๖} จรรยา พวงเงินมาก, “ทัศนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่), ๒๕๕๑, ๑๐๐ หน้า.

เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาล ไปใช้ในการบริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับมีนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕”^{๓๓}

นิกร นวโชติรส ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า “ความคิดเห็นต่อการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ตามนโยบายคณะผู้บริหารเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความพึงพอใจตรงกันว่า ทุกโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากในทุกองค์ประกอบ โดยภาพรวม พบว่า การบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลตามหลักคุณธรรม หลักนิติธรรมและหลักความคุ้มค่ามีความพึงพอใจในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากกว่าองค์ประกอบอื่นๆ และองค์ประกอบด้านหลักความโปร่งใสมีความพึงพอใจในการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด”^{๓๔}

ประเสริฐ อาสนาทิพย์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนดงมูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ พบว่า “๑) ผลการศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนดงมูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยรวมและรายด้าน พบว่ามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ๒) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนดงมูลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนแยกตามสถานภาพ พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงานทั้งโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ๓) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนดงมูลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนแยกตามขนาดโรงเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงานทั้งโดยรวมและรายด้าน

^{๓๓} จานงค์ นาหนองตูม, “การนำหลักธรรมาภิบาล ไปใช้ในการบริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๔”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย), ๒๕๕๐, ๑๑๕ หน้า.

^{๓๔} นิกร นวโชติรส, “การบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), ๒๕๕๐, ๑๐๒ หน้า.

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ๔) ความคิดเห็นข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนดงมูลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ที่ควรปฏิบัติเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก คือ (๑) การปฏิบัติตามหลักนิติธรรม (๒) การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและการปฏิบัติตามหลักความมีส่วนร่วม (๓) การปฏิบัติตามหลักความรับผิดชอบ^{๑๖}

สุจิตรา มีจำรัส ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า “๑) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ หลักความรับผิดชอบต่อหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า หลักนิติธรรม ๒) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาหลักนิติธรรม ควรพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ด้านกฎหมายระเบียบข้อบังคับ ควรมีมาตรการลงโทษผู้ที่กระทำผิดวินัยและปุนบำเหน็จความชอบแก่ผู้ทำความดี หลักคุณธรรมควรจัดการอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้ผู้บริหารและครูปีละ ๑ ครั้ง เพื่อสร้างความตระหนักที่จะทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต หลักความโปร่งใส ควรแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบการบริหารงานและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณชนอย่างสม่ำเสมอ หลักความรับผิดชอบต่อผู้บริหารและครูควรกล้ารับผิดชอบต่อผลจากการกระทำของตนหลักการมีส่วนร่วม ควรให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์วางแผนและร่วมกันปฏิบัติอย่างจริงจัง หลักความคุ้มค่าควรใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยึดความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญ”^{๑๗}

ไพฑูรย์ บัวชนิด ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๒ พบว่า “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๒ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

^{๑๖} ประเสริฐ อาสนาทิพย์, “การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนดงมูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย), ๒๕๕๐, ๑๑๕ หน้า.

^{๑๗} สุจิตรา มีจำรัส, “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร), ๒๕๕๐, ๑๒๕ หน้า.

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดคือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรมและด้านหลักการมีส่วนร่วม การเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕”^{๘๐}

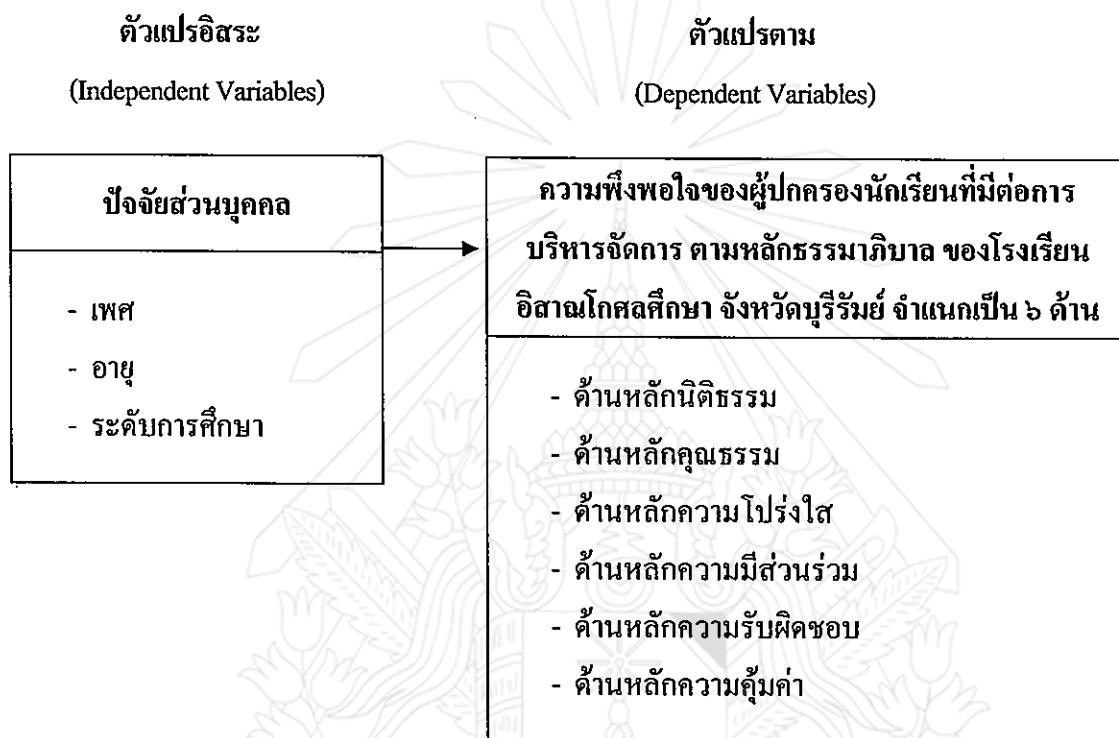
จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ใช้การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง ๖ ด้าน คือด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบและด้านหลักความคุ้มค่า

^{๘๐}ไพฑูรย์ บัวซิด, “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต ๒”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), ๒๕๕๐, ๒๐๑ หน้า.

๒.๖ สรุปรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้วิจัยได้เลือกแนวคิดของ “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๒”^{๒๒} มาเป็นประเด็นศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ดังแสดงในแผนภูมิที่ ๒.๑

แผนภูมิที่ ๒.๑ แสดงสรุปรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

^{๒๒}สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ(ก.พ.ร.), “การจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)”, อ้างแล้ว, (อึดสำเนา).

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลัก
ธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์” นี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ
(Quantitative Research) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสาร วิทยานิพนธ์
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ เทคนิควิธีสุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑) ประชากร

ได้แก่ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ ๑ - ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๒ จำนวนทั้งสิ้น ๒,๑๔๖ คน

๒) กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๓๓๓ คน

๓.๒ เทคนิควิธีสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๑) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยหลักการคำนวณของ “ยามาเน” (Yamane)^๑ โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนได้ .๐๕ ดังสูตร ต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \text{สูตร } N &= \frac{N}{1+Ne^2} \\ \text{โดย } n &= \text{จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง} \\ N &= \text{จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา} \\ e &= \text{ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (กำหนดให้เท่ากับ } e = .๐๕) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{๒,๑๔๖}{1+(๒,๑๔๖ \times ๐.๐๕)^2} \\ &= \frac{๒,๑๔๖}{๖.๓๓} \\ &= ๓๓๖.๘๙ \\ &= ๓๓๗ \end{aligned}$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ ๓๓๗ คน

^๑Yamane, *Statistics An Introductory Analysis*, อังใน คเชนพงษ์ สุมาลย์โรจน์, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในอำเภอหนองม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต ๑”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์), ๒๕๕๐, หน้า ๓๓ - ๓๘.

๒) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้สูตร ดังนี้

จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่มชั้น = $\frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่มชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$

$$\text{เช่น มัธยมศึกษาปีที่ ๑} = \frac{๓๓๗ \times ๘๗๓}{๒,๑๔๖}$$

$$\text{กลุ่มตัวอย่าง} = ๑๓๗ \text{ คน}$$

๓) สุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) ตามจำนวนตัวอย่างประชากร และกลุ่มตัวอย่างปรากฏดัง ตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ ตารางแสดงจำนวนนักเรียน โรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๕๒

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	จำแนกกลุ่มตัวอย่าง (คน)
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๘๗๓	๑๓๗
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๕๓๘	๘๔
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๒๔๕	๓๘
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๒๖๕	๔๒
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๑๖๔	๒๖
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๖๑	๑๐
รวม	๒,๑๔๖	๓๓๗

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออก ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๓ ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของ โรงเรียนอิสลาม โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย ๖ ด้าน คือ ๑) ด้านหลักนิติธรรม ๒) ด้านหลักคุณธรรม ๓) ด้านหลักความโปร่งใส ๔) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ๕) ด้านหลักความรับผิดชอบและ ๖) ด้านหลักความคุ้มค่า จำนวน ๖๐ ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับของการวัดออกเป็น ๕ ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

๕ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

๔ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

๓ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

๒ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

๑ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับวัดค่าตัวแปรทั้งหมด โดยได้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความพึงพอใจเกี่ยวกับข้อคำถามที่เป็นข้อคำถามเชิงบวก (Positive) ที่สร้างขึ้นจำนวน ๖๐ ข้อ โดยกำหนดการวัดค่าตัวแปร ซึ่งเป็นการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของแบบสอบถาม โดยใช้หลักทางคณิตศาสตร์ ๐.๕๑ ขึ้น ไปปัดเป็นเลขจำนวนเต็ม เกณฑ์ที่ใช้เป็นดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๔.๕๑ – ๕.๐๐ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๕๑ – ๔.๕๐ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๑ – ๓.๕๐ หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๑.๕๑ – ๒.๕๐ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๑.๐๐ – ๑.๕๐ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด^๒

^๒บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๕), หน้า

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลัก
 ธรรมชาติของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

๓.๔ การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือและทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม
 (Questionnaire) มีขั้นตอนดังนี้

๑) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวข้อง
 ๒) กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำมาใช้เป็นข้อมูล
 ในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งชนิดปลายปิดและปลายเปิด

๓) นำร่างแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจ
 วิจารณ์ แก้ไข เสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและความถูกต้องของแบบสอบถาม

๔) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ เสนอต่อ
 ผู้เชี่ยวชาญ ๓ ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และ
 ความครอบคลุมของเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

๔.๑) ดร.ไพรัช พันธ์ชมภู ตำแหน่งอาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตร้อยเอ็ด ตรวจสอบด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา

๔.๒) ดร.สุรสิทธิ์ ไกรสิน ตำแหน่งอาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตร้อยเอ็ด ตรวจสอบด้านสำนวนภาษา

๔.๓) นายบุญถึง ประเมิณมงคลกุล ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนอิสานโกศลศึกษา
 จังหวัดบุรีรัมย์ ตรวจสอบด้านความครอบคลุมของเนื้อหา

จากนั้นนำร่างแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขของผู้ทรงคุณวุฒิ มาวิเคราะห์หาค่าดัชนี
 ความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)^๓ มีสูตรในการหาค่า ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทนดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

^๓บุญเกิด มรัชชัยภูมิ, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณภาพบริการภายใต้โครงการ
 หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า : ศึกษาเฉพาะกรณี สถานีอนามัยสักขีย์ ตำบลหนองไม้กอง อำเภอไทร
 งาม จังหวัดกำแพงเพชร”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
 ราชวิทยาลัย), ๒๕๕๒, หน้า ๕๑.

	N	แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ
โดยที่	+ ๑	แน่ใจว่าสอดคล้อง
	๐	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง
	- ๑	แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ .๕๐ ขึ้นไป จากข้อคำถามทั้งหมดจำนวน ๖๐ ข้อ ใช้ได้จำนวน ๖๐ ข้อ ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ในช่วง ๐.๘๐ - ๑.๐๐

๕) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ จำนวน ๓๐ คน ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอิสลาม โกศลศึกษา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ นำผลการตอบแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ α = ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

k = จำนวนข้อของเครื่องมือ

S_i^2 = ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งหมดนับเท่ากับ ๐.๘๑

๖) นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาจัดพิมพ์และนำไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการจัดเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๑) นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด นำเรียนผู้อำนวยการ โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัย

๒) ผู้วิจัยใช้การแจกแบบสอบถามให้แก่นักเรียนนำไปส่งต่อให้ผู้ปกครองตอบและส่งกลับ ด้วยตนเอง โดยทำการชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามไปมอบให้กลุ่มตัวอย่าง โดยแจกแบบสอบถามจำนวน ๓๓๗ ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน ๓๓๗ ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐

๓) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากการตอบแล้วทั้งหมด เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๑) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

๒) ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๓) ทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์กับข้อมูลทั่วไปด้านเพศ ใช้การทดสอบค่าที (t-test) ส่วนด้านอายุและระดับการศึกษา ใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA or F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

๔) วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงความถี่และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการทำวิจัย ๒ ประเภท ได้แก่

๑) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไป

๒) สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferencial Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA or F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

๑) การหาค่าร้อยละ (Percentage)^๔

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

P = ค่าร้อยละ
X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
N = จำนวนประชากร

๒) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) หรือมัชฌิมเลขคณิต^๕

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

\bar{x} = ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม
N = จำนวนประชากร

^๔ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๔.

^๕ เรื่องเดียวกัน.

๓) การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)^๖

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

S = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$\sum fx$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ

N = จำนวนประชากร

๔) การทดสอบสมมติฐาน (t-test)^๗

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t = ค่าที - เทสต์ (t- test Independent) โดยที่ $df = n_1 + n_2 - 2$

\bar{X}_1, \bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

n_1, n_2 = จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

๕) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE WAY ANOVA) หรือ (F-test)^๘

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F = อัตราส่วนของความแปรปรวน

MS_b = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

^๖ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๕.

^๗ เรื่องเดียวกัน.

^๘ เรื่องเดียวกัน.

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลัก
ธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์” เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative
Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ ๓ ประการ คือ

๑. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลัก
ธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

๒. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจ ที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของ
โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ของผู้ปกครองนักเรียนที่มี เพศ อายุและระดับการศึกษา
แตกต่างกัน

๓. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล
ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา ตำบล
ในเมือง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๓๓๗ คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้
การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยหลักการคำนวณของ “ยามานะ” (Yamane)
และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยใช้นักเรียนเป็นตัวแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
วิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์และ
ประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับตอบ
วัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F-distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ ๒ ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่องนี้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีคุณลักษณะข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปากกาค้างตารางต่อไปนี้:

ตารางที่ ๔.๑ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๑๘๒	๕๔.๐
หญิง	๑๕๕	๔๖.๐
รวม	๓๓๗	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๑๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๐ และเพศหญิง จำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๐

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

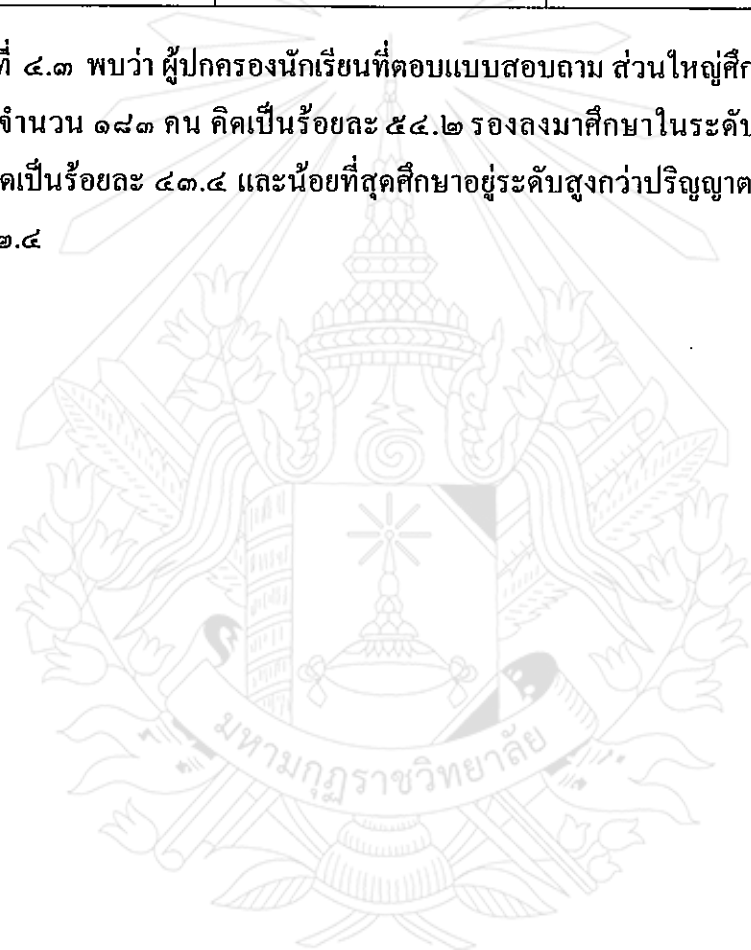
อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๖๕	๒๐.๕
๓๐ - ๔๐ ปี	๑๓๓	๓๙.๕
๔๑ - ๕๐ ปี	๘๓	๒๔.๖
๕๑ ปีขึ้นไป	๕๖	๑๕.๔
รวม	๓๓๗	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุ ๓๐ - ๔๐ ปี จำนวน ๑๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๕ รองลงมา มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๖ และน้อยที่สุดมีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัย
ส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๘๓	๕๔.๒
ปริญญาตรี	๑๔๖	๔๓.๔
สูงกว่าปริญญาตรี	๘	๒.๔
รวม	๓๓๗	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ศึกษาในระดับ
ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒ รองลงมาศึกษาในระดับปริญญาตรี
จำนวน ๑๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๔ และน้อยที่สุดศึกษาอยู่ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๘
คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๔

ตอนที่ ๒ ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ดังนี้

การศึกษาวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปากกุดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๔ แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน

ด้านที่	ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑	ด้านหลักนิติธรรม	๔.๐๑	๐.๓๑	มาก
๒	ด้านหลักคุณธรรม	๓.๕๕	๐.๓๓	มาก
๓	ด้านหลักความโปร่งใส	๓.๕๒	๐.๓๔	มาก
๔	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	๓.๕๓	๐.๓๕	มาก
๕	ด้านหลักความรับผิดชอบ	๓.๕๒	๐.๓๕	มาก
๖	ด้านหลักความคุ้มค่า	๓.๕๑	๐.๓๕	มาก
	รวม	๓.๕๔	๐.๑๐	มาก

(n=๓๓๓)

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ไปหาน้อยที่สุด คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา
จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม

ข้อที่	ด้านหลักนิติธรรม	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑.	การนำพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆมาใช้ในการบริหารในโรงเรียน	๓.๕๗	๐.๗๖	มาก
๒.	การออกกฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาให้ทันสมัย และสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน	๔.๐๕	๐.๖๘	มาก
๓.	การชี้แจงให้ครู นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจในบทบาท และหน้าที่ของตนตามกฎระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษา	๔.๑๒	๐.๗๐	มาก
๔.	กฎระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา เป็นที่ยอมรับของครู นักเรียนรวมถึงประชาชนในชุมชน	๔.๑๒	๐.๗๕	มาก
๕.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาได้ถูกต้อง เกิดความเป็นธรรม และเสมอภาค	๔.๐๑	๐.๘๔	มาก
๖.	การประชาสัมพันธ์กฎระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษาให้ชุมชนรับทราบ	๓.๘๗	๐.๘๘	มาก
๗.	การกำหนดวิธีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อบังคับของสถานศึกษา	๔.๐๑	๐.๘๖	มาก
๘.	การสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบหรือข้อตกลงของสถานศึกษา	๓.๕๒	๐.๕๓	มาก
๙.	การตักเตือนหรือลงโทษบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อตกลงของสถานศึกษา	๓.๕๗	๐.๘๓	มาก
๑๐.	การแบ่งแยกงานชี้แจงขอข่ายภาระงาน และมอบหมายบุคลากรเข้าทำงานชัดเจน	๓.๕๘	๐.๘๖	มาก
รวม		๔.๐๑	๐.๓๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อที่ ๓ ได้แก่ การชี้แจงให้ครู นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนตามกฎระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษา รองลงมาคือ ข้อที่ ๔ กฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียน รวมถึงประชาชนในชุมชนและน้อยที่สุดคือข้อที่ ๖ การประชาสัมพันธ์กฎระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษาให้ชุมชนรับทราบ

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม

ข้อที่	ด้านหลักคุณธรรม	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑.	บุคลากรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	๔.๐๒	๐.๘๓	มาก
๒.	บุคลากรมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและหน้าที่	๓.๘๘	๐.๕๐	มาก
๓.	บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ และตรงต่อเวลา	๓.๕๒	๐.๘๕	มาก
๔.	บุคลากรมีความเมตตา กรุณา โอบอ้อมอารีต่อกัน	๓.๕๓	๐.๕๒	มาก
๕.	การปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้กับครู และนักเรียน	๓.๕๖	๐.๘๗	มาก
๖.	บุคลากรมีความเป็นประชาธิปไตยในการบริหารงาน	๓.๕๒	๐.๘๔	มาก
๗.	บุคลากรปฏิบัติต่อกันด้วยความเสมอภาค ยุติธรรม	๓.๕๗	๐.๘๘	มาก
๘.	บุคลากรปฏิบัติต่อกัน และบุคคลทั่วไปด้วยความสุภาพอ่อน โยน และมีมนุษยสัมพันธ์	๓.๕๖	๐.๘๗	มาก
๙.	การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการบริหาร และจัดการเรียนการสอน	๓.๕๕	๐.๕๑	มาก
๑๐.	บุคลากรวางตนต่อบุคคลทั่วไปอย่างเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่	๓.๕๔	๐.๕๐	มาก
	รวม	๓.๕๕	๐.๓๓	มาก

(n=๓๓๗)

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของ โรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อที่ ๑ ได้แก่ บุคลากรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี รองลงมาคือข้อที่ ๗ บุคลากรมีการปฏิบัติต่อกันด้วยความเสมอภาค ยุติธรรมและน้อยที่สุดคือข้อที่ ๒ บุคลากรมีความซื่อสัตย์ สุจริต ต่อตนเอง และหน้าที่

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา
จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส

ข้อที่	ด้านหลักความโปร่งใส	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑.	การดำเนินการรับนักเรียนในเขตบริการอย่างโปร่งใส	๓.๕๗	๐.๘๕	มาก
๒.	การบริหารงานต่าง ๆ อย่างเปิดเผย และโปร่งใส	๓.๕๓	๐.๕๑	มาก
๓.	จัดให้มีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบันตรงกับความเป็นจริงพร้อมเปิดเผยแก่บุคคลทั่วไป	๓.๕๐	๐.๕๔	มาก
๔.	บุคลากรหลีกเลี่ยงการกระทำใด ๆ ที่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาผลประโยชน์ส่วนตน	๓.๘๕	๐.๕๒	มาก
๕.	ผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาสามารถมีส่วนร่วมรับรู้การบริหารงานด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาได้	๓.๕๒	๐.๘๔	มาก
๖.	จัดให้มีการทำรายงานผลการจัดการศึกษาประจำปีเสนอผู้เกี่ยวข้อง และสาธารณชน	๓.๕๒	๐.๘๕	มาก
๗.	การดำเนินการต่าง ๆ ของสถานศึกษามีการทำงานในรูปคณะกรรมการ	๓.๕๖	๐.๘๓	มาก
๘.	จัดให้มีระบบติดตามตรวจสอบงานด้านต่าง ๆ	๓.๘๑	๐.๕๐	มาก
๙.	บุคลากรให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา	๓.๕๕	๐.๘๔	มาก
๑๐.	การสนับสนุน และส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้	๓.๕๓	๐.๕๔	มาก
รวม		๓.๕๒	๐.๓๔	มาก

(n=๓๓๓)

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อที่ ๑ ได้แก่ มีการดำเนินการรับนักเรียนในเขตบริการอย่างโปร่งใส รองลงมาคือข้อที่ ๗ การดำเนินการต่างๆ ของสถานศึกษามีการทำงานในรูปคณะกรรมการและน้อยที่สุดคือข้อที่ ๘ จัดให้มีระบบติดตามตรวจสอบงานด้านต่าง ๆ

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา
จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม

ข้อ ที่	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑.	จัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	๓.๕๗	๐.๘๕	มาก
๒.	เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	๓.๕๖	๐.๕๑	มาก
๓.	จัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผล การ ดำเนินงานของสถานศึกษา	๓.๕๐	๐.๕๕	มาก
๔.	บุคลากรร่วมมือกันจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของ สถานศึกษาให้ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน	๓.๕๘	๐.๕๔	มาก
๕.	บุคลากรมีส่วนร่วมในการศึกษา และพิจารณาข้อมูลที่ เกี่ยวกับผลการดำเนินงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการปฏิบัติงาน	๓.๕๑	๐.๘๗	มาก
๖.	เปิดโอกาสให้มีการตั้งคณะทำงานสรุปผลการประเมินและ กำหนดแนวทางการปรับปรุงพัฒนางานของสถานศึกษา	๓.๕๒	๐.๘๕	มาก
๗.	บุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตัดสินใจและแก้ปัญหา ก่อนดำเนินงานระหว่างดำเนินงานและหลังการดำเนินงาน	๓.๕๖	๐.๘๗	มาก
๘.	การแต่งตั้งครูเป็นคณะกรรมการกำกับติดตามผลการ ดำเนินงานในสถานศึกษา	๓.๘๒	๐.๕๔	มาก
๙.	จัดให้คณะกรรมการดำเนินงานในส่วนที่ได้รับมอบหมาย รายงานผลการดำเนินงานได้ทุกระยะ	๓.๕๒	๐.๘๑	มาก
๑๐.	การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนมีส่วนรับรู้ในผลสำเร็จของ การบริหารงานในสถานศึกษา	๓.๕๗	๐.๘๘	มาก
รวม		๓.๕๓	๐.๓๕	มาก

(n=๓๓๗)

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อที่ ๔ ได้แก่ บุคลากรร่วมมือกันจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน รองลงมาคือข้อที่ ๑๐ การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับรู้ในผลสำเร็จของการบริหารงานในสถานศึกษาและน้อยที่สุดคือข้อที่ ๘ มีการแต่งตั้งครูเป็นคณะกรรมการกำกับติดตามผลการดำเนินงานในสถานศึกษา

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา
จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ

ข้อที่	ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑.	การมอบหมายให้ผู้ได้บังคับบัญชาวางแผนเนื้องาน สรุปและประเมินผล	๓.๕๔	๐.๘๖	มาก
๒.	บุคลากรมีส่วนร่วมรับผิดชอบปัญหาที่เกิดขึ้นใน การปฏิบัติงาน	๔.๐๓	๐.๘๓	มาก
๓.	สถานศึกษามีนโยบายวิสัยทัศน์และแผนงานที่ ชัดเจน	๓.๘๘	๐.๘๕	มาก
๔.	การสร้างความตระหนักในสิทธิหน้าที่และความ รับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอน	๓.๘๓	๐.๕๑	มาก
๕.	การมุ่งเน้นให้ครูปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความ รับผิดชอบและกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำ ของตน	๓.๘๘	๐.๕๐	มาก
๖.	บุคลากรมีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรมของชุมชน	๓.๕๒	๐.๘๘	มาก
๗.	การเปิด โอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม รับผิดชอบการดำเนินงานของสถานศึกษา	๓.๘๕	๐.๘๘	มาก
๘.	บุคลากรตระหนักถึงความรับผิดชอบและเห็น คุณค่าในการใช้ทรัพยากร	๓.๕๕	๐.๘๖	มาก
๙.	จัดให้มีปฏิทินปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ และควบคุมให้ มีการดำเนินการตามกำหนด	๓.๕๔	๐.๘๓	มาก
๑๐.	บุคลากรมีความรับผิดชอบส่งเสริมสนับสนุนภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	๓.๕๒	๐.๕๑	มาก
รวม		๓.๕๒	๐.๓๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อที่ ๒. ได้แก่ บุคลากรมีส่วนร่วมรับผิดชอบปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือข้อที่ ๘. บุคลากรตระหนักถึงความรับผิดชอบและเห็นคุณค่าในการใช้ทรัพยากร และน้อยที่สุดคือข้อที่ ๔. การสร้างความตระหนักในสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูและครูผู้สอน

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา
จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า

ข้อที่	ด้านหลักความคุ้มค่า	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑.	การสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์ตามความจำเป็นและประโยชน์ใช้สอย	๓.๕๑	๐.๘๕	มาก
๒.	การสร้างความตระหนักให้กับบุคคลด้วยความเสียสละและอุทิศตนในการปฏิบัติงานให้กับสถานศึกษา	๓.๕๒	๐.๕๑	มาก
๓.	การมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของครูอย่างเหมาะสม	๓.๕๕	๐.๕๓	มาก
๔.	การรณรงค์ให้ผู้บริหาร ครูและนักเรียนมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด	๓.๘๘	๐.๘๕	มาก
๕.	การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำ และใช้แหล่งเรียนรู้อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด	๓.๕๓	๐.๘๖	มาก
๖.	การควบคุม กำกับ ให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานเต็มความรู้ เต็มความสามารถ และเต็มเวลา	๓.๕๖	๐.๘๔	มาก
๗.	จัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	๓.๕๑	๐.๘๕	มาก
๘.	การมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดทำทะเบียนคุมวัสดุครุภัณฑ์ ให้ชัดเจนเป็นปัจจุบันและใช้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	๓.๘๘	๐.๘๕	มาก
๙.	การดำเนินงานตามแผนงาน โครงการตามลำดับความสำคัญ โดยเน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุด	๓.๕๒	๐.๕๔	มาก
๑๐.	บุคลากรจัดการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์	๓.๘๖	๐.๕๔	มาก
รวม		๓.๕๑	๐.๓๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อที่ ๖ ได้แก่ การควบคุมกำกับให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานเต็มความรู้เต็มความสามารถและเต็มเวลา รองลงมาคือข้อที่ ๕ การมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของครูอย่างเหมาะสมและน้อยที่สุดคือข้อที่ ๑๐ บุคลากรจัดการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษามีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของ โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความมีส่วนร่วมด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๘๒	๓.๕๗	๐.๒๔	มาก
หญิง	๑๕๕	๓.๕๐	๐.๒๔	มาก
รวม	๓๓๗	๓.๕๔	๐.๑๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของ โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามเพศ พบว่า มากที่สุดคือ เพศชาย

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	๑๘๒	๓.๕๗	๐.๒๔	๒.๖๘	๐.๘๘
หญิง	๑๕๕	๓.๕๐	๐.๒๔		
รวม	๓๓๗	๓.๕๔	๐.๑๐		

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของ โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๘๒	๔.๐๔	๐.๒๗	มาก
หญิง	๑๕๕	๓.๕๖	๐.๓๔	มาก
รวม	๓๓๗	๔.๐๑	๐.๓๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามเพศ พบว่า มากที่สุดคือ เพศชาย

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	๑๘๒	๔.๐๔	๐.๒๗	๒.๒๕	๐.๐๒*
หญิง	๑๕๕	๓.๕๖	๐.๓๔		
รวม	๓๓๗	๔.๐๑	๐.๓๑		

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๘๒	๓.๕๗	๐.๓๓	มาก
หญิง	๑๕๕	๓.๕๑	๐.๓๓	มาก
รวม	๓๓๗	๓.๕๕	๐.๓๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามเพศ พบว่า มากที่สุดคือ เพศชาย

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	๑๘๒	๓.๕๗	๐.๓๓	๑.๖๗	๐.๔๑
หญิง	๑๕๕	๓.๕๑	๐.๓๓		
รวม	๓๓๗	๓.๕๕	๐.๓๓		

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๘๒	๓.๕๕	๐.๓๑	มาก
หญิง	๑๕๕	๓.๘๘	๐.๓๖	มาก
รวม	๓๓๗	๓.๕๒	๐.๓๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามเพศ พบว่า มากที่สุดคือ เพศชาย

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	๑๘๒	๓.๕๕	๐.๓๑	๑.๕๒	๐.๑๓
หญิง	๑๕๕	๓.๘๘	๐.๓๖		
รวม	๓๓๗	๓.๕๒	๐.๓๔		

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๙ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๘๒	๓.๕๗	๐.๓๔	มาก
หญิง	๑๕๕	๓.๘๘	๐.๓๖	มาก
รวม	๓๓๗	๓.๕๓	๐.๓๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามเพศ พบว่า มากที่สุดคือ เพศชาย

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	๑๘๒	๓.๕๗	๐.๓๔	๑.๕๖	๐.๑๐
หญิง	๑๕๕	๓.๘๘	๐.๓๖		
รวม	๓๓๗	๓.๕๓	๐.๓๕	รวม	

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๘๒	๓.๕๘	๐.๓๑	มาก
หญิง	๑๕๕	๓.๘๕	๐.๓๘	มาก
รวม	๓๓๗	๓.๕๒	๐.๓๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามเพศ พบว่า มากที่สุดคือ เพศชาย

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	๑๘๒	๓.๕๘	๐.๓๑	๑.๕๖	๐.๐๗
หญิง	๑๕๕	๓.๘๕	๐.๓๘		
รวม	๓๓๗	๓.๕๒	๐.๓๕		

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนก ตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๘๒	๓.๕๑	๐.๓๕	มาก
หญิง	๑๕๕	๓.๕๑	๐.๓๕	มาก
รวม	๓๓๗	๓.๕๑	๐.๓๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามเพศ พบว่า มากที่สุดคือ เพศชาย

ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	๑๘๒	๓.๕๑	๐.๓๕	๐.๑๗	๐.๗๔
หญิง	๑๕๕	๓.๕๑	๐.๓๕		
รวม	๓๓๗	๓.๕๑	๐.๓๕		

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๖๕	๓.๕๒	๐.๒๐	มาก
๓๐ - ๔๐ ปี	๑๓๓	๓.๕๐	๐.๑๘	มาก
๔๑ - ๕๐ ปี	๘๓	๓.๕๕	๐.๓๓	มาก
๕๑ ปีขึ้นไป	๕๒	๓.๕๔	๐.๒๕	มาก
รวม	๓๓๓	๓.๕๔	๐.๑๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามอายุพบว่า มากที่สุดมีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๕ รองลงมา มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๔ และน้อยที่สุดมีอายุ ๓๐ - ๔๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๐

ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๓๖	๓	๐.๑๒	๒.๐๘	๐.๑๐
ภายในกลุ่ม	๑๕.๖๓	๓๓๓	๐.๑๗		
รวม	๒๐.๐๐	๓๓๖			

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๖๕	๔.๐๕	๐.๒๖	มาก
๓๐ - ๔๐ ปี	๑๓๓	๓.๙๖	๐.๒๖	มาก
๔๑ - ๕๐ ปี	๘๓	๔.๐๓	๐.๓๗	มาก
๕๑ ปีขึ้นไป	๕๒	๔.๐๐	๐.๓๒	มาก
รวม	๓๓๓	๔.๐๑	๐.๓๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่า พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๑ และเมื่อแยกตามอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๕ รองลงมา มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๓ และน้อยที่สุดมีอายุ ๓๐ - ๔๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๙๖

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๕๓	๓	๐.๑๗	๑.๘๕	๐.๑๓
ภายในกลุ่ม	๓๑.๒๕	๓๓๓	๐.๐๙		
รวม	๓๑.๗๘	๓๓๖			

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๖๕	๓.๕๐	๐.๓๑	มาก
๓๐ - ๔๐ ปี	๑๓๓	๓.๕๓	๐.๒๖	มาก
๔๑ - ๕๐ ปี	๘๓	๔.๐๑	๐.๔๐	มาก
๕๑ ปีขึ้นไป	๕๒	๓.๕๒	๐.๓๔	มาก
รวม	๓๓๓	๓.๕๕	๐.๓๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอายุอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๕ และเมื่อแยกตามอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๑ รองลงมาคืออายุ ๓๐ - ๔๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๓ และน้อยที่สุดมีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๐

ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๖๒	๓	๐.๒๐	๑.๕๑	๐.๑๒
ภายในกลุ่ม	๓๕.๕๗	๓๓๓	๐.๑๐		
รวม	๓๖.๕๕	๓๓๖			

จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๖๕	๓.๕๐	๐.๒๘	มาก
๓๐ - ๔๐ ปี	๑๓๓	๓.๘๘	๐.๒๘	มาก
๔๑ - ๕๐ ปี	๘๓	๓.๕๖	๐.๔๕	มาก
๕๑ ปีขึ้นไป	๕๒	๓.๕๒	๐.๓๑	มาก
รวม	๓๓๓	๓.๕๒	๐.๓๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๑ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๒ และเมื่อแยกตามอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๖ รองลงมา มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๒ และน้อยที่สุดมีอายุ ๓๐ - ๔๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๘

ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๓๗	๓	๐.๑๒	๑.๑๐	๐.๓๔
ภายในกลุ่ม	๓๗.๔๐	๓๓๓	๐.๑๑		
รวม	๓๗.๗๗	๓๓๖			

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๓ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๖๕	๓.๕๑	๐.๒๖	มาก
๓๐ - ๔๐ ปี	๑๓๓	๓.๕๑	๐.๓๒	มาก
๔๑ - ๕๐ ปี	๘๓	๓.๕๘	๐.๔๕	มาก
๕๑ ปีขึ้นไป	๕๒	๓.๕๒	๐.๓๕	มาก
รวม	๓๓๓	๓.๕๓	๐.๓๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๓ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๓ และเมื่อแยกตามอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๘ รองลงมา มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๒ และน้อยที่สุดมีอายุ ๓๐ - ๔๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๑

ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๓๑	๓	๐.๑๐	๐.๘๓	๐.๔๗
ภายในกลุ่ม	๔๑.๗๓	๓๓๓	๐.๑๒		
รวม	๔๒.๐๔	๓๓๖			

จากตารางที่ ๔.๓๔ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๖๕	๓.๘๕	๐.๓๐	มาก
๓๐ - ๔๐ ปี	๑๓๓	๓.๘๕	๐.๓๐	มาก
๔๑ - ๕๐ ปี	๘๓	๓.๘๔	๐.๔๕	มาก
๕๑ ปีขึ้นไป	๕๒	๓.๘๖	๐.๓๓	มาก
รวม	๓๓๓	๓.๘๑	๐.๓๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๑ และเมื่อแยกตามอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๖ รองลงมา มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๔ และน้อยที่สุดมีอายุ ๓๐ - ๔๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๕

ตารางที่ ๔.๓๖ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๒๖	๓	๐.๐๘	๐.๗๒	๐.๕๓
ภายในกลุ่ม	๔๑.๐๖	๓๓๓	๐.๑๒		
รวม	๔๑.๓๒	๓๓๖			

จากตารางที่ ๔.๓๖ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๖๕	๓.๘๖	๐.๒๕	มาก
๓๐ - ๔๐ ปี	๑๓๓	๓.๘๖	๐.๓๐	มาก
๔๑ - ๕๐ ปี	๘๓	๓.๕๕	๐.๔๓	มาก
๕๑ ปีขึ้นไป	๕๒	๓.๕๔	๐.๓๕	มาก
รวม	๓๓๓	๓.๕๑	๐.๓๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๗ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๑ และเมื่อแยกตามอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๕ รองลงมา มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๔ และน้อยที่สุดมีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๖

ตารางที่ ๔.๓๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๐๒	๓	๐.๓๔	๒.๗๕	๐.๐๔*
ภายในกลุ่ม	๔๐.๗๕	๓๓๓	๐.๑๒		
รวม	๔๑.๗๗	๓๓๖			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๘ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๓๕

ตารางที่ ๔.๓๘ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศล
ศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุด้วยวิธีการของเชฟเฟ่
(Scheffé)

อายุ	ต่ำกว่า ๓๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๘๖$)	๓๐ - ๔๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๘๖$)	๔๑ - ๕๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๘๘$)	๕๑ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๓.๘๔$)
ต่ำกว่า ๓๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๘๖$)	-	๐.๐๐	๐.๑๓*	๐.๐๘
๓๐ - ๔๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๘๖$)		-	๐.๑๓	๐.๐๘
๔๑ - ๕๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๘๘$)			-	๐.๐๕
๕๑ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๓.๘๔$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๘ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มี
อายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศล
ศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่าที่มีอายุต่ำ ๓๐ ปีแตกต่างกันกับอายุ ๔๑ - ๕๐ปีอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๔๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๘๓	๓.๕๖	๐.๒๕	มาก
ปริญญาตรี	๑๔๖	๓.๘๕	๐.๒๑	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	๘	๔.๑๕	๐.๑๔	มาก
รวม	๓๓๗	๓.๕๔	๐.๑๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๔๐ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๔ และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มากที่สุดมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๑๕ รองลงมา มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๖ และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๕

ตารางที่ ๔.๔๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๕๗	๒	๐.๒๘	๘.๕๘	๐.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๑๕.๐๒	๓๓๔	๐.๑๑		
รวม	๒๐.๐๐	๓๓๖			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๑ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) ดังตารางที่ ๔.๔๒

ตารางที่ ๔.๔๒ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง นักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษาด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๕๖$)	ปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๘๕$)	สูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๔.๑๕$)
ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๕๖$)	-	๐.๐๗*	๐.๒๓
ปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๘๕$)		-	๐.๓๐
สูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๔.๑๕$)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๒ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีแตกต่างกันกับระดับการศึกษาปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๔๓ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๘๓	๓.๕๕	๐.๓๑	มาก
ปริญญาตรี	๑๔๖	๔.๐๐	๐.๒๕	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	๘	๔.๓๒	๐.๒๑	มาก
รวม	๓๓๗	๔.๐๑	๐.๓๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๔๓ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๑ และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มากที่สุดมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๑๕ รองลงมา มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๖ และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๕

ตารางที่ ๔.๔๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๘๔	๒	๐.๔๒	๔.๕๔	๐.๐๑*
ภายในกลุ่ม	๓๐.๕๔	๓๓๔	๐.๑๐		
รวม	๓๑.๓๘	๓๓๖			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๔ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๔๕

ตารางที่ ๔.๔๕ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามระดับการศึกษาด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๕๕$)	ปริญญาตรี ($\bar{X} = ๔.๐๐$)	สูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๔.๓๒$)
ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๕๕$)	-	๐.๐๑*	๐.๓๓
ปริญญาตรี ($\bar{X} = ๔.๐๐$)		-	๐.๓๒
สูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๔.๓๒$)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๕ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีแตกต่างกันกับระดับการศึกษาปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๔๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๘๓	๓.๕๗	๐.๓๔	มาก
ปริญญาตรี	๑๔๖	๓.๕๐	๐.๓๐	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	๘	๔.๑๓	๐.๑๕	มาก
รวม	๓๓๗	๓.๕๕	๐.๓๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๔๖ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๕ และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มากที่สุดมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๑๓ รองลงมา มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๗ และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๐

ตารางที่ ๔.๔๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๗๐	๒	๐.๓๕	๓.๒๘	๐.๐๓*
ภายในกลุ่ม	๓๕.๘๕	๓๓๔	๐.๑๐		
รวม	๓๖.๕๕	๓๓๖			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๗ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๔๘

ตารางที่ ๔.๔๘ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง นักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามระดับการศึกษาด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๕๗$)	ปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๕๐$)	สูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๔.๑๓$)
ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๕๗$)	-	๐.๐๗*	๐.๑๖
ปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๕๐$)		-	๐.๒๓
สูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๔.๑๓$)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๘ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม ที่มีระดับการศึกษาดำรงปริญญาตรีแตกต่างกันกับระดับการศึกษาปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๔๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๘๓	๓.๕๕	๐.๓๖	มาก
ปริญญาตรี	๑๔๖	๓.๘๕	๐.๒๕	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	๘	๔.๐๘	๐.๓๑	มาก
รวม	๓๓๗	๓.๕๒	๐.๓๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๔๕ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๒ และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มากที่สุดมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๘ รองลงมา มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๕ และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๕

ตารางที่ ๔.๕๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๕๘	๒	๐.๒๙	๔.๔๕	๐.๐๑*
ภายในกลุ่ม	๓๖.๗๕	๓๓๔	๐.๑๑		
รวม	๓๗.๓๓	๓๓๖			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๐ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) ดังตารางที่ ๔.๕๑

ตารางที่ ๔.๕๑ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe)

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๕๕$)	ปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๘๕$)	สูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๔.๐๘$)
ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๕๕$)	-	๐.๑๐*	๐.๑๓
ปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๘๕$)		-	๐.๒๓
สูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๔.๐๘$)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๑ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส ที่มีระดับการศึกษาด้านต่ำกว่าปริญญาตรีแตกต่างกันกับระดับการศึกษาปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๕๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๘๓	๓.๕๖	๐.๓๘	มาก
ปริญญาตรี	๑๔๖	๓.๘๗	๐.๒๕	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	๘	๔.๒๓	๐.๓๓	มาก
รวม	๓๓๗	๓.๕๓	๐.๓๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๕๒ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๓ และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มากที่สุดมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๒๓ รองลงมา มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๖ และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๗

ตารางที่ ๔.๕๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจ ของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๔๕	๒	๐.๗๒	๖.๑๗	๐.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๔๐.๕๔	๓๓๕	๐.๑๒		
รวม	๔๒.๐๓	๓๓๗			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๓ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) ดังตารางที่ ๔.๕๔

ตารางที่ ๔.๕๔ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศล
ศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษาด้วย
วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๕๖$)	ปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๘๗$)	สูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๔.๒๓$)
ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๕๖$)	-	๐.๐๕*	๐.๒๗
ปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๘๗$)		-	๐.๓๖
สูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๔.๒๓$)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๔ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่
มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน
อีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี
แตกต่างกันกับระดับการศึกษาปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นอกนั้นไม่พบ
ความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๕๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๘๓	๓.๕๓	๐.๓๘	มาก
ปริญญาตรี	๑๔๖	๓.๘๕	๐.๓๐	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	๘	๔.๑๓	๐.๑๕	มาก
รวม	๓๓๗	๓.๘๒	๐.๓๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๕๕ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๒ และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มากที่สุดมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๑๓ รองลงมา มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๓ และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๕

ตารางที่ ๔.๕๖ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๕๑	๒	๐.๒๕	๒.๑๐	๐.๑๒
ภายในกลุ่ม	๔๐.๘๑	๓๓๔	๐.๑๒		
รวม	๔๑.๓๒	๓๓๖			

จากตารางที่ ๔.๕๖ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๕๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๘๓	๓.๕๗	๐.๓๔	มาก
ปริญญาตรี	๑๔๖	๓.๘๑	๐.๓๓	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	๘	๔.๒๒	๐.๑๖	มาก
รวม	๓๓๗	๓.๕๑	๐.๓๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๕๗ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๑ และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มากที่สุดมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๒๒ รองลงมา มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๗ และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๑

ตารางที่ ๔.๕๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๗๗	๒	๑.๓๘	๑๑.๘๖	๐.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๓๕.๐๐	๓๓๔	๐.๑๑		
รวม	๔๑.๗๗	๓๓๖			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๘ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๕๙

ตารางที่ ๔.๕๕ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง นักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามระดับการศึกษาด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๕๗$)	ปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๘๑$)	สูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๔.๒๒$)
ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๕๗$)	-	๐.๑๖*	๐.๒๕
ปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๘๑$)		-	๐.๔๑
สูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = ๔.๒๒$)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๕ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอีสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน อีสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่าที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีแตกต่างกันกับระดับการศึกษาปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นอกนั้น ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของ โรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ends Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้
เสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของ โรงเรียนอิสลาม โกศลศึกษา จังหวัด
บุรีรัมย์และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการ
บรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๖๐ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลัก ธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	ควรส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือ ข้อตกลงของสถานศึกษา	๓๘
๒	ควรตักเตือนหรือลงโทษบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือ ข้อตกลงของสถานศึกษา	๒๑
๓	ควรชี้แจงให้ครู นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ ของตนตามกฎระเบียบ และข้อบังคับของสถานศึกษา	๑๕

จากตารางที่ ๔.๖๐ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตาม
หลักธรรมาภิบาล ของ โรงเรียนอิสลาม โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม มากที่สุดคือ
ควรส่งเสริม ให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อตกลงของสถานศึกษา
รองลงมา คือ ควรตักเตือนหรือลงโทษบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อตกลงของ
สถานศึกษา และน้อยที่สุดคือ ควรชี้แจงให้ครู นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่
ของตนตามกฎระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษา

**ตารางที่ ๔.๖๑ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลัก
ธรรมาภิบาลของ โรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม**

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	ควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการบริหารและจัดการเรียน การสอน	๓๖
๒	ควรปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้กับครูและนักเรียน	๓๒
๓	ควรให้ความเป็นธรรมแก่บุคลากรให้เท่าเทียมกัน ไม่ลำเอียงฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง	๒๓
๔	ควรมีการให้รางวัลแก่บุคลากรที่ทำความดีให้มากขึ้นจะได้เป็น กำลังใจในการทำงาน	๒๐

จากตารางที่ ๔.๖๑ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตาม
หลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลาม โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรมมากที่สุดคือ
ควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการบริหารและจัดการเรียนการสอน

**ตารางที่ ๔.๖๒ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลัก
ธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส**

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	ควรมีการทำรายงานผลการจัดการศึกษาประจำปีเสนอผู้เกี่ยวข้อง และสาธารณชน	๖๕
๒	ควรส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้	๔๒
๓	ควรจัดสรรงบประมาณด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมและครอบคลุม ภารกิจของหน่วยงานต่าง ๆ	๓๑
๔	ควรจัดให้มีกระบวนการตรวจสอบได้ทุกเรื่องอย่าง โปร่งใส ชัดเจน	๑๕
๕	ควรมีการชี้แจงให้ชัดเจนและมีคณะกรรมการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง ก่อนจะตัดสินใจอนุมัติเรื่องสำคัญต่าง ๆ	๑๔

จากตารางที่ ๔.๖๒ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส มากที่สุด คือควรมีการทำรายงานผลการจัดการศึกษาประจำปีเสนอผู้เกี่ยวข้อง และสาธารณชน รองลงมาคือ ควรส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้

ตารางที่ ๔.๖๓ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	ควรจัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	๖๓
๒	ควรจัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	๓๕
๓	ควรจัดให้บุคลากรมีประสบการณ์ในสังคม เช่น อบรมนอกสถานที่ และศึกษาดูงานภายนอก	๒๔
๔	ควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยการลงคะแนน เลือกผู้บังคับบัญชา	๒๑

จากตารางที่ ๔.๖๓ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม มากที่สุดคือควรจัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น รองลงมา คือ ควรจัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

**ตารางที่ ๔.๖๔ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล
ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ**

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	ควรมุ่งเน้นให้ครูปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน	๓๑
๒	ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบการดำเนินงานของสถานศึกษา	๒๔
๓	ควรให้ค่าตอบแทนเป็นพิเศษสำหรับบุคลากรที่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานสูง	๑๘
๔	ควรเน้นให้บุคลากรตรงต่อเวลาในการทำงาน	๑๖

จากตารางที่ ๔.๖๔ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของ โรงเรียนอิสลาม โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ มากที่สุด คือ ควรมุ่งเน้นให้ครูปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน รองลงมา คือ ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบการดำเนินงานของสถานศึกษา

ตารางที่ ๔.๖๕ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่า

ลำดับ ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	ควรมีการรักษาและซ่อมแซมครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีเสมอ	๕๒
๒	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำ และใช้แหล่งเรียนรู้อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด	
๓	ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีการศึกษาต่อขั้นสูงขึ้น เพื่อกลับมาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๓๑
		๒๓

จากตารางที่ ๔.๖๕ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่ามากที่สุด คือ รณรงค์ให้ผู้บริหารครูและนักเรียนมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รองลงมาคือ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำและใช้แหล่งเรียนรู้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลัก
ธรรมาภิบาล ของ โรงเรียนอิสลาม โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความ
พึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของ โรงเรียนอิสลาม
โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจ ที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรร
มาภิบาล ของ โรงเรียนอิสลาม โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ของผู้ปกครองนักเรียนที่มี เพศ อายุและ
ระดับการศึกษาต่างกันและเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลัก
ธรรมาภิบาล ของ โรงเรียนอิสลาม โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอิสลาม โกศลศึกษาจังหวัด
บุรีรัมย์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๒ จำนวนทั้งสิ้น ๒,๑๔๖ คน ใช้การคำนวณหา
ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม โดยหลักการคำนวณของ “ยามาเน” (Yamane) ใช้วิธีการสุ่ม
ตัวอย่างแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้สุ่มตัวอย่างแบบ
ธรรมดา (Simple Random Sampling) ตามจำนวนตัวอย่างประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง
ที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น จำนวน ๓๓๗ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น
๓ ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ ๑ แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ
อายุ และระดับการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ ๒ แบบสอบถาม
เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของ
โรงเรียนอิสลาม โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย ๖ ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลัก
คุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลัก
ความคุ้มค่า จำนวน ๖๐ ข้อ มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และตอนที่ ๓ เป็น
ข้อคำถามปลายเปิด จำนวน ๖ ข้อ เกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลัก
ธรรมาภิบาล ของ โรงเรียนอิสลาม โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง
คือ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอิสลาม โกศลศึกษา ตำบลในเมือง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
จำนวน ๓๓๗ คน

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ ใช้การทดสอบ t - test สำหรับจำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา ใช้การทดสอบ F - test หากพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีหาความแตกต่างรายคู่ของเซฟเฟ้ (Scheffé) และข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency)

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๑๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๐ มีอายุ ๓๐ - ๔๐ ปี จำนวน ๑๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๕ รองลงมา มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี จำนวน ๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๖ และน้อยที่สุดมีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔ มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒ รองลงมา มีระดับศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๔ และน้อยที่สุด มีระดับศึกษาอยู่ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๔

๕.๑.๒ ผลการศึกษาวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความร่วมมือ ส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า

**๕.๑.๔ ผลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน
อิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ สามารถแยกเป็นด้าน มีรายละเอียดดังนี้**

๑) ด้านหลักนิติธรรม เรียงลำดับดังนี้

๑.๑) ควรส่งเสริม ใ้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือ
ข้อตกลงของสถานศึกษา

๑.๒) ควรตักเตือนหรือลงโทษบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือ
ข้อตกลงของสถานศึกษา

๑.๓) ควรชี้แจงให้ครู นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่
ของตนตามกฎระเบียบ และข้อบังคับของสถานศึกษา

๒) ด้านหลักคุณธรรม มีดังนี้

๒.๑) ควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการบริหารและจัดการเรียน
การสอน

๒.๒) ควรปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้กับครูและนักเรียน

๒.๓) ควรให้ความเป็นธรรมแก่บุคลากรให้เท่าเทียมกัน ไม่ลำเอียงฝ่ายใด
ฝ่ายหนึ่ง

๓) ด้านหลักความโปร่งใส เรียงลำดับดังนี้

๓.๑) ควรมีการทำรายงานผลการจัดการศึกษาประจำปีเสนอผู้เกี่ยวข้อง
และสาธารณชน

๓.๒) ควรส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติงานด้วยความ
โปร่งใส ตรวจสอบได้

๓.๓) ควรจัดสรรงบประมาณด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมและครอบคลุม
ภารกิจของหน่วยงานต่าง ๆ

๔) ด้านหลักความมีส่วนร่วม เรียงลำดับดังนี้

๔.๑) ควรจัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โดย
ให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๔.๒) ควรจัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน ผลการดำเนินงาน
ของสถานศึกษา

๔.๓) ควรจัดให้บุคลากรมีประสบการณ์ในสังคม เช่น อบรมนอกสถานที่
และศึกษาดูงานภายนอก

๕) ด้านหลักความรับผิดชอบ เรียงลำดับดังนี้

- ๕.๑) ควรมุ่งเน้นให้ครูปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน
- ๕.๒) ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบการดำเนินงานของสถานศึกษา
- ๕.๓) ควรให้ค่าตอบแทนเป็นพิเศษสำหรับบุคลากรที่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานสูง

๖) ด้านหลักความคุ้มค่า เรียงลำดับดังนี้

- ๖.๑) ควรมีการรักษาและซ่อมแซมครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีเสมอ
- ๖.๒) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำและใช้แหล่งเรียนรู้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด
- ๖.๓) ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีการศึกษาต่อขั้นสูงขึ้นเพื่อกลับมาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

๕.๒.๑ ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการรับรู้ รับทราบบทบาทของสถานศึกษาที่สามารถอนุมัติผลการเรียนได้ทุกระดับเข้าใจและยึดกฎระเบียบเป็นหลักในการบริหารงานบุคคลและงบประมาณ เข้าใจและดำเนินงานตามแนวปฏิบัติ ตามมาตรฐานวิชาชีพครูตาม พ.ร.บ.สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ สร้างจิตสำนึกแก่เพื่อนร่วมงานและผู้ได้บังคับบัญชาในการใช้กฎ ระเบียบด้วยความเป็นธรรมรับรู้และอธิบายถึงความเปลี่ยนแปลงทางด้านกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดำเนินการปรับปรุงกฎ ระเบียบ และกระบวนการการทำงานได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย ได้รวบรวมและศึกษาความรู้เรื่อง กฎ ระเบียบ ของหน่วยงานและเผยแพร่ให้ครูได้ถือปฏิบัติ การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา พรรค ๔ ความว่า

มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาและการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ กระทรวงศึกษาธิการ ในด้านการบริหารงานบุคคลภายในสถานศึกษาให้เกิดความคล่องตัว อิศระ ภายใต้งฎหมาย เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการ พัฒนามีความรู้ความสามารถมีขวัญกำลังใจได้รับการเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าใน วิชาชีพ ซึ่งจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการรับรู้การบริหารจัดการโดยใช้หลัก ธรรมาภิบาลในด้านหลักนิติธรรมในระดับมากนี้ จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ ผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ขำพันธ์์ ถ้ำคู่** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึง พอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเลิศหล้า” ผลการวิจัย พบว่า ๑) ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในการบริหารงานของโรงเรียนเลิศหล้าโดยภาพรวม และราย ด้านอยู่ในระดับมาก ๒) ผู้ปกครองนักเรียนหลักสูตรสองภาษา และหลักสูตรนานาชาติมีความพึง พอใจต่อการบริหารงานของโรงเรียนเลิศหล้า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนหลักสูตรสองภาษา และหลักสูตรนานาชาติมี ความพึงพอใจต่อการบริหารงานของโรงเรียนเลิศหล้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียนและด้านพฤติกรรมของนักเรียน โดยผู้ปกครอง นักเรียนหลักสูตรสองภาษามีความพึงพอใจสูงกว่า ผู้ปกครองนักเรียนหลักสูตรนานาชาติ ส่วนด้าน อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกัน

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ด้านหลักนิติธรรม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ปกครองมีการรับรู้ รับทราบบทบาทของสถานศึกษาที่สามารถอนุมัติผลการเรียน ได้ ทุกระดับ เข้าใจ และยึดกฎระเบียบเป็นหลักในการบริหารงานบุคคลและงบประมาณ เข้าใจและ ดำเนินงานตามแนวปฏิบัติ ตามมาตรฐานวิชาชีพครูตาม พ.ร.บ. สถานครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๖ สร้างจิตสำนึกแก่เพื่อนร่วมงานและผู้ได้บังคับบัญชาในการใช้ กฎ ระเบียบด้วยความ เป็นธรรม รับรู้และอธิบายถึงความเปลี่ยนแปลงทางด้านกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **เฉลิม เทียงสงค์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษา พฤติกรรมการบริหาร ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ พบว่า “๑) ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อ พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งโดยรวมและรายด้าน ๒) ข้าราชการครูที่มี ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่เกิน ๑๐ ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ น้อยกว่าความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกินกว่า ๑๐ ปี

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ด้านหลักความคุ้มค่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดทำทะเบียนคุมวัสดุครุภัณฑ์ ให้ชัดเจนเป็นปัจจุบันและใช้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เดวิม เกอสังข์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครตรัง ผลการศึกษา พบว่า “๑. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครตรัง ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรกคือ ๑) หลักความรับผิดชอบ ๒) หลักนิติธรรม ๓) หลักคุณธรรม ตามลำดับ ๒. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาลหลักความ โปร่งใส หลักความคุ้มค่า ต่างกัน ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาลหลักคุณธรรมต่างกัน ผู้บริหารที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมและหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความ โปร่งใส หลักความรับผิดชอบ ต่างกัน ผู้บริหารที่มีจำนวนครั้งการเข้าฝึกอบรมพัฒนางานต่างกันมีการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารงานสถานศึกษาโดยภาพรวม ด้านหลักความ โปร่งใส หลักความคุ้มค่าต่างกัน ๓. ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารต้องยึดหลักระเบียบและปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านหลักคุณธรรม ต้องยึดมั่นในความถูกต้อง ด้านหลักความ โปร่งใส ต้องรายงานข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ด้านหลักการมีส่วนร่วม ต้องให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ และร่วมชื่นชมผลงาน ด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านหลักความคุ้มค่า ผู้บริหารได้ใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุดแต่ควรเพิ่มการปฏิบัติให้ต่อเนื่อง สม่่าเสมอและแบ่งเป็นรายด้านในการอภิปรายผลตามลำดับดังนี้

๑) **ด้านหลักนิติธรรม** พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการชี้แจงให้ครู นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาท และหน้าที่ของตนตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา และกฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา เป็นที่ยอมรับของครู นักเรียน รวมถึงประชาชนในชุมชน รวมถึงการออกกฎระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาให้ทันสมัยและสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ตมารถอินคาบุตร** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่

เขต ๕” ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๑. การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม ความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าในการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๒. เปรียบเทียบการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกัน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ พบว่า การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในทุกหลักยกเว้น หลักความคุ้มค่า และเมื่อเปรียบเทียบรายกลุ่ม ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป กับ ตั้งแต่ ๗ - ๙ ปี มีการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตั้งแต่ ๗ - ๙ ปี กับ ตั้งแต่ ๖ ปีลงมา มีการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในหลักนิติธรรมและหลักความโปร่งใส ๓. ปัญหาในการใช้ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือผู้บริหารกำหนดหน้าที่รับผิดชอบงานต่างๆ ของบุคลากรไม่เหมาะสมกับความถนัดรองลงมาคือบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการงบประมาณของสถานศึกษาและผู้บริหาร ไม่ได้ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตาม กฎระเบียบข้อบังคับที่กำหนดขึ้น ๔. แนวทางในการใช้ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ ที่สำคัญคือผู้บริหารควรกำหนดแผนและขั้นตอนการรับผิดชอบงานต่างๆ โดยชี้แจงการปฏิบัติงานให้ชัดเจนและมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมให้บุคลากรทำตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับอย่างเคร่งครัดและต้องมีการลงโทษบุคลากรที่ประพฤติดังกล่าว ระเบียบข้อบังคับอย่างจริงจังและควรจัดกิจกรรมเพื่อยกย่อง เชิดชูบุคลากรที่ปฏิบัติงานดีเด่นเป็นประจำ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ การชี้แจงให้ครู นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาท และหน้าที่ของตนตามกฎระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร โรงเรียนมีการชี้แจงให้ครู นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาท และหน้าที่ของตนตามกฎระเบียบ และข้อบังคับของสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ชนันท์ฤกษ์ ถึงทอละ** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเอกชน เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษาพบว่า ๑. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเอกชน เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก

๒. การเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเอกชน เขตพัฒนา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี หรือปริญญาตรี กับวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นโดยรวมต่อการบริหารแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความรับผิดชอบ ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สำหรับด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักการมีส่วนร่วม ครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

๓. การเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเอกชน เขตพัฒนา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

๔. การเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเอกชนเขตพัฒนา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอนต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากคือการประชาสัมพันธ์กฎระเบียบ และข้อบังคับของสถานศึกษาให้ชุมชนรับทราบ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์กฎระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษาให้ชุมชนรับทราบ ไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ศิริยา โธแก้วการ** กล่าวว่า หลักนิติธรรมเป็นการตรากฎหมาย ข้อบังคับ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ มีความเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม ผู้บริหารต้องให้บุคลากรของตนปฏิบัติงานอยู่ในระเบียบ ข้อบังคับ หรือนโยบาย ทั้งยังต้องสร้างตัวอย่างที่ดีให้เกิดขึ้นในองค์กรซึ่งจะทำให้การกำกับดูแลง่ายขึ้น

๒) ด้านหลักคุณธรรม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีปฏิบัติต่อกันและบุคคลทั่วไปด้วยความสุภาพอ่อนโยน และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีวางตนต่อบุคคลทั่วไปอย่างเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรม และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ระบุไว้ บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะอุตสาหะ และตรงต่อเวลา มีความอดทนอดกลั้นและยอมรับทัสนะที่หลากหลาย เมื่อมีข้อขัดแย้งต้องหาทางยุติด้วยเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เฉลิมชัย สมท่า** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต ๑” พบว่า สภาพการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอนพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” ทั้ง ๖ หลัก เรียงตามลำดับ คือ หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักค้ำจุนและหลักความโปร่งใส โดยมีผลงานวิจัยระดับคะแนนสูงสุดในแต่ละด้านดังนี้ ใน

ด้านหลักนิติธรรม ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือการส่งเสริมให้บุคลากรมีระเบียบวินัยประพฤติตนตามระเบียบแบบแผนของทางราชการและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในด้านคุณธรรม ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือการส่งเสริมให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้ร่วมงาน ในด้านหลักความโปร่งใส ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ การกำกับดูแล ควบคุมให้มีการจัดทำบัญชีและทะเบียนเกี่ยวกับการเงินทุกประเภทให้เป็นปัจจุบันและถูกต้องตามระเบียบ การตรวจสอบ ในด้านหลักการมีส่วนร่วม ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน ในด้านหลักความรับผิดชอบ ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ มีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงาน การสำรวจดูแลและให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาต่างๆ และในด้านหลักความคุ้มค่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ การจัดและดูแล ให้มีการใช้อาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ บุคลากรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บุคลากรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีปฏิบัติต่อกันด้วยความเสมอภาคยุติธรรมและมีการปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับครูและนักเรียนบุคลากรวางตนต่อบุคคลทั่วไปอย่างเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุรินทร์ ช่างแสง** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดistrict เขต ๒” พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดistrict เขต ๒ ตามตัวแปรอยู่ในระดับมาก ทั้ง ๖ ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้คือ หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมและหลักความคุ้มค่า

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ และตรงต่อเวลา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ และตรงต่อเวลาหลักคุณธรรม เป็นการบริหารที่ดี ผู้บริหารจะต้องมีคุณธรรม มีความเป็นกลาง ไม่เห็นแก่ฝ่ายใด ไม่เอารัดเอาเปรียบ ไม่ว่าจะเป็นผู้ร่วมงาน หรือผู้มีส่วนได้เสียอื่นในทำนองเดียวกัน ผู้ที่เกี่ยวข้องก็จะต้องเห็นแก่กิจการเป็นหลัก คำนึงถึงผลประโยชน์ของทุกฝ่าย ไม่เลือกปฏิบัติ ความเป็นธรรมก็จะเกิดขึ้นในการบริหารกิจการ คุณธรรมนี้จะมุ่งหวังให้ผู้บริหารมีแต่ฝ่ายเดียวมิได้ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการทุกฝ่าย โดยเฉพาะผู้ถือหุ้นใหญ่ก็จะต้องมีคุณธรรมคู่เดียวกัน ไม่บีบบังคับผู้บริหารให้ทำงานเพื่อประโยชน์ของคนเท่านั้น ปัญหาเรื่องการดูแลผู้ถือหุ้นส่วนน้อยก็จะไม่มีการบริหารงานและการดำเนินธุรกิจก็จะเป็นประโยชน์ต่อ ทุกฝ่าย ไม่ลำเอียง ไม่มีการเลือกปฏิบัติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ประเสริฐ อาณาทิพย์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การ

ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนดงมูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒” พบว่า ๑) ผลการศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนดงมูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยรวมและรายด้าน พบว่ามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ๒) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนดงมูลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนแยกตามสถานภาพพบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงานทั้ง โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ๓) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนดงมูลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนแยกตามขนาดโรงเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงานทั้ง โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ๔) ความคิดเห็นข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนดงมูลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ที่ควรปฏิบัติเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก คือ (๑) การปฏิบัติตามหลักนิติธรรม (๒) การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและการปฏิบัติตามหลักความมีส่วนร่วม (๓) การปฏิบัติตามหลักความรับผิดชอบ

๓) **ด้านหลักความโปร่งใส** พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสนับสนุน และส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้จัดให้มีการทำรายงานผลการจัดการศึกษาประจำปีเสนอผู้เกี่ยวข้อง และสาธารณชนผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาสามารถมีส่วนร่วมรับรู้การบริหารงานด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาได้ การดำเนินการรับนักเรียนในเขตบริการอย่างโปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เฉลิมชัย ธมท่า** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษเลย เขต ๑” พบว่า สภาพการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอนพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” ทั้ง ๖ หลัก เรียงตามลำดับ คือ หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักค้ำจุนและหลักความโปร่งใส โดยมีผลงานวิจัยระดับคะแนนสูงสุดในแต่ละด้านดังนี้ ในด้านหลักนิติธรรม ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือการส่งเสริมให้บุคลากรมีระเบียบวินัยประพฤติตนตามระเบียบแบบแผนของทางราชการและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในด้านคุณธรรม ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือการส่งเสริมให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้ร่วมงาน ในด้านหลักความโปร่งใส

ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ การกำกับดูแล ควบคุมให้มีการจัดทำบัญชีและทะเบียนเกี่ยวกับการเงินทุกประเภทให้เป็นปัจจุบันและถูกต้องตามระเบียบ การตรวจสอบ ในด้านหลักการมีส่วนร่วม ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน ในด้านหลักความรับผิดชอบ ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ มีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงาน การสำรวจดูแล และให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีปัญหาต่าง ๆ และในด้านหลักความคุ้มค่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ การจัดและดูแลให้มีการใช้อาคารสถานที่และบริเวณ โรงเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ การดำเนินการรับนักเรียนในเขตบริการอย่างโปร่งใส อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินการรับนักเรียนในเขตบริการอย่างโปร่งใส จัดให้มีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบันตรงกับความเป็นจริงพร้อมเปิดเผยแก่บุคคลทั่วไป จัดให้มีการทำรายงานผลการจัดการศึกษาประจำปีเสนอผู้เกี่ยวข้อง และสาธารณชนการสร้างควมไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากร การปรับปรุงกลไกการทำงานของทุกฝ่ายให้มีความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวก อีกทั้งมีกระบวนการตรวจสอบที่ถูกต้องและชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุวรรณ ทองคำ** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี” ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๑. ผู้บริหาร โรงเรียนส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายหลัก ส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับมากเกือบทุกหลัก ยกเว้นหลักคุณธรรม บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับมากที่สุด ๒. ผู้บริหาร โรงเรียนเกือบทุกคุณลักษณะและสถานภาพส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับมาก ยกเว้นผู้บริหาร โรงเรียนที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับมากที่สุด ๓. ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีวิวุฒิไม่เกิน ๕๐ ปี ส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีวิวุฒิมากกว่า ๕๐ ปี ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมากกว่าผู้บริหาร โรงเรียนที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าลงมา ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์การบริหารไม่เกิน ๑๐ ปี ส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมากที่สุด รองลงมาเป็นผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์การบริหาร ๑๑ - ๒๐ ปี และมากกว่า ๒๐ ปี ตามลำดับ และผู้บริหาร โรงเรียนที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมากที่สุด รองลงมาเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่ดำรงตำแหน่ง โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็กตามลำดับ ๔. วิวุฒิกคุณวุฒิทาง

การศึกษา ประสิทธิภาพการบริหาร และขนาดของโรงเรียนที่ผู้บริหาร โรงเรียนดำรงตำแหน่งอยู่กับสภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันทุกด้าน ดังนี้ ๔.๑ ด้านวิद्यุฒิ มีความสัมพันธ์กัน ๖ รายการ โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ จำนวน ๒ รายการ และมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๔ รายการ จากข้อคำถามทั้งหมด ๕๐ รายการ ๔.๒ ด้านคุณวุฒิทางการศึกษา มีความสัมพันธ์กัน ๕ รายการ โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ จำนวน ๒ รายการและมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๓ รายการ จากข้อคำถามทั้งหมด ๕๐ รายการ ๔.๓ ด้านประสิทธิภาพการบริหาร มีความสัมพันธ์กัน ๑๐ รายการ โดยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกรายการ จากข้อคำถามทั้งหมด ๕๐ รายการ ๔.๔ ด้านขนาดของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กัน ๖ รายการ โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ จำนวน ๒ รายการ และมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๔ รายการ จากข้อคำถามทั้งหมด ๕๐ รายการ สรุปผลการวิจัย ๑. สภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับมาก ๒. วิद्यุฒิ คุณวุฒิทางการศึกษา ประสิทธิภาพการบริหาร และขนาดของโรงเรียนที่ผู้บริหาร โรงเรียนดำรงตำแหน่งอยู่กับสภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ และที่ระดับ .๐๑

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ จัดให้มีระบบติดตามตรวจสอบงานด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจัดให้มีระบบติดตามตรวจสอบงานด้านต่าง ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **นิกร นวโชติธ** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า “ความคิดเห็นต่อการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ตามนโยบายคณะผู้บริหารเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความพึงพอใจตรงกันว่า ทุกโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากในทุกๆ องค์ประกอบ โดยภาพรวม พบว่า การบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลตามหลักคุณธรรม หลักนิติธรรมและหลักความคุ้มค่ามีความพึงพอใจในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากกว่าองค์ประกอบอื่นๆ และองค์ประกอบด้านหลักความโปร่งใสมีความพึงพอใจในการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๔) **ด้านหลักการมีส่วนร่วม** พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรมีส่วนร่วมในการศึกษา และพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการปฏิบัติงานของสถานศึกษาเปิดโอกาสให้มีการตั้งคณะทำงานสรุปผลการประเมินและกำหนดแนวทางการปรับปรุงพัฒนางานของสถานศึกษา การเปิดโอกาสให้

ประชาชนหรือบุคคลในองค์กรทุกระดับเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบจากการบริหารงานหรือการดำเนินการต่าง ๆ ขององค์กรได้ร่วมรับรู้ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ รวมทั้งร่วมสนับสนุน ติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติตามสิ่งที่ตนเองได้ร่วมตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สามารถ อินคาภูธ** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕” ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๑. การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม ความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าในการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๒. เปรียบเทียบการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกัน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ พบว่าการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในทุกหลักยกเว้น หลักความคุ้มค่า และเมื่อเปรียบเทียบรายกลุ่ม ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาดั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไปกับ ตั้งแต่ ๗-๙ ปี มีการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมและหลักความคุ้มค่า ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาดั้งแต่ ๗ - ๙ ปีกับ ตั้งแต่ ๖ ปีลงมา มีการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในหลักนิติธรรมและหลักความโปร่งใส ๓. ปัญหาในการใช้ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารกำหนดหน้าที่รับผิดชอบงานต่าง ๆ ของบุคลากรไม่เหมาะสมกับความถนัดรองลงมาคือบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการงบประมาณของสถานศึกษาและผู้บริหารไม่ได้ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่กำหนดขึ้น ๔. แนวทางในการใช้ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ ที่สำคัญคือผู้บริหารควรกำหนดแผนและขั้นตอนการรับผิดชอบงานต่างๆ โดยชี้แจงการปฏิบัติงานให้ชัดเจนและมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมให้บุคลากรทำตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับอย่างเคร่งครัดและต้องมีการลงโทษบุคลากรที่ประพฤติผิดกฎระเบียบ ข้อบังคับอย่างจริงจังและควรจัดกิจกรรมเพื่อยกย่อง เชิดชูบุคลากรที่ปฏิบัติงานดีเด่นเป็นประจำ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับรู้ในผลสำเร็จของการบริหารงานในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับรู้ในผลสำเร็จของการบริหารงานในสถานศึกษา การ

เปิดโอกาสให้บุคลากรในหน่วยงาน และประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ เพื่อให้แสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ แก้ปัญหา รวมถึงดำเนินงานต่าง ๆ ของหน่วยงาน การประชาสัมพันธ์ หรือการแสดงผล ประชามติอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **บุญส่ง ศรีธำยันธ์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงาน โรงเรียนบ้านป่าปง สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย พบว่า “๑) ในภาพรวมผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารงาน โรงเรียนบ้านป่าปงอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการการเงินและพัสดุและด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านวิชาการพบว่า ผู้ปกครองพึงพอใจมากที่สุด โรงเรียนมีการวัดผลและประเมินผลอย่างถูกต้อง แล้วแจ้งผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน ด้านบุคลากร พบว่า ผู้ปกครองพึงพอใจมากที่สุด คณะครูมีมารยาทและความประพฤติอันเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียน ด้านธุรการ การเงินและพัสดุ พบว่า ผู้ปกครองพึงพอใจมากที่สุด มีการต้อนรับผู้มาติดต่อราชการกับทาง โรงเรียนเป็นอย่างดีด้านกิจการนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองพึงพอใจมากที่สุดจัดให้มีบริการอาหารกลางวันฟรีแก่นักเรียนที่ด้อยโอกาส ด้านอาคารสถานที่ พบว่า ผู้ปกครองพึงพอใจมากที่สุด จัดบริการให้มีห้องปฏิบัติการต่างๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่นห้องวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา เป็นต้น และด้านความสัมพันธ์กับชุมชนมีส่วนร่วมกันในการสร้างโรงเรียนให้ปลอดภัยจากปัญหาอบายมุขและความรุนแรง เช่น ยาเสพติด การพนันการข่มขู่ เป็นต้น ๒) แนวทางการสร้างความพึงพอใจต่อการบริหารงาน โรงเรียนบ้านป่าปง พบว่า พบว่า ผู้ปกครองพึงพอใจกับแนวทางการบริหารงานของโรงเรียนทั้ง ๖ ด้านที่ผ่านมาโดยเน้นทางโรงเรียนให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นอันดับแรก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากคือการแต่งตั้งครูเป็นคณะกรรมการกำกับติดตามผลการดำเนินงานในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการแต่งตั้งครูเป็นคณะกรรมการกำกับติดตามผลการดำเนินงานในสถานศึกษา บุคลากรมีส่วนร่วมในการศึกษา และพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการปฏิบัติงานของสถานศึกษา การให้อำนาจเป็นการเพิ่มหรือพัฒนาทักษะหรือขีดความสามารถในการบริหาร การมีส่วนร่วมจึงมีความสัมพันธ์กับการให้อำนาจองค์การเป็นปัจจัยพื้นฐานของการให้อำนาจ และมักจะเป็นรากฐานสำคัญของการให้ความช่วยเหลือด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ไพศาล ตั้งสมบูรณ์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ผลการศึกษาพบว่า “๑. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ๒. ความคาดหวังต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร

ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาครในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ๓. การปฏิบัติจริงและความคาดหวังต่อการให้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ไม่มีความแตกต่างกัน แต่ค่าเฉลี่ยของความคาดหวังสูงกว่าการปฏิบัติจริง

๕) ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรตระหนักถึงความรับผิดชอบ และเห็นคุณค่าในการใช้ทรัพยากร จัดให้มีปฏิทินปฏิบัติงานด้านต่างๆ และควบคุมให้มีการดำเนินการตามกำหนดการ มุ่งเน้นให้ครูปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน ความมุ่งมั่นและตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถให้บรรลุผลสำเร็จสอดคล้องตามกฎ ระเบียบขององค์กร ปฏิบัติงานอย่างมีจิตสำนึกต่อหน้าที่ สังคม ประชาชน และประเทศชาติ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้รับบริการและส่วนรวมเป็นสำคัญ รวมทั้งยอมรับผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานดังกล่าวทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย ตลอดจนพร้อมแสดงข้อเท็จจริงในการประกอบภารกิจต่อสาธารณชน สามารถชี้แจงเหตุผลได้และพร้อมรับการตรวจสอบจากสาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระยยุทธนา ชุดทองม้วน** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน โปลิตecnิกสถานนา เชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๑. พฤติกรรมการใช้หลักธรรมาภิบาลของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน โปลิตecnิกสถานนา เชียงใหม่ พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับได้ดังนี้คือด้านความรับผิดชอบ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านนิติธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านความคุ้มค่าและ ด้านคุณธรรม ๒. การพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาลของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน โปลิตecnิกสถานนา เชียงใหม่ พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การแก้ปัญหาในโรงเรียน โดยวิธี ประนีประนอมและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้ชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง ๓. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน พบว่า ด้านนิติธรรม ควรให้มีการพิจารณาความดีความชอบ โดยคำนึงถึงผลการปฏิบัติงานเป็นหลัก ด้านคุณธรรมผู้บริหารควรจัดทำใบประกาศให้กับบุคลากรที่มีคุณธรรม จริยธรรม ด้านความโปร่งใสควรดำเนินการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ให้เป็นไปตามความต้องการของผู้สอน ด้านการมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบควรมีการตรวจสอบผลการพัฒนาการศึกษาตามภารกิจที่รับผิดชอบของหน่วยงานและด้านความคุ้มค่าควรมีการรักษาและซ่อมแซมวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีเสมอ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ บุคลากรมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรมีส่วนร่วม

รับผิดชอบปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานและการสร้างความตระหนักในสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ และร่วมชื่นชมผลงาน ด้านหลักความรับผิดชอบผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เสริม เกื้องษ์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครตรัง ผลการศึกษาพบว่า “๑. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครตรัง ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรกคือ ๑) หลักความรับผิดชอบ ๒) หลักนิติธรรม ๓) หลักคุณธรรม ตามลำดับ ๒. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาลหลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า ต่างกัน ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาลหลักคุณธรรมต่างกัน ผู้บริหารที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมและหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ ต่างกัน ผู้บริหารที่มีจำนวนครั้งการเข้าฝึกอบรมพัฒนางานต่างกันมีการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารงานสถานศึกษาโดยภาพรวม ด้านหลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า ต่างกัน ๓. ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารต้องยึดหลักระเบียบและปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านหลักคุณธรรม ต้องยึดมั่นในความถูกต้อง ด้านหลักความโปร่งใส ต้องรายงานข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ด้านหลักการมีส่วนร่วม ต้องให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมคิดร่วมทำร่วมตรวจสอบ และร่วมชื่นชมผลงาน ด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านหลักความคุ้มค่า ผู้บริหารได้ใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุดแต่ควรเพิ่มการปฏิบัติให้ต่อเนื่อง สม่่าเสมอ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ การมุ่งเน้นให้ครูปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารกำหนดหน้าที่รับผิดชอบงานต่าง ๆ ของบุคลากรไม่เหมาะสมกับความถนัด มุ่งเน้นให้ครูปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน การรู้จักหน้าที่ที่ตนต้องกระทำ ต้องปฏิบัติไม่คำนึงถึงสิทธิเพียงอย่างเดียว เช่น เป็นนักเรียนมีสิทธิที่จะเรียนหนังสือ ความรับผิดชอบของการเป็นนักเรียนก็ คือ ต้องมาเรียนสม่่าเสมอ ความรับผิดชอบจึงเป็นการกระทำ หรือการกระทำตามสถานภาพของบุคคลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สามารถ อินทามูล** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕” ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๑. การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้ หลักนิติธรรม หลัก

คุณธรรม ความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่าในการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๒. เปรียบเทียบการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกัน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ พบว่าการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในทุกหลักยกเว้น หลักความคุ้มค่า และเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไปกับ ตั้งแต่ ๑ - ๕ ปี มีการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมและหลักความคุ้มค่าส่วนผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตั้งแต่ ๑ - ๕ ปีกับ ตั้งแต่ ๖ ปีลงมา มีการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในหลักนิติธรรมและหลักความโปร่งใส ๓. ปัญหาในการใช้ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือผู้บริหารกำหนดหน้าที่รับผิดชอบงานต่างๆของบุคลากร ไม่เหมาะสมกับความถนัดรองลงมาคือบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการงบประมาณของสถานศึกษาและผู้บริหารไม่ได้ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่กำหนดขึ้น ๔. แนวทางการใช้ ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ ที่สำคัญ คือผู้บริหารควรกำหนดแผนและขั้นตอนการรับผิดชอบงานต่าง ๆ โดยชี้แจงการปฏิบัติงานให้ชัดเจนและมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมให้บุคลากรทำตามกฎระเบียบ ข้อบังคับอย่างเคร่งครัดและต้องมีการลงโทษบุคลากรที่ประพฤติผิดกฎระเบียบ ข้อบังคับอย่างจริงจังและควรจัดกิจกรรมเพื่อยกย่อง เชิดชูบุคลากรที่ปฏิบัติงานดีเด่นเป็นประจำ

๖) **ด้านหลักความคุ้มค่า** พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการควบคุมกำกับให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานเต็มความรู้เต็มความสามารถและเต็มเวลาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำ และใช้แหล่งเรียนรู้อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดและการมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของครูอย่างเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **มณีรัตน์ ภิญโญ ภาพตฤณ** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต ๓” ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๑. การบริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมมีการบริหารตามหลักการทุกหลักการอยู่ในระดับมากทุกด้านและทุกเรื่องยกเว้นการบริหารงานวิชาการตามหลักนิติธรรมในเรื่อง การจัดการหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ๒. การเปรียบเทียบการบริหาร

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลจำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยภาพรวม โรงเรียนขนาดใหญ่มีการบริหารงานตามหลักนิติธรรมหลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่ามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กมีการบริหารงานตามหลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่ามากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ๒.๑ การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนทุกขนาดบริหารตามหลักนิติธรรมไม่แตกต่างกันทุกข้อ โรงเรียนขนาดใหญ่บริหารงานตามหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมหลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า ในเรื่องการจัดซื้อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอนกรณีพิเศษและพัฒนาการเรียนการสอน ตามหลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่าในเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็กมีการบริหารงานตามหลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่าในเรื่อง การจัดการจัดซื้อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอนตามหลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่าในเรื่องกรณีพิเศษและพัฒนาการเรียนการสอน และตามหลักความคุ้มค่าในเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ๒.๒ การบริหารงานบุคลากร โรงเรียนขนาดใหญ่บริหารงานตามหลักนิติธรรม ในเรื่องการวางแผนอัตราบุคลากรและตามหลักธรรมาภิบาลทุกหลักการ ในเรื่องการบริหารรักษาบุคลากรการพัฒนาบุคลากรและการประเมินบุคลากร มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็กบริหารงานตามหลักนิติธรรม ในเรื่องการวางแผนอัตราบุคลากร ตามหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใสหลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่าในเรื่องการบริหารรักษาบุคลากรตามหลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่าในเรื่อง การพัฒนาบุคลากรและตามหลักความรับผิดชอบหลักความคุ้มค่าในเรื่อง การประเมินบุคลากร มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ๒.๓ การบริหารงานงบประมาณ โรงเรียนทุกขนาดบริหารงานตามหลักนิติธรรมหลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน โรงเรียนขนาดใหญ่บริหารงานตามหลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่าในเรื่อง การบริหารพัสดุครุภัณฑ์ตาม หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่าในเรื่อง การระดมทรัพยากรและการจัดการสินทรัพย์ และตามหลักการมีส่วนร่วม ในเรื่องการตรวจสอบติดตามและประเมินผล มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็กบริหารงานตามหลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่าในเรื่อง การบริหารพัสดุครุภัณฑ์และตามหลักการมีส่วนร่วม ในเรื่องการระดมทรัพยากรและการจัดการสินทรัพย์ มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็กบริหารงานตามหลักการมีส่วนร่วมในเรื่อง การบริหารพัสดุครุภัณฑ์มากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ๒.๔ การบริหารงานทั่วไป โรงเรียนทุกขนาดบริหารงานตามหลักคุณธรรมหลักความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน โรงเรียนขนาดใหญ่บริหารงานตามหลักนิติธรรมในเรื่องงานกิจกรรมนักเรียนและบริการต่าง ๆ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ

ชุมชนตามหลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมในเรื่อง งานอาคารสถานที่ตาม หลักการมีส่วนร่วมในเรื่อง การวางแผน อำนวยการและประสานงาน มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็กบริหารงานตามหลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่าในเรื่อง งานอาคารสถานที่ และตามหลักการมีส่วนร่วมในเรื่อง การวางแผนอำนวยการ และประสานงาน มากกว่าโรงเรียน ขนาดกลาง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ การควบคุม กำกับให้ บุคลากรได้ปฏิบัติงานเต็มความรู้ เต็มความสามารถ และเต็มเวลา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะการควบคุม กำกับ ให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานเต็มความรู้ เต็มความสามารถ และการจัดสื่อและ วัสดุเพื่อการเรียนการสอนการนิเทศและพัฒนาการเรียนการสอน สร้างความตระหนักให้กับบุคคล ด้วยความเสียสละและอุทิศตนในการปฏิบัติงานให้กับสถานศึกษา การบริหารพัสดุครุภัณฑ์ การ ระดมทรัพยากรและการจัดการสินทรัพย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **มณีรัตน์ ภิญโญภาพสฤต** ได้ ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานครเขต ๓” ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ๑. การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวม มีการบริหารตาม หลักการทุกหลักการอยู่ในระดับมากทุกด้านและทุกเรื่องยกเว้นการบริหารงานวิชาการตามหลักนิติ ธรรมในเรื่อง การจัดการหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การวัดและ ประเมินผลการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ๒. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม โรงเรียนขนาดใหญ่มี การบริหารงานตามหลักนิติธรรมหลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและ โรงเรียนขนาดเล็กมีการบริหารงานตามหลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่ามากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ๒.๑ การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนทุกขนาดบริหารตามหลักนิติ ธรรมไม่แตกต่างกันทุกข้อ โรงเรียนขนาดใหญ่บริหารงานตามหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมหลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า ในเรื่องการจัดสื่อและวัสดุเพื่อการ เรียนการสอนการนิเทศและพัฒนาการเรียนการสอน ตามหลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่าในเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็กมีการบริหารงานตามหลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่าในเรื่อง การจัดการจัด สื่อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอนตามหลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่าใน เรื่องการนิเทศและพัฒนาการเรียนการสอน และตามหลักความคุ้มค่าในเรื่องการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ๒.๒ การบริหารงานบุคลากร โรงเรียนขนาดใหญ่

บริหารงานตามหลักนิติธรรม ในเรื่องการวางแผนอัตรานุคลากรและตามหลักธรรมาภิบาลทุก
 หลักการ ในเรื่องการบำรุงรักษาบุคลากรการพัฒนาบุคลากรและการประเมินบุคลากร มากกว่า
 โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็กบริหารงานตามหลักนิติธรรม ในเรื่องการวางแผนอัตร
 นุคลากร ตามหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใสหลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความ
 คำนึงถึงในเรื่องการบำรุงรักษาบุคลากรตามหลักความโปร่งใส หลักความคำนึงถึงในเรื่อง การพัฒนา
 บุคลากรและตามหลักความรับผิดชอบหลักความคำนึงถึงในเรื่อง การประเมินบุคลากร มากกว่า
 โรงเรียนขนาดกลาง ๒.๓ การบริหารงานงบประมาณ โรงเรียนทุกขนาดบริหารงานตามหลักนิติ
 ธรรมหลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน โรงเรียนขนาดใหญ่บริหารงานตามหลัก
 ความโปร่งใส หลักความคำนึงถึงในเรื่อง การบริหารพัสดุครุภัณฑ์ตาม หลักการมีส่วนร่วม หลักความ
 คำนึงถึงในเรื่อง การระดมทรัพยากรและการจัดการสินทรัพย์ และตามหลักการมีส่วนร่วม ในเรื่องการ
 ตรวจสอบติดตามและประเมินผล มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็กบริหารงานตาม
 หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความคำนึงถึงในเรื่อง การบริหารพัสดุครุภัณฑ์และตาม
 หลักการมีส่วนร่วม ในเรื่องการระดมทรัพยากรและการจัดการสินทรัพย์ มากกว่าโรงเรียนขนาด
 กลาง โรงเรียนขนาดเล็กบริหารงานตามหลักการมีส่วนร่วมในเรื่อง การบริหารพัสดุครุภัณฑ์
 มากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ๒.๔ การบริหารงานทั่วไป โรงเรียนทุกขนาดบริหารงานตามหลัก
 คุณธรรมหลักความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน โรงเรียนขนาดใหญ่บริหารงานตามหลักนิติธรรมใน
 เรื่องงานกิจกรรมนักเรียนและบริการต่าง ๆ และงานความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนตาม
 หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมในเรื่อง งานอาคารสถานที่ตามหลักการมีส่วน
 ร่วมในเรื่อง การวางแผน อำนวยการและประสานงาน มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาด
 เล็กบริหารงานตามหลักการมีส่วนร่วม หลักความคำนึงถึงในเรื่อง งานอาคารสถานที่และตามหลักการ
 มีส่วนร่วมในเรื่อง การวางแผนอำนวยการ และประสานงาน มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ที่ระดับ
 นัยสำคัญทางสถิติ .๐๕

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ บุคลากรจัดการ
 เรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจ
 เป็นเพราะบุคลากรจัดการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 การควบคุมกำกับให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานเต็มความรู้เต็มความสามารถและเต็มเวลา ซึ่งสอดคล้อง
 กับงานวิจัยของ **สามารถ อินทามูล** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของ
 ผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕” ผลการศึกษาพบว่า ๑. การใช้
 ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 เชียงใหม่เขต ๕ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม ความโปร่งใส หลักการมี

ส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่าในการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๒. เปรียบเทียบการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกันในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ พบว่า การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในทุกหลักยกเว้น หลักความคุ้มค่าและเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไปกับ ตั้งแต่ ๗ - ๙ ปี มีการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใสหลักการมีส่วนร่วมและหลักความคุ้มค่าส่วนผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตั้งแต่ ๗ - ๙ ปีกับ ตั้งแต่ ๖ ปีลงมา มีการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในหลักนิติธรรมและหลักความโปร่งใส ๓. ปัญหาในการใช้ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารกำหนดหน้าที่รับผิดชอบงานต่าง ๆ ของบุคลากรไม่เหมาะสมกับความถนัดรองลงมาคือบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการงบประมาณของสถานศึกษาและผู้บริหาร ไม่ได้ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติ ตาม กฎ ระเบียบข้อบังคับที่กำหนดขึ้น ๔. แนวทางในการใช้ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ ที่สำคัญคือผู้บริหารควรกำหนดแผนและขั้นตอนการรับผิดชอบงานต่าง ๆ โดยชี้แจงการปฏิบัติงานให้ชัดเจนและมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมให้บุคลากรทำตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับอย่างเคร่งครัดและต้องมีการลงโทษบุคลากรที่ประพฤติผิดกฎระเบียบ ข้อบังคับอย่างจริงจังและควรจัดกิจกรรมเพื่อยกย่อง เชิดชูบุคลากรที่ปฏิบัติงานดีเด่นเป็นประจำ

๕.๒.๒ การทดสอบสมมติฐานความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกฎระเบียบเป็นหลัก

ในการบริหารงานบุคคลและงบประมาณ เข้าใจและดำเนินงานตามแนวปฏิบัติ ตามมาตรฐานวิชาชีพครูตาม สร้างจิตสำนึกแก่เพื่อนร่วมงานและผู้ได้บังคับบัญชาในการใช้ กฎ ระเบียบด้วยความ เป็นธรรม รับรู้และอธิบายถึงความเปลี่ยนแปลงทางด้านกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดำเนินการปรับปรุงกฎ ระเบียบ และกระบวนการการทำงาน ได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของ กฎหมาย ได้รวบรวมและศึกษาความรู้เรื่อง กฎ ระเบียบ ของหน่วยงานและเผยแพร่ให้ครูได้ถือ ปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งไม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **จ่านงค์ นาหนองตูม** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไป ใช้ในการบริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๔ พบว่า “๑) การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการ บริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๔ โดยรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมาก ๒) ข้าราชการครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลัก ธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับมี นัยสำคัญทางสถิติ .๐๕ ๓) ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ที่ระดับมีนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕ ๔) ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษา โดย ภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับมีนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕

๒) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อ การบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุต่างกัน มี ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัด บุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบาย ได้ว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ไม่ แตกต่างกัน เพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการรับรู้ รับทราบบทบาทของสถานศึกษาที่ สามารถอนุมัติผลการเรียนได้ทุกระดับ เข้าใจ และยึดกฎระเบียบเป็นหลักในการบริหารงานบุคคล และงบประมาณ เข้าใจและดำเนินงานตามแนวปฏิบัติ ตามมาตรฐานวิชาชีพครู สร้างจิตสำนึกแก่ เพื่อนร่วมงานและผู้ได้บังคับบัญชาในการ ใช้ กฎ ระเบียบด้วยความ เป็นธรรม รับรู้และอธิบายถึง ความเปลี่ยนแปลงทางด้านกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ประเสริฐ อาสนาภิพย์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานกลุ่ม โรงเรียนดงมูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒” พบว่า ๑) ผลการศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนดงมูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยรวม และรายด้านพบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ๒) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนดงมูลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนแยกตามสถานภาพ พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงานทั้งโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ๓) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนดงมูลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนแยกตามขนาดโรงเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงานทั้งโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ๔) ความคิดเห็นข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนดงมูลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ที่ควรปฏิบัติเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก คือ (๑) การปฏิบัติตามหลักนิติธรรม (๒) การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและการปฏิบัติตามหลักความมีส่วนร่วม (๓) การปฏิบัติตามหลักความรับผิดชอบ

๓) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของ โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของ โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง ๖ ด้านจำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของ โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ภาณุรุจ ทรายสมุทร** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดลำปาง” พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดลำปางอยู่ในระดับมากทุกด้านและลำดับความพึงพอใจในแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการปกครองนักเรียน ด้านวิชาการ ด้านบริการ ด้านอาคารสถานที่และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาใน

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดลำปาง ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันอาชีพต่างกัน และที่มีนักเรียนที่เรียนระดับชั้นต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในทุกด้านแตกต่างกัน

**๕.๒.๓ การศึกษาวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลัก
ธรรมาภิบาล ของโรงเรียนนิสิตาณโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์** มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑) ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ข้อที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ ควรส่งเสริม ให้บุคลากร
ในสถานศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อตกลงของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บุคลากร
ในสถานศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อตกลงของสถานศึกษาไม่เป็นที่ชัดเจนต่อนักเรียนและ
ผู้ปกครองซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เสริม เกื้อสงฆ์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการใช้
หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครตรัง” ผลการศึกษาพบว่า ๑. ผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครตรัง ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่
ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก คือ ๑) หลักความรับผิดชอบ ๒) หลัก
นิติธรรม ๓) หลักคุณธรรม ตามลำดับ ๒. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีการใช้หลัก
ธรรมาภิบาลหลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า ต่างกัน ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการใช้
หลักธรรมาภิบาลหลักคุณธรรมต่างกัน ผู้บริหารที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาลโดย
ภาพรวมและหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ ต่างกัน
ผู้บริหารที่มีจำนวนครั้งการเข้าฝึกอบรมพัฒนางานต่างกันมีการใช้หลักธรรมาภิบาลในการ
บริหารงานสถานศึกษาโดยภาพรวม ด้านหลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่าต่างกัน ๓.
ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านหลักนิติ
ธรรม ผู้บริหารต้องยึดหลักระเบียบและปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านหลักคุณธรรม ต้องยึด
หลักในความถูกต้อง ด้านหลักความโปร่งใส ต้องรายงานข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ด้านหลักการมี
ส่วนร่วม ต้องให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ และร่วมชื่น
ชมผลงาน ด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านหลักความคุ้มค่า ผู้บริหาร
ได้ใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุดแต่ควรเพิ่มการปฏิบัติให้ต่อเนื่อง สม่าเสมอ

๒) ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ข้อที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ ควรสอดแทรกคุณธรรม
จริยธรรม ในการบริหาร และจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนเป็นสถานที่ให้
ความรู้ จึงเป็นที่มุ่งหวังของประชาชนและผู้ปกครองที่ต้องการเน้น เรื่องการสอดแทรกคุณ
คุณธรรม จริยธรรม ในการบริหาร และการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น
ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างจริงจัง ข้อเสนอแนะผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งครูไป
อบรมหรือจัดอบรมภายใน โรงเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพของครูให้ดียิ่งขึ้น ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับ
งานวิจัยของ **ศิริยา โฉแก้ว** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล :

กรณีศึกษาโรงเรียนสิริวิฑูวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการศึกษาพบว่า (๑) สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสิริวิฑูวิทยาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักความคุ้มค่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ในขณะที่ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด (๒) การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนสิริวิฑูวิทยาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอนพบว่ามีความแตกต่างกันและที่แตกต่างกันมากที่สุด คือ ด้านหลักนิติธรรมและแตกต่างกันน้อยที่สุด คือ ด้านหลักคุณธรรม (๓) ปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนสิริวิฑูวิทยาที่พบคือ นักเรียนครู และผู้ปกครองยังขาดระเบียบ ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างจริงจัง ข้อเสนอแนะผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งครูไปอบรมหรือจัดอบรมภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพของครูให้ดียิ่งขึ้นและควรสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้สอน

๓) ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ข้อที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ ควรมีการทำรายงานผลการจัดการศึกษาประจำปีเสนอผู้เกี่ยวข้อง และสาธารณชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนเป็นจุดศูนย์กลางของความรู้และจุดศูนย์รวมของเยาวชน การแสดงออกซึ่งความโปร่งใสตรวจสอบได้จึงเป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายต้องการให้เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **จรรยา พวงเงินมาก** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑ พบว่า “๑) ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง มีอายุ ๕๑ - ๖๐ ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีและมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าหรือเท่ากับ ๒๑ ปีขึ้นไป ๒) ครูผู้สอนมีทักษะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลมากที่สุดของแต่ละด้าน คือ ผู้บริหารยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรมอันดีงามไม่คอร์รัปชั่น ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ในวิชาชีพแสวงหาผลประโยชน์ ผู้บริหารสนับสนุนการทำงานเป็นทีมและการทำงานแบบมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารไม่ใช่ตำแหน่งอำนาจหน้าที่ของตนเองเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ใด ๆ โดยชอบธรรม ๓) ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑ มีทักษะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ดังนี้คือ ผู้บริหารประพฤติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและจริงจังต่อทุกคน ผู้บริหารให้บุคลากรมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ การประชาสัมพันธ์หรือการแสดงผลงานได้อย่างสม่ำเสมอ บุคลากรมีความพึงพอใจในการดำเนินการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ผู้บริหารมีเทคนิควิธีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดความเลื่อมใสเชื่อถือศรัทธาในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารมีความตระหนักและสำนึกในหน้าที่ ที่มีต่อโรงเรียนและสังคม ผู้บริหารเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างกันและกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน ผู้บริหารกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อที่ประชุมและผู้อื่นด้วยเหตุผล ผู้บริหารปฏิบัติงานโดยยึด

ผลประโยชน์ของส่วนรวมและนักเรียนเป็นหลัก ผู้บริหารวางมาตรฐานและมาตรการการทำงานที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับได้จากการปฏิบัติงานในทุกด้านทั้งด้านดีและด้านเสีย ผู้บริหารไม่ใช้ตำแหน่งอำนาจหน้าที่ของตนเองเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ใดๆ โดยไม่ชอบธรรมผู้บริหารรับผิดชอบคำสั่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและกล้ารับผิดชอบในการตัดสินใจของตน ๔) ครูผู้สอนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลมากที่สุดของแต่ละด้าน คือ มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน (ข้อสัจจริงใจมีคุณธรรม) ฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบในหน้าที่ไม่ละเลยหรือละทิ้งงาน

๔) ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ข้อที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ ควรจัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนมีการจัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นน้อย และการใช้ความรู้และทรัพยากรจากชุมชนยังไม่เต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เสริม เกื้อสังข์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครตรัง” ผลการศึกษาพบว่า ๑. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครตรัง ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก คือ ๑) หลักความรับผิดชอบต่อ ๒) หลักนิติธรรม ๓) หลักคุณธรรม ตามลำดับ ๒. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาลหลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า ต่างกัน ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาลหลักคุณธรรมต่างกัน ผู้บริหารที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมและหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบต่อ ต่างกัน ผู้บริหารที่มีจำนวนครั้งการเข้าฝึกอบรมพัฒนางานต่างกันมีการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารงานสถานศึกษาโดยภาพรวม ด้านหลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า ต่างกัน ๓. ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารต้องยึดหลักระเบียบและปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านหลักคุณธรรม ต้องยึดมั่นในความถูกต้อง ด้านหลักความโปร่งใส ต้องรายงานข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ด้านหลักการมีส่วนร่วม ต้องให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ และร่วมชื่นชมผลงาน ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านหลักความคุ้มค่า ผู้บริหารได้ใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุดแต่ควรเพิ่มการปฏิบัติให้ต่อเนื่องสม่ำเสมอ

๕) ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ พบว่า ข้อที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ ควรมุ่งเน้นให้ครูปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อ และกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมุ่งเน้นให้ครูปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อ และกล้าที่จะยอมรับผลจาก

การกระทำของตนเป็นสิ่งที่ควรปลูกฝังและเอาใจใส่เพิ่มมากขึ้นเพื่อการพัฒนาเยาวชน ผู้บริหารควรกำหนดแผนและขั้นตอนการรับผิดชอบงานต่าง ๆ โดยชี้แจงการปฏิบัติงานให้ชัดเจนและมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมให้บุคลากรทำตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับอย่างเคร่งครัดและต้องมีการลงโทษบุคลากรที่ประพฤติดังกฎระเบียบ เพื่อการพัฒนาประเทศสืบต่อไป ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ธามารด อินตามูล** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕” ผลการศึกษาพบว่า ๑. การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม ความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่าในการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๒. เปรียบเทียบการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกัน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ พบว่า การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในทุกหลักยกเว้น หลักความคุ้มค่าและเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไปกับ ตั้งแต่ ๑ - ๙ ปี มีการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใสหลักการมีส่วนร่วมและหลักความคุ้มค่า ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตั้งแต่ ๑ - ๙ ปีกับ ตั้งแต่ ๑ ปีลงมา มีการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในหลักนิติธรรมและหลักความโปร่งใส ๓. ปัญหาในการใช้ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือผู้บริหารกำหนดหน้าที่รับผิดชอบงานต่าง ๆ ของบุคลากร ไม่เหมาะสมกับความถนัดรองลงมาคือบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการงบประมาณของสถานศึกษาและผู้บริหารไม่ได้ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดขึ้น ๔. แนวทางในการใช้ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๕ ที่สำคัญคือผู้บริหารควรกำหนดแผนและขั้นตอนการรับผิดชอบงานต่าง ๆ โดยชี้แจงการปฏิบัติงานให้ชัดเจนและมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมให้บุคลากรทำตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับอย่างเคร่งครัดและต้องมีการลงโทษบุคลากรที่ประพฤติดังกฎระเบียบ ข้อบังคับอย่างจริงจังและควรจัดกิจกรรมเพื่อยกย่อง เชิดชูบุคลากรที่ปฏิบัติงานดีเด่นเป็นประจำ

๖) **ด้านหลักความคุ้มค่า** พบว่า ข้อที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ ควรมีการรักษาและซ่อมแซมครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการรักษาและ

ซ่อมแซมครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีเสมอช่วยให้คุณภาพในการใช้งานวัสดุอาคารสถานที่ สิ่งของต่าง ๆ ยืดอายุการใช้งานให้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระยุพธนา หุคทองม้วน** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของคณะกรรมการบริหาร โรงเรียน โปลิตecnิกสถานนาเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า ๑. พฤติกรรมการใช้หลักธรรมาภิบาลของคณะกรรมการบริหาร โรงเรียน โปลิตecnิกสถานนาเชียงใหม่ พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับ ได้ดังนี้ คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านนิติธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านความคุ้มค่าและด้านคุณธรรม ๒. การพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของคณะกรรมการบริหาร โรงเรียน โปลิตecnิกสถานนาเชียงใหม่ พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การแก้ปัญหาในโรงเรียน โดยวิธีประนีประนอม และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้ชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง ๓. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของคณะกรรมการบริหาร โรงเรียน พบว่า ด้านนิติธรรม ควรให้มีการพิจารณาความดีความชอบโดยคำนึงถึงผลการปฏิบัติงานเป็นหลัก ด้านคุณธรรมผู้บริหารควรจัดทำใบประกาศให้กับบุคลากรที่มีคุณธรรม จริยธรรม ด้านความโปร่งใส ควรดำเนินการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ให้เป็นไปตามความต้องการของผู้สอน ด้านการมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านความรับผิดชอบควรมีการตรวจสอบผลการพัฒนาการศึกษาตามภารกิจที่รับผิดชอบของหน่วยงาน และด้านความคุ้มค่าควรมีการรักษาและซ่อมแซมวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีเสมอ

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผล โดยแบ่งเป็น ๒ ระดับ ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรรักษาแนวทางการปฏิบัติการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ให้เป็นมาตรฐานแนวทางการปฏิบัติและอยู่ในระดับสูงขึ้นไป

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรยึดแนวทางการใช้พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารในโรงเรียน ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันต่อไป

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรทำการสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์ตามความจำเป็นและประโยชน์ใช้สอยในการปฏิบัติงานให้กับสถานศึกษา ปรับปรุงและพัฒนาให้มีการรณรงค์ให้ผู้บริหาร ครูและนักเรียนมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

และแบ่งเป็นรายด้านในการเสนอแนะเชิงนโยบายตามลำดับดังนี้

๑) ด้านหลักนิติธรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานมาก ดังนั้นจึงควรรักษาคุณภาพการทำงานให้สอดคล้องกับหลักนิติธรรม ให้เป็นที่ยอมรับให้อยู่ในระดับดียิ่งขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การชี้แจงให้ครู นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนตามกฎระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรรักษาและพัฒนาคุณภาพการทำงานให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การประชาสัมพันธ์กฎระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษาให้ชุมชนรับทราบ อยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการประชาสัมพันธ์กฎระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษา ให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้นไป

๒) ด้านหลักคุณธรรม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นบุคลากรจึงควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีปฏิบัติต่อกันบุคคลและทั่วไปด้วยความสุภาพอ่อนโยนและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีวางตนต่อบุคคลทั่วไปอย่างเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และมีการให้รางวัลแก่บุคลากรที่ทำความดีให้มากขึ้นจะได้เป็นกำลังใจในการทำงาน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี อยู่ในระดับมาก ดังนั้นบุคลากรจึงควรรักษาการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้กับนักเรียนและวางตนต่อบุคคลทั่วไปอย่างเหมาะสม และพัฒนาให้อยู่ในระดับดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะและตรงต่อเวลา ซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้นบุคลากรจึงควรพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักคุณธรรมให้มากยิ่งขึ้นจนถึงระดับการพัฒนาที่มีมากที่สุด

๓) ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา มีการทำรายงานผลการจัดการศึกษาประจำปี เสนอผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนและปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้ เป็นที่ยอมรับของประชาชนมากยิ่งขึ้นและพัฒนาให้อยู่ในระดับดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การดำเนินการรับนักเรียนในเขตบริการอย่างโปร่งใส อยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรยึดถือหลักการดำเนินการรับนักเรียนในเขตบริการอย่างโปร่งใส จัดให้มี

การปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบันตรงกับความ เป็นจริงพร้อมเปิดเผยแก่บุคคลทั่วไปและพัฒนาให้อยู่ในระดับดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดให้มีระบบติดตามตรวจสอบงานด้านต่างๆ อยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรจัดให้มีระบบติดตามตรวจสอบงานด้านต่าง ๆ มีความโปร่งใสในวิธีการและสามารถตรวจสอบได้ ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการได้สะดวก มีระบบตรวจสอบที่ดี มีสื่อมวลชนที่เป็นอิสระในระดับดียิ่งขึ้นต่อไป

๔) ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรยึดถือแนวทางการปฏิบัติงาน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือบุคคลในองค์กรทุกระดับได้ร่วมรับรู้ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ รวมทั้งร่วมสนับสนุน ติดตามและพัฒนาการปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับรู้ในผลสำเร็จของการบริหารงานในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรรักษาการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับรู้ในผลสำเร็จของการบริหารงานในสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคลากรในหน่วยงานและประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ เพื่อให้เห็นแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจแก้ปัญหา รวมถึงดำเนินงานต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การแต่งตั้งครูเป็นคณะกรรมการกำกับติดตามผลการดำเนินงานในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรมีการแต่งตั้งครูเป็นคณะกรรมการกำกับติดตามผลการดำเนินงานในสถานศึกษา ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการศึกษาและพัฒนาให้อยู่ในระดับดียิ่งขึ้นต่อไป

๕) ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรสนับสนุนและมุ่งเน้นให้ครูปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน และตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถให้บรรลุผลสำเร็จให้อยู่ในระดับดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรมีส่วนร่วมรับผิดชอบปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรยึดถือการสร้างตระหนักรู้ในสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้อยู่ในระดับดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมุ่งเน้นให้ครูปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตนซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรมีการมุ่งเน้นให้ครูปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตนให้อยู่ในระดับดียิ่งขึ้นต่อไป

๖) ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรยึดถือ การปฏิบัติงานโดยมีการควบคุม กำกับ ให้นุคลากรได้ปฏิบัติงานเต็มความรู้เต็มความสามารถและ เต็มเวลาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำและใช้แหล่งเรียนรู้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีนานาชาติและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมบูรณ์ยั่งยืนให้ อยู่ในระดับดียิ่งขึ้นไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การควบคุมกำกับให้นุคลากรได้ปฏิบัติงานเต็มความรู้ เต็ม ความสามารถและเต็มเวลา อยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรรักษาระดับการทำงานสร้างความตระหนัก ให้กับให้นุคลากรได้ปฏิบัติงานเต็มความรู้เต็มความสามารถและเต็มเวลา รู้คุณค่าทรัพยากรของชาติ และบริหารงานด้วยความประหยัด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้อยู่ในระดับดียิ่งขึ้นไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรจัดการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ดังนั้น จึงควรยึดหลักการจัดการเรียนการสอน โดย เน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การควบคุม กำกับ ให้นุคลากรได้ปฏิบัติงาน เต็มความรู้ เต็มความสามารถและเต็มเวลา การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้อยู่ในระดับดียิ่งขึ้นไป

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

๑) ควรศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหาร โรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลใน สถานศึกษาระดับต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ

๒) ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ การบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนที่มีการบริหารรูปแบบเดียวกับหลักธรรมาภิบาล เช่น การบริหาร โดยใช้โรงเรียน เป็นฐานการบริหารแบบนิติบุคคล

๓) จากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ปัญหาที่ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอมามากที่สุดคือ ควรมีการทำรายงานผลการจัดการศึกษาประจำปีเสนอผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนจึงควรศึกษา แนวทางในการทำรายงานผลการจัดการศึกษาประจำปีเสนอผู้เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

๑) หนังสือทั่วไป

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๕.

๒) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

กัลยา แทนเอี่ยม. “การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร”.

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๔๘.

กเชนพงษ์ สุมาลย์โรจน์. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในอำเภอหนองม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต ๑”.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, ๒๕๕๐.

จรรยา พวงเงินมาก. “ทัศนคติของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑”.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, ๒๕๕๑.

จิรภัทร ศิริพรรณภรณ์. “ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตธนบุรีกรุงเทพมหานคร”.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๔๖.

จ่านงค์ นาหนองตม. “การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๔”.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, ๒๕๕๐.

เฉลิมชัย สมทว่า. “การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต ๑”.

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๔๗.

เฉลิม เทียงสงค์. “กรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพื้นดิน เขต ๒”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๕๑.

ชนิษฐ์ภัค สิงหลกะ. “การศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเอกชนเขตวัฒนากรุงเทพมหานคร”. **สารนิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๕.

ชานันท์ ถ้ำคู่. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเลิศหล้า”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๔๕.

ณัฐภา วงษาวดี. “ผลการเรียนรู้และความพึงพอใจ วิชาทัศนศิลป์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่สร้างมโนทัศน์ก่อนการเรียน”. **ปริญญาานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๑.

เทิดไทย อภิแสงปัญญา. “ปัญหาการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๕๑.

ธนันชัย รัตน์ไทรแก้ว. “การประเมินการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, ๒๕๔๕.

ธีระ ธนีวัน. “การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้นกรณีพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๔๖.

นิกร นวโชติรส. “การบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๐.

นิตากร ชัชวาลพาณิชย์. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกรพิทักษ์ศึกษา เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๘.

- บุญเกิด มรชัยภูมิ. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณภาพบริการภายใต้โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าศึกษาเฉพาะกรณีสถานีนอนามัยสักขี้อยู่ตำบลหนองไม้กองอำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร”. **สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.
- บุญญาภา สุทธิวงศ์. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนนุ่มประสงค์วิทยา จังหวัดนนทบุรี”. **ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, ๒๕๕๐.
- บุญส่ง ศรีสายัณห์. “ความพึงพอใจผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนบ้านป่าปงสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. สำนักบัณฑิตศึกษา : สถาบันราชภัฏเชียงราย, ๒๕๕๖.
- ปลั่งรัฐชัย โป๊ะไรสง. “หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย”. **สารนิพนธ์พัฒนาระบบและสวัสดิการมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๑.
- ประเสริฐ อาสนาทิพย์. “การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนดงมูลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, ๒๕๕๐.
- พระยุธนา ชูทองม้วน. “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๐.
- ไพฑูรย์ บัวชนิด. “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๒”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๕๐.
- ไพศาล ตั้งสมบูรณ์การ. “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร”. **สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๘.
- ภาณุรุจ ทรายสมุทร. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดลำปาง”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ๒๕๕๗.

- มนตรีรัตน์ ภิญโญภาพสกุล. “การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต ๓”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๔๕.
- มาลี ฉินนะโสศ. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานด้านวิชาการระดับปฐมวัย โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต ๒”. **ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, ๒๕๕๐.
- วิชัย โนนทิง. “สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต ๓”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๕๐.
- วินัย รำพรรณ. “ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการธนาคารออมสิน : กรณีศึกษาสำนักงานใหญ่”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จพระยา, ๒๕๔๖.
- ศิริยา โฉแก้วการ. “บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาโรงเรียนสิริวิทย์วิทยา จังหวัดสมุทรปราการ”. **ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ๒๕๔๕.
- สกุล หมั่นสุข. “ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาข้าราชการครูและผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต ๒”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, ๒๕๔๘.
- สุจิตรา มีจรัส. “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๐.
- สุจิตรา เรืองชนะพีช. “ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๕๕.
- สุนิษา ทักษาศตร์. “การศึกษาความพร้อมในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๔๖.
- สุวรรณ ทองคำ. “สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๕.

สุรินทร์ ส่งแสง. “ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดัง เขต ๒”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ๒๕๔๕.

สามารถ อินตามูล. “การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาย่างใหม่เขต ๕”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๘.

เสริม เกื้อสังข์, “การศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครตรัง”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาวิทาลัยราชภัฏภูเก็ต), ๒๕๕๑.

หมู่เพ็ง พันระจันทร์สุข. “สภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๗.

อุทัย กนกวุฒิพงศ์. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในการรับบริการแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จของประชาชนที่มาใช้บริการ ณ สำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๔๗.

๓) เอกสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร. “แนวทางการบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา”. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๒, (อัดสำเนา).

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร. “แนวทางการบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา”. กรุงเทพมหานคร : ห้องประชุมศูนย์ปฏิบัติการกระทรวง (MOC), ๒๕๕๒, (อัดสำเนา).

โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา. “ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา”. นุรีรัมย์ : โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา, ๒๕๕๐, (อัดสำเนา).

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. “การจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐ ตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)”. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, ๒๕๕๒, (อัดสำเนา).

สุรพล วิริยะบรรเจิด. “คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี”. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๕๑, (อัดสำเนา).

๒. ภาษาอังกฤษ

1.) Books

Maslow. Abraham Harold. **Motivation and Personality**. New York : Harpar & Row, 1970.

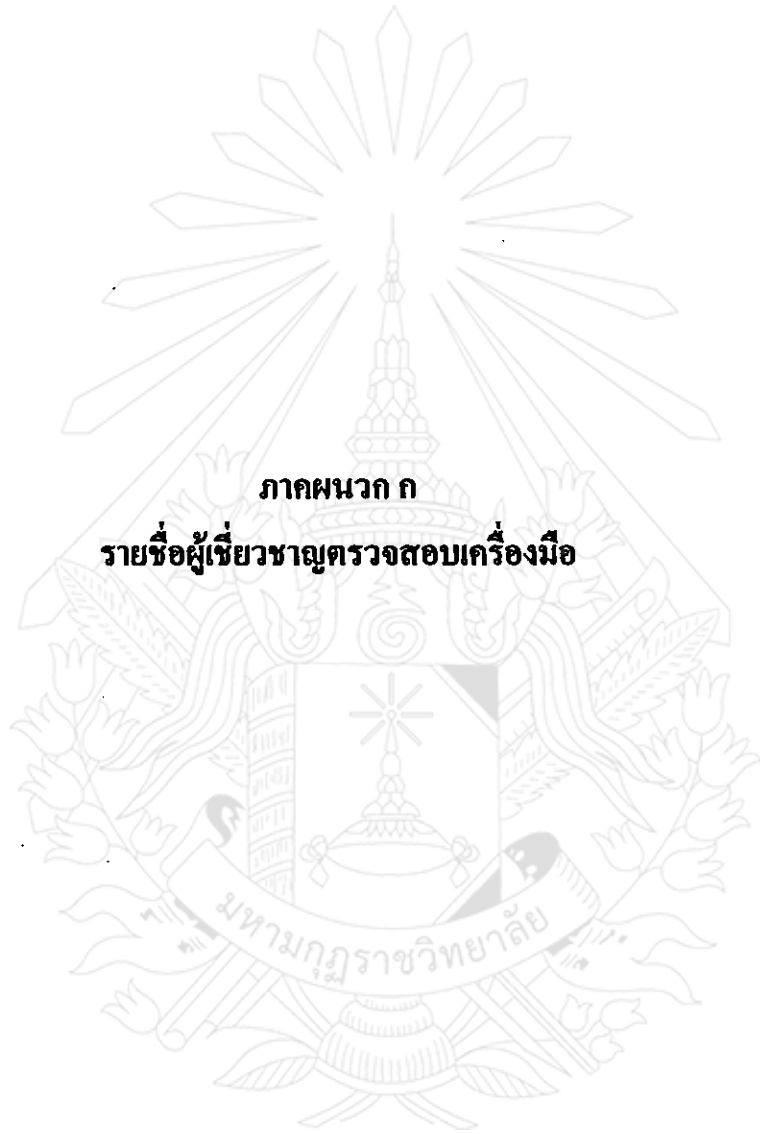
Yamane Taro. **Statistics An Introductory Analysis**. Tokyo : John Weatherhill, 1970.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

๑. ดร.ไพรัช พันชมภู

การศึกษา

น.ธ.เอก ป.ธ.๕
 พธ.บ.รัฐศาสตร์
 M.A. Public Administration
 Ph. D. Political Science

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตร้อยเอ็ด

๒. ดร.ศุภสิทธิ์ ไกรธิน

การศึกษา

ศศ.บ.การจัดการทั่วไป
 กศ.ม.การศึกษานอกระบบ
 ปรี.ค.วัฒนธรรมศาสตร์

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตร้อยเอ็ด

๓. นายบุญถึง ประเมื่อนมงคล

การศึกษา

น.ธ.เอก ป.ธ.๖
 ศษ.บ.สังคมศึกษา
 กศ.ม.การจัดการศึกษานอกระบบ

ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้จัดการและผู้อำนวยการ โรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ศร 6015/ ว 107

ศร 6015/ ว 106

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลี้ยวเมือง

ตำบลคงลาน อำเภอเมือง

จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เจริญพร ดร.สุรสิทธิ์ ไกรสิน

ด้วยพระวรสิงห์ วราโก (สิงห์โตอ่อน) นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตรการปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของ
ผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา
จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระราชปรีชิตวิมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. 0-4351-8364, 0-4351-6076

โทรสาร. 0-4351-4618

<http://www.rec.mbu.th>

- สิงห์โตอ่อน
พินิจดา มอญ / ดร. น. น.

ดร. สุรสิทธิ์ ไกรสิน

ศร 6015/ ว 106

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลียงเมือง
ตำบลดงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอดำเนินการขอความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เจริญพร ดร. ไพรัช พันชมภู

ด้วยพระวรสิงห์ วราโก (สิงห์โตอ่อน) นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของ
ผู้ประกอบการนักเรียน ที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสาน โกศลศึกษา
จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความเห็นชอบจากท่าน
ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระราชปรีดีวิมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. 0-4351-8364, 0-4351-6076

โทรสาร. 0-4351-4618

<http://www.rec.mbu.th>

ทวิชัย / ดร. ไพรัช พันชมภู
ขอความเห็นชอบ / 15/5/53
ขอความเห็นชอบ / 15/5/53
แค. พ. ๒๐๑๖
(ดร. ไพรัช พันชมภู)

ศธ 6015/ว 106

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลี้ยวเมือง
ตำบลคงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เจริญพร นายบุญถึง ประเมิณมงคลกุล

ด้วยพระวรสิงห์ วราโ (สิงห์โตอ่อน) นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอบความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระราชปรีชิตวิมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

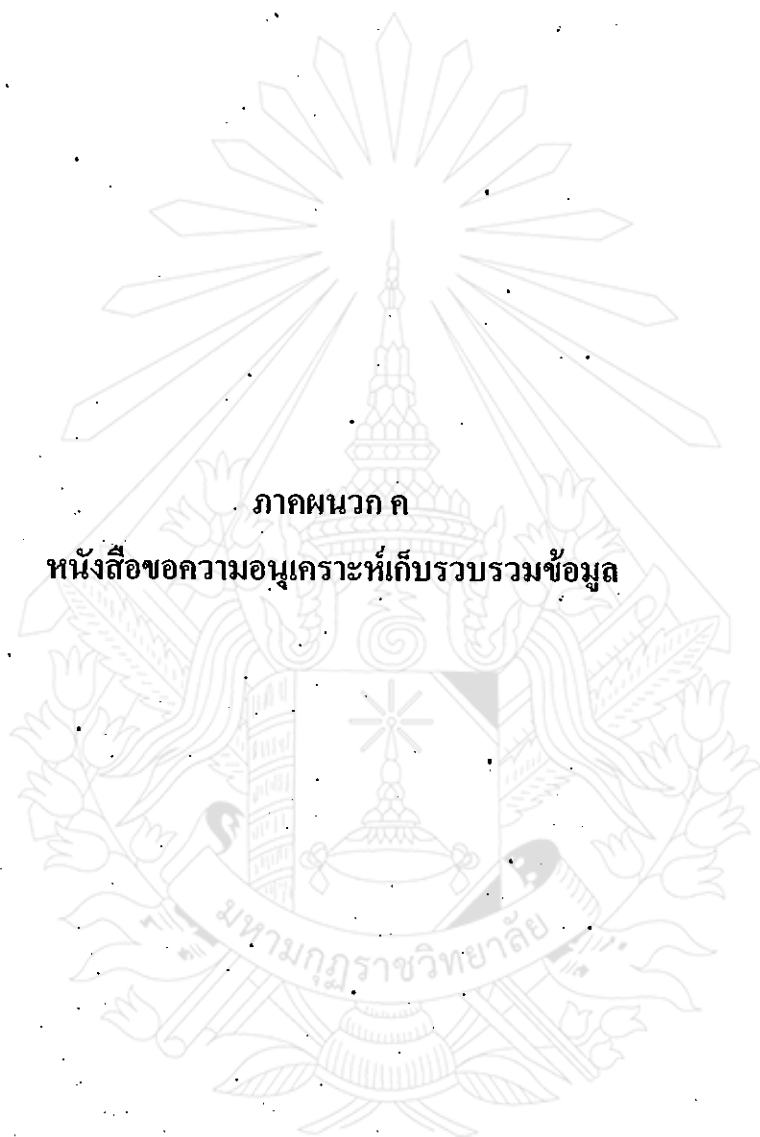
ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. 0-4351-8364, 0-4351-6076

โทรสาร. 0-4351-4618

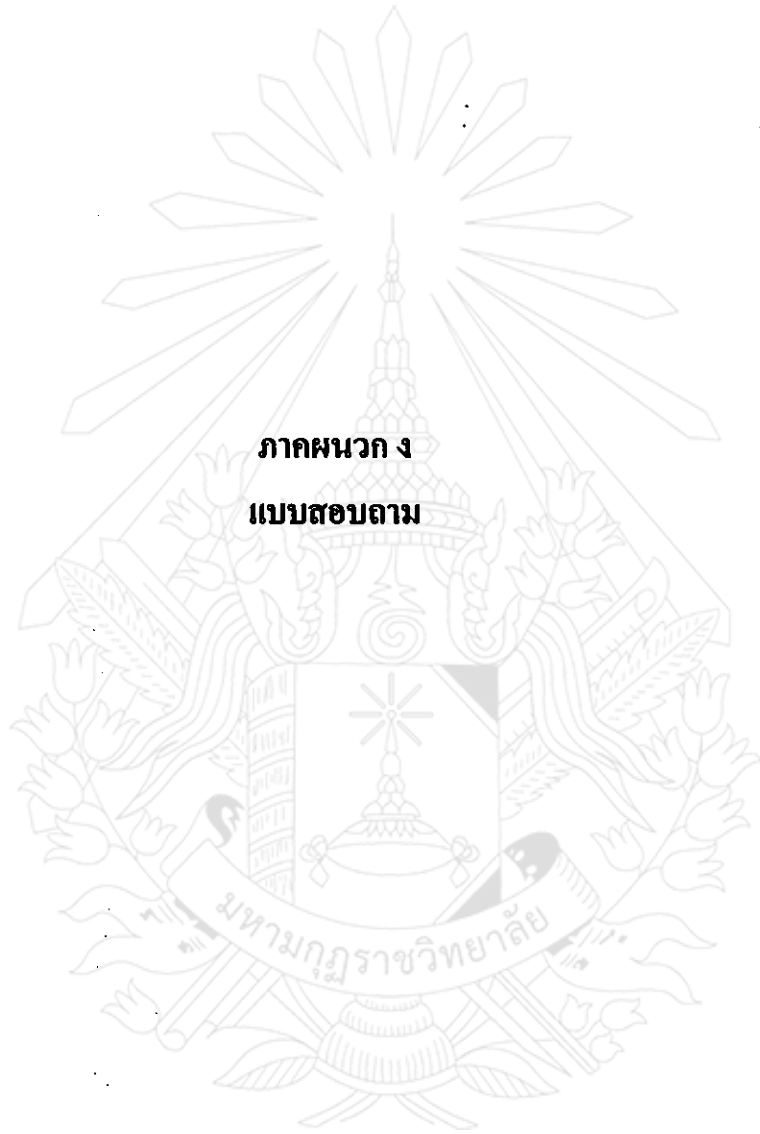
<http://www.rec.mbu.th>

- 5/11/53
ดร. อธิวัฒน์
(นายบุญถึง ประเมิณมงคลกุล)
๑๐. ๕๕. อธิการบดี

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบสอบถาม**เรื่อง****ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ
ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์****คำชี้แจง**

๑. แบบสอบถามมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลาม โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

๒. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลาม โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิด (Open Form) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลาม โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

พระวรสิงห์ วราโก (สิงโตอ่อน)

นักศึกษาปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์การปกครอง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงตามสภาพของท่าน

๑. เพศ

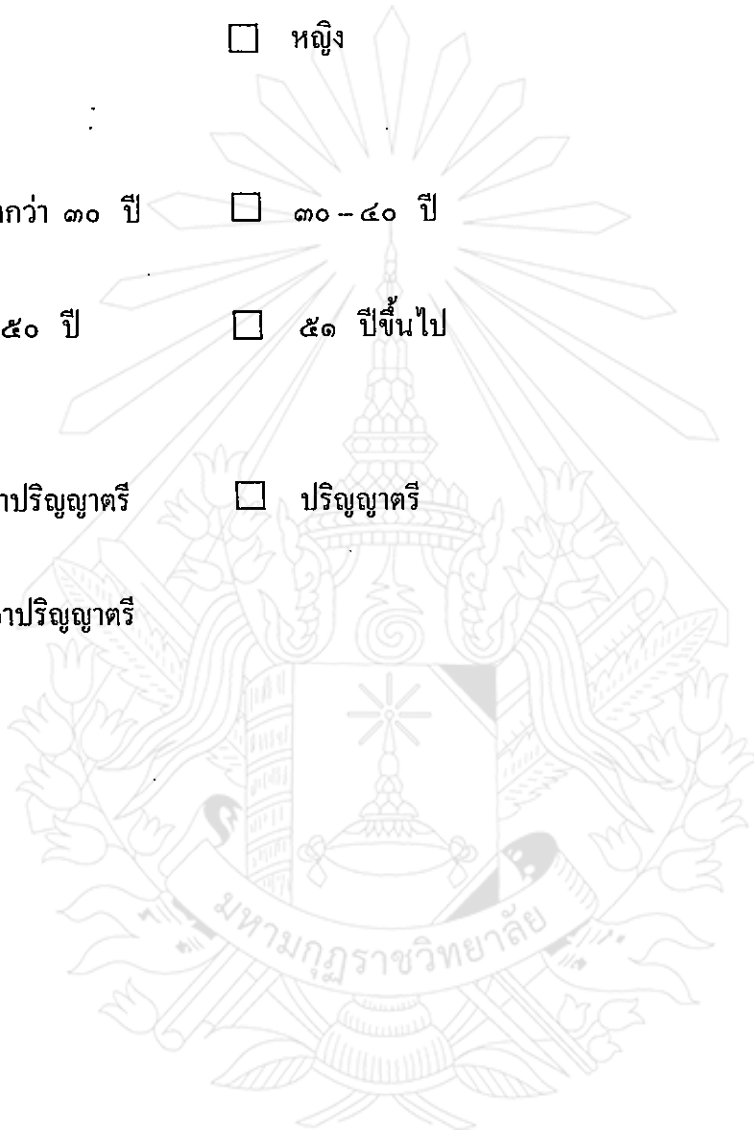
- ชาย หญิง

๒. อายุ

- อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี ๓๐ - ๔๐ ปี
 ๔๑ - ๕๐ ปี ๕๑ ปีขึ้นไป

๓. ระดับการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง

โปรดอ่านข้อความอย่างละเอียดแล้วพิจารณาว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลาม โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์อยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่กำหนดให้ ตรงกับความพึงพอใจของท่านว่าอยู่ในระดับใด ใน ๕ ระดับ ได้แก่

- ๑ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- ๒ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- ๓ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- ๔ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- ๕ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อที่	การบริหารจัดการโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในแต่ละด้าน	ระดับความพึงพอใจ				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		๑	๒	๓	๔	๕
๑.	ด้านหลักนิติธรรม การนำพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารในโรงเรียนอย่างไร					
๒.	การออกกฎระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาให้ทันสมัยและสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันอย่างไร					
๓.	การชี้แจงให้ครู นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาท และหน้าที่ของคนตามกฎระเบียบ และข้อบังคับของสถานศึกษาอย่างไร					
๔.	กฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียนรวมถึงประชาชนในชุมชนอย่างไร					

ข้อที่	การบริหารจัดการโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาลในแต่ละด้าน	ระดับความพึงพอใจ				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
		๑	๒	๓	๔	๕
๕.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาได้ถูกต้อง เกิดความเป็นธรรม และเสมอภาคอย่างไร					
๖.	การประชาสัมพันธ์กฎระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษาให้ชุมชนรับทราบอย่างไร					
๗.	การกำหนดวิธีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษาอย่างไร					
๘.	การสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อตกลงของสถานศึกษาอย่างไร					
๙.	การตักเตือนหรือลงโทษบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือข้อตกลงของสถานศึกษาอย่างไร					
๑๐.	การแบ่งแยกงานชี้แจงขอบข่ายภาระงานและมอบหมายบุคลากรเข้าทำงานชัดเจนอย่างไร					
	ด้านหลักคุณธรรม					
๑.	บุคลากรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างไร					
๒.	บุคลากรมีความซื่อสัตย์ สุจริต ต่อตนเองและหน้าที่อย่างไร					
๓.	บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ และตรงต่อเวลา					
๔.	บุคลากรมีความเมตตา กรุณา โอบอ้อมอารีต่อกันอย่างไร					

ข้อที่	การบริหารจัดการโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาลในแต่ละด้าน	ระดับความพึงพอใจ				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
		๑	๒	๓	๔	๕
๕.	การปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้ กับครูและนักเรียนอย่างไร					
๖.	บุคลากรมีความเป็นประชาธิปไตยในการ บริหารงานอย่างไร					
๗.	บุคลากรมีการปฏิบัติต่อกันด้วยความเสมอภาค ยุติธรรมอย่างไร					
๘.	บุคลากรปฏิบัติต่อกัน และบุคคลทั่วไปด้วย ความสุภาพอ่อนโยน และมีมนุษยสัมพันธ์ อย่างไร					
๙.	การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการ บริหารและจัดการเรียนการสอนอย่างไร					
๑๐.	บุคลากรวางตนต่อบุคคลทั่วไปอย่างเหมาะสม กับตำแหน่งหน้าที่อย่างไร					
	ด้านหลักความโปร่งใส					
๑.	การดำเนินการรับนักเรียนในเขตบริการอย่าง โปร่งใสอย่างไร					
๒.	การบริหารงานต่าง ๆ อย่างเปิดเผยและ โปร่งใสอย่างไร					
๓.	จัดให้มีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้มี ความถูกต้อง เป็นปัจจุบันตรงกับความเป็นจริง พร้อมเปิดเผยแก่บุคคลทั่วไปอย่างไร					
๔.	บุคลากรหลีกเลี่ยงการกระทำใด ๆ ที่ทุจริตต่อ หน้าที่เพื่อหาผลประโยชน์ส่วนตนอย่างไร					

ข้อที่	การบริหารจัดการโรงเรียนอิสลามโศกศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาลในแต่ละด้าน	ระดับความพึงพอใจ				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
		๑	๒	๓	๔	๕
๕.	ผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาสามารถมีส่วนร่วม รับรู้การบริหารงานด้านต่าง ๆ ของผู้บริหาร สถานศึกษาได้อย่างไร					
๖.	จัดให้มีการทำรายงานผลการจัดการศึกษา ประจำปีเสนอผู้เกี่ยวข้อง และสาธารณชน อย่างไร					
๗.	การดำเนินการต่างๆของสถานศึกษามีการ ทำงานในรูปคณะกรรมการอย่างไร					
๘.	จัดให้มีระบบติดตามตรวจสอบงานด้านต่าง ๆ อย่างไร					
๙.	บุคลากรให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกันในการ ปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างไร					
๑๐.	การสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรใน สถานศึกษาปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้อย่างไร					
	<u>ด้านหลักการมีส่วนร่วม</u>					
๑.	จัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ เรียนการสอน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างไร					
๒.	เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วน ร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงานของสถาน ศึกษาอย่างไร					
๓.	จัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างไร					
๔.	บุคลากรร่วมมือกันจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ของสถานศึกษาให้ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน อย่างไร					

ข้อที่	การบริหารจัดการโรงเรียนนิสิตสหกิจศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาลในแต่ละด้าน	ระดับความพึงพอใจ				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
		๑	๒	๓	๔	๕
๕.	บุคลากรมีส่วนร่วมในการศึกษา และพิจารณา ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานเพื่อใช้เป็น แนวทางในการวางแผนการปฏิบัติงานของ สถานศึกษาอย่างไร					
๖.	เปิดโอกาสให้มีการตั้งคณะกรรมการ ประเมินและกำหนดแนวทางการปรับปรุง พัฒนางานของสถานศึกษาอย่างไร					
๗.	บุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตัดสินใจ และ แก้ปัญหาก่อนดำเนินงานระหว่างดำเนินงาน และหลังการดำเนินงานอย่างไร					
๘.	การแต่งตั้งครูเป็นคณะกรรมการกำกับติดตาม ผลการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างไร					
๙.	จัดให้คณะกรรมการดำเนินงานในส่วนที่ได้รับ มอบหมายรายงานผลการดำเนินงานให้ ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบทุกระยะอย่างไร					
๑๐.	การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับรู้ใน ผลสำเร็จของการบริหารงานในสถานศึกษา อย่างไร					
	<u>ด้านหลักความรับผิดชอบ</u>					
๑.	การมอบหมายให้ผู้ได้บังคับบัญชาวางแผน ดำเนินงานสรุปและประเมินผลอย่างไร					
๒.	บุคลากรมีส่วนร่วมรับผิดชอบปัญหาที่เกิดขึ้น ในการปฏิบัติงานอย่างไร					
๓.	สถานศึกษามีนโยบายวิสัยทัศน์และแผนงานที่ ชัดเจนอย่างไร					

ข้อที่	การบริหารจัดการโรงเรียนนิเทศศึกษาศาสตร์ ตามหลักธรรมาภิบาลในแต่ละด้าน	ระดับความพึงพอใจ				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
		๑	๒	๓	๔	๕
๔.	การสร้างความตระหนักในสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอย่างไร					
๕.	การมุ่งเน้นให้ครูปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตนเองอย่างไร					
๖.	บุคลากรมีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของชุมชนอย่างไร					
๗.	การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างไร					
๘.	บุคลากรตระหนักถึงความรับผิดชอบและเห็นคุณค่าในการใช้ทรัพยากรอย่างไร					
๙.	จัดให้มีปฏิทินปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ และควบคุมให้มีการดำเนินการตามกำหนดอย่างไร					
๑๐.	บุคลากรมีความรับผิดชอบส่งเสริม สนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างไร					
ด้านหลักความคุ้มค่า						
๑.	การสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ตามความจำเป็นและประโยชน์ใช้สอยอย่างไร					
๒.	การสร้างความตระหนักให้กับบุคคลด้วยความเสียสละและอุทิศตนในการปฏิบัติงานให้กับสถานศึกษาอย่างไร					

ข้อที่	การบริหารจัดการโรงเรียนอิสลามโกศลศึกษา ตามหลักธรรมมาภิบาลในแต่ละด้าน	ระดับความพึงพอใจ				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
		๑	๒	๓	๔	๕
๓.	การมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถ ของครูอย่างเหมาะสมอย่างไร					
๔.	การรณรงค์ให้ผู้บริหาร ครูและนักเรียนมีการ ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประ โยชน์ สูงสุดอย่างไร					
๕.	การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำและใช้แหล่ง เรียนรู้อย่างคุ้มค่าและเกิดประ โยชน์สูงสุด อย่างไร					
๖.	การควบคุม กำกับ ให้บุคลากรได้ปฏิบัติงาน เต็มความรู้ เต็มความสามารถและเต็มเวลา อย่างไร.					
๗.	จัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างไร					
๘.	การมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดทำ ทะเบียนคุมวัสดุครุภัณฑ์ให้ชัดเจนเป็นปัจจุบัน และใช้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป็น ประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างไร					
๙.	การดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ ตามลำดับความสำคัญ โดยเน้นให้เกิด ประโยชน์สูงสุดอย่างไร					
๑๐.	บุคลากรจัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้ ผู้เรียนมีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์อย่างไร					

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสลาม
โกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง ๖ ด้าน ต่อไปนี้

๑. ด้านหลักนิติธรรม ได้แก่ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

๒. ด้านหลักคุณธรรม ได้แก่ ความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบ

.....

.....

.....

.....

๓. ด้านหลักความโปร่งใส ได้แก่ ระบบการทำงาน โปร่งใส การตรวจสอบ การเผยแพร่ข้อมูล
ข่าวสาร

.....

.....

.....

.....

๔. ด้านหลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ การรับรู้ การเสนอความคิดเห็น การตัดสินใจในปัญหาหรือ เรื่อง
ต่าง ๆ ของโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

๕. ด้านหลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การมีจิตสำนึก ความใส่ใจ ความกระตือรือร้นในการทำงาน

.....

.....

.....

.....

๖. ด้านหลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการเกี่ยวกับบุคลากร และทรัพยากรที่มีอยู่

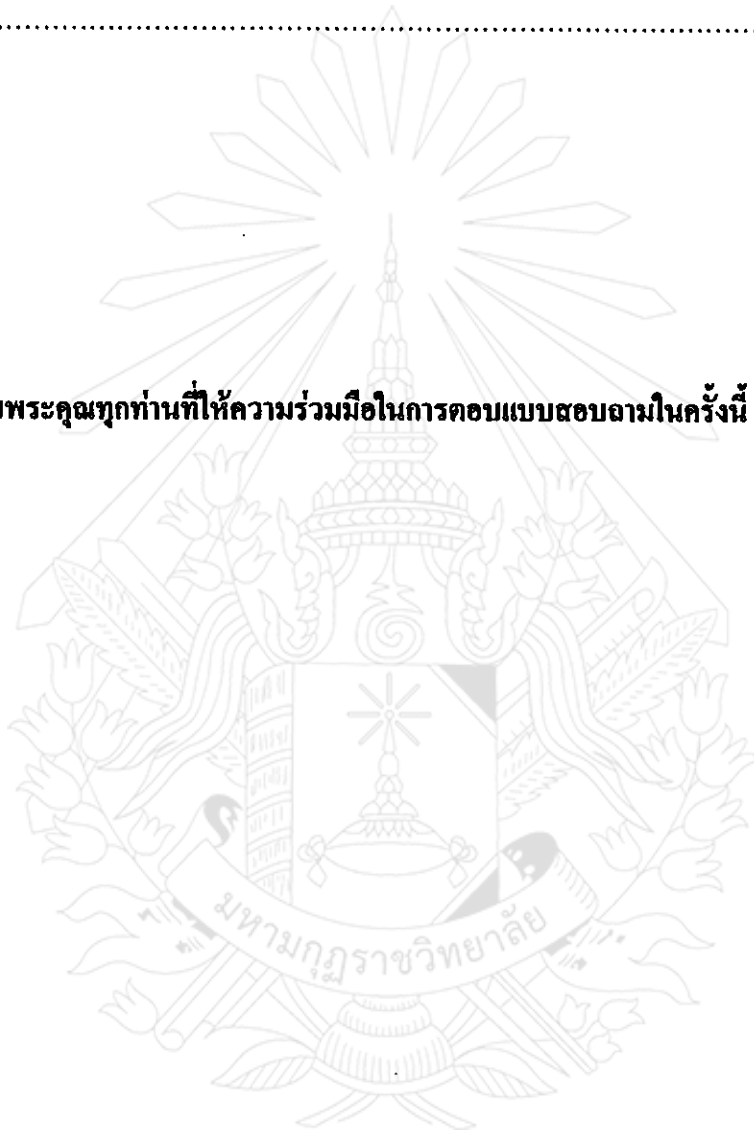
.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ภาคผนวก จ
ผลการทำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

เรื่อง

ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ
ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความอย่างละเอียดแล้วพิจารณาว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอิสานโกศลศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์อยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่กำหนดให้ ตรงกับความพึงพอใจของท่านว่าอยู่ในระดับใด ใน ๕ ระดับ ได้แก่

๑ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๒ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

๓ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

๔ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

๕ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
		๑	๒	๓		
๑.	ก้านหลักนิติธรรม การนำพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารในโรงเรียน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	การออกกฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาให้ทันสมัยและสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
		๑	๒	๓		
๓.	การชี้แจงให้ครู นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตน ตามกฎระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	กฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียน รวมถึงประชาชนในชุมชน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๕.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาได้ถูกต้อง เกิดความเป็นธรรม และเสมอภาค	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	การประชาสัมพันธ์กฎระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษาให้ชุมชนรับทราบ	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	การกำหนดวิธีการติดตามประเมินผล การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	การสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อตกลงของสถานศึกษา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๙.	การดักเตือนหรือลงโทษบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อตกลงของสถานศึกษา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๐.	การแบ่งแยกงานชี้แจงขอข่ายภาระงานและมอบหมายบุคลากรเข้าทำงานชัดเจน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
		๑	๒	๓		
	ด้านหลักคุณธรรม					
๑.	บุคลากรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	บุคลากรมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง และหน้าที่	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๓.	บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะอุตสาหะ และตรงต่อเวลา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	บุคลากรมีความเมตตา กรุณา โอบอ้อมอารีต่อกัน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๕.	การปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับครูและนักเรียน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	บุคลากรมีความเป็นประชาธิปไตยในการบริหารงาน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	บุคลากรมีการปฏิบัติต่อกันด้วยความเสมอภาค ยุติธรรม	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	บุคลากรปฏิบัติต่อกันและบุคคลทั่วไปด้วยความสุภาพอ่อนโยนและมีมนุษยสัมพันธ์	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๙.	การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารและจัดการเรียนการสอน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๐.	บุคลากรวางตนต่อบุคคลทั่วไปอย่างเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
	ด้านทัศนคติโปร่งใส					
๑.	การดำเนินการรับนักเรียนในเขตบริการอย่างโปร่งใส	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	การบริหารงานต่าง ๆ อย่างเปิดเผยและโปร่งใส	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
		๑	๒	๓		
๓.	จัดให้มีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบันตรงกับความเป็นจริงพร้อมเปิดเผยแก่บุคคลทั่วไป	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	บุคลากรหลีกเลี่ยงการกระทำใด ๆ ที่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาผลประโยชน์ส่วนตน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๕.	ผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาสามารถมีส่วนร่วมรับรู้การบริหารงานด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาได้	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	จัดให้มีการทำรายงานผลการจัดการศึกษาประจำปีเสนอผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	การดำเนินการต่าง ๆ ของสถานศึกษามีการทำงานในรูปคณะกรรมการ	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	จัดให้มีระบบติดตามตรวจสอบงานด้านต่าง ๆ	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๙.	บุคลากรให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๐.	การสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
	ด้านหลักการมีส่วนร่วม					
๑.	จัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
		๑	๒	๓		
๒.	เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๓.	จัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	บุคลากรร่วมมือกันจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๕.	บุคลากรมีส่วนร่วมในการศึกษาและพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	เปิดโอกาสให้มีการตั้งคณะทำงานสรุปผลการประเมินและกำหนดแนวทางการปรับปรุงพัฒนางานของสถานศึกษา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	บุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตัดสินใจ และแก้ปัญหา ก่อนดำเนินงานระหว่างดำเนินงาน และหลังการดำเนินงาน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	การแต่งตั้งครูเป็นคณะกรรมการกำกับติดตามผลการดำเนินงานในสถานศึกษา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
		๑	๒	๓		
๙.	จัดให้คณะกรรมการดำเนินงานในส่วนที่ได้รับมอบหมาย รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบทุกระยะ	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๐.	การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับรู้ในผลสำเร็จของการบริหารงานในสถานศึกษา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
	ด้านหลักความรับผิดชอบ					
๑.	การมอบหมายให้ผู้ได้บังคับบัญชาวางแผนดำเนินงานสรุปและประเมินผล	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	บุคลากรมีส่วนร่วมรับผิดชอบปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๓.	สถานศึกษามีนโยบายวิสัยทัศน์และแผนงานที่ชัดเจน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	การสร้างความตระหนักในสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๕.	การมุ่งเน้นให้ครูปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	บุคลากรมีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของชุมชน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบการดำเนินงานของสถานศึกษา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
		๑	๒	๓		
๘.	บุคลากรตระหนักถึงความรับผิดชอบ และเห็นคุณค่าในการใช้ทรัพยากร	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๙.	จัดให้มีปฏิทินปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ และควบคุมให้มีการดำเนินการตาม กำหนด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๐.	บุคลากรมีความรับผิดชอบส่งเสริม สนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
	ด้านหลักความคุ้มค่า					
๑.	การสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์ตามความจำเป็น และประโยชน์ใช้สอย	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	การสร้างความตระหนักให้กับบุคคล ด้วยความ เสียสละและอุทิศตนในการ ปฏิบัติงานให้กับสถานศึกษา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๓.	การมอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถของครูอย่างเหมาะสม	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	การรณรงค์ให้ผู้บริหาร ครูและนักเรียน มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิด ประโยชน์สูงสุด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๕.	การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำ และใช้แหล่งเรียนรู้อย่างคุ้มค่าและเกิด ประโยชน์สูงสุด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	การควบคุมกำกับให้บุคลากรได้ ปฏิบัติงานเต็มความรู้เต็มความ สามารถและเต็มเวลา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	จัดให้มีการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
		๑	๒	๓		
๘.	การมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการจัดทำทะเบียนคุณวิศ ครูภัณฑ์ ให้ชัดเจนเป็นปัจจุบัน และใช้ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป็น ประโยชน์ต่อส่วนรวม	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๙.	การดำเนินงานตามแผนงานโครงการ ตามลำดับความสำคัญโดยเน้นให้เกิด ประโยชน์สูงสุด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๐.	บุคลากรจัดการเรียนการสอนโดยเน้น ให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่ พึงประสงค์	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้

ภาคผนวก ฉ
ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) ของแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) ของแบบสอบถาม
เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ
ตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

.....

ข้อ	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
๑	๒๖๕.๐๗	๒๕๘.๕๕	-๐.๐๐	๐.๘๗
๒	๒๖๘.๘๗	๒๕๘.๕๘	-๐.๐๒	๐.๘๗
๓	๒๖๘.๘๗	๒๕๒.๕๗	๐.๒๕	๐.๘๗
๔	๒๖๕.๑๓	๒๖๔.๐๑	-๐.๓๒	๐.๘๗
๕	๒๖๘.๕๓	๒๕๔.๕๕	๐.๑๖	๐.๘๗
๕	๒๖๕.๐๐	๒๕๖.๘๒	๐.๐๕	๐.๘๗
๗	๒๖๘.๗๓	๒๕๓.๘๘	๐.๑๕	๐.๘๗
๘	๒๖๘.๕๐	๒๕๖.๔๑	๐.๐๖	๐.๘๗
๙	๒๖๕.๑๗	๒๕๐.๔๘	๐.๒๕	๐.๘๗
๑๐	๒๖๕.๐๓	๒๕๕.๕๒	-๐.๐๗	๐.๘๗
๑๑	๒๖๘.๕๐	๒๕๑.๗๔	๐.๓๐	๐.๘๗
๑๒	๒๖๘.๕๗	๒๕๗.๕๓	๐.๐๒	๐.๘๗
๑๓	๒๖๘.๕๓	๒๖๐.๕๓	-๐.๑๓	๐.๘๗
๑๔	๒๖๕.๐๓	๒๔๗.๗๒	๐.๓๘	๐.๘๗
๑๕	๒๖๘.๕๓	๒๕๖.๒๕	๐.๐๕	๐.๘๗
๑๕	๒๖๕.๑๐	๒๕๕.๘๔	๐.๑๑	๐.๘๗
๑๗	๒๖๕.๑๐	๒๕๐.๔๐	๐.๒๕	๐.๘๗
๑๘	๒๖๕.๐๐	๒๔๗.๔๔	๐.๔๗	๐.๘๗
๑๙	๒๖๕.๑๗	๒๔๗.๕๑	๐.๓๒	๐.๘๗
๒๐	๒๖๘.๕๗	๒๕๒.๕๒	๐.๑๔	๐.๘๗

ସୂଚ	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
୧୧	୩୦୫.୧୩	୩୫୯.୦୫	୦.୩୦	୦.୯୩
୧୨	୩୦୫.୦୩	୩୫୯.୫୫	୦.୩୨	୦.୯୩
୧୩	୩୦୫.୧୩	୩୫୯.୯୩	୦.୩୦	୦.୯୩
୧୪	୩୦୫.୧୩	୩୫୯.୩୫	୦.୩୦	୦.୯୩
୧୫	୩୦୫.୦୩	୩୫୯.୩୯	୦.୩୫	୦.୯୩
୧୬	୩୦୫.୦୩	୩୫୯.୫୦	୦.୩୨	୦.୯୩
୧୭	୩୦୫.୧୦	୩୫୯.୩୯	୦.୩୩	୦.୯୩
୧୮	୩୦୫.୫୩	୩୫୯.୩୫	୦.୩୫	୦.୯୩
୧୯	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୯୩	୦.୩୩	୦.୯୩
୨୦	୩୦୫.୧୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୫	୦.୯୩
୨୧	୩୦୫.୦୦	୩୫୯.୦୯	୦.୩୩	୦.୯୩
୨୨	୩୦୫.୯୩	୩୫୯.୦୯	୦.୦୩	୦.୯୩
୨୩	୩୦୫.୦୩	୩୫୯.୩୦	୦.୫୦	୦.୯୩
୨୪	୩୦୫.୩୩	୩୫୯.୫୦	୦.୫୯	୦.୯୩
୨୫	୩୦୫.୧୩	୩୫୯.୫୦	୦.୩୯	୦.୯୩
୨୬	୩୦୫.୯୩	୩୫୯.୫୫	୦.୫୫	୦.୯୩
୨୭	୩୦୫.୩୩	୩୫୯.୩୦	୦.୩୩	୦.୯୩
୨୮	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୯	୦.୯୩
୨୯	୩୦୫.୦୩	୩୫୯.୫୫	୦.୩୫	୦.୯୩
୩୦	୩୦୫.୦୩	୩୫୯.୫୫	୦.୩୫	୦.୯୩
୩୧	୩୦୫.୦୩	୩୫୯.୫୫	୦.୩୫	୦.୯୩
୩୨	୩୦୫.୩୩	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩
୩୩	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩
୩୪	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩
୩୫	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩
୩୬	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩
୩୭	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩
୩୮	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩
୩୯	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩
୪୦	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩
୪୧	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩
୪୨	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩
୪୩	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩
୪୪	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩
୪୫	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩
୪୬	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩
୪୭	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩
୪୮	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩
୪୯	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩
୫୦	୩୦୫.୩୦	୩୫୯.୫୫	୦.୩୩	୦.୯୩

ข้อ	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
๔๗	๒๖๕.๑๐	๒๕๐.๗๓	๐.๒๘	๐.๘๗
๔๘	๒๖๕.๑๐	๒๕๔.๔๔	๐.๑๖	๐.๘๗
๔๙	๒๖๕.๐๓	๒๕๑.๕๓	๐.๓๒	๐.๘๗
๕๐	๒๖๕.๔๓	๒๔๖.๔๗	๐.๔๖	๐.๘๗
๕๑	๒๖๕.๑๗	๒๕๐.๔๘	๐.๒๕	๐.๘๗
๕๒	๒๖๕.๑๓	๒๔๓.๓๘	๐.๔๕	๐.๘๗
๕๓	๒๖๕.๐๐	๒๔๘.๘๘	๐.๓๓	๐.๘๗
๕๔	๒๖๕.๐๗	๒๔๓.๖๗	๐.๖๗	๐.๘๖
๕๕	๒๖๕.๓๗	๒๕๕.๕๕	๐.๑๑	๐.๘๗
๕๖	๒๖๕.๑๗	๒๕๑.๐๕	๐.๓๔	๐.๘๗
๕๗	๒๖๕.๕๗	๒๕๒.๑๔	๐.๒๗	๐.๘๗
๕๘	๒๖๕.๒๓	๒๔๗.๕๒	๐.๔๐	๐.๘๗
๕๙	๒๖๕.๑๐	๒๕๒.๖๗	๐.๒๔	๐.๘๗
๖๐	๒๖๕.๒๗	๒๔๗.๕๖	๐.๓๓	๐.๘๗

Reliability Coefficients

N of Case = ๓๐.๐

N of Items = ๖๐

Alpha = ๐.๘๗

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ** : พระวรสิงห์ วราโก (สิงโตอ่อน)
- วัน เดือน ปี เกิด** : วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๕
- ที่อยู่ปัจจุบัน** : ๔๑๓ หมู่ ๓ ตำบลอิสาน อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
- ประวัติการศึกษา**
- พ.ศ. ๒๕๓๕ : มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนกนกศิลป์พิทยาคม
อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
- พ.ศ. ๒๕๔๒ : มัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
- พ.ศ. ๒๕๔๓ : ปริญญาตรี (บช.บ.) วิชาเอกการจัดการทั่วไป
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
- พ.ศ. ๒๕๕๒ : ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามงกุฎราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ศูนย์การศึกษาศรีสะเกษ อำเภอเมืองศรีสะเกษ
จังหวัดศรีสะเกษ
- ตำแหน่งการงาน**
- พ.ศ. ๒๕๔๓ : พนักงานธุรการ ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอส.เอ็ม.อี.
เอ็นจิเนียริ่งแอนด์เซอร์วิส ตำบลบางพระ
อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
- พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๔๙ : พนักงานการตลาด บริษัทออเรนจ์ จำกัด
ประจำอยู่ที่ห้างทวิกิจซูเปอร์เซ็นเตอร์
อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
- พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๑ : พนักงานการตลาด บริษัทบุรีรัมย์เนาวรัตน์ จำกัด
ตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์